Sammlung Göschen

Hebräische Grammatik

Von

Prof. D. Dr. Georg Beer

11

4567 B4 v.2

PJ

V.Z IMS 764

This book belongs to THE CAMPBELL COLLECTION purchased with the aid of The MacDonald-Stewart Foundation and The Canada Council

CAMPBELL

Digitized by the Internet Archive in 2011 with funding from University of Toronto

Hebräische Grammatik

Von

D. Dr. Georg Beer

o. Professor der Theologie an der Universität Heidelberg

Zweiter Band

Verba. Partikeln. Satzlehre. Paradigmen

Nendruck

Berlin und Leipzig

Vereinigung wissenschaftlicher Verleger

Walter de Gruyter & Co.
vormals G. J. Göschen'sche Verlagshandlung - J. Guttentag, Verlagsbuchhandlung - Georg Reimer - Karl J. Trübner - Veit & Comp.

Abkürzungen.

ZATW = Zeitschrift für die alttestamentliche Wissenschaft.

ZDMG = Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft.

> wurde zu

< wurde aus

* deutet nicht belegbare od. rekonstruierte ältere Form an.

Hf. = Hauptform.

Vf. = Verbindungsform.

Inhalt.

	Seite
Die Verba	
I. Die Verbalbildung	5
§ 59. Perfekt u. Imperfekt	5
§ 60/2. Grundstamm u. abgeleitete Stümme	. 8
II. Die einzelnen Verbarten	14
1. Das starke od. vollkommen 3konsonantige Verb	
a) Das nichtlaryngalhaltige Verb	
§ 63. Kal. Perfekt	
§ 64. Imperfekt	16
§ 65. Imperf. u. Perf. mit a consecutivum	17
§ 66. Infinitiv, Imperativ u. Partizip	18
§ 67. Intensiv	21
§ 68. Kausativ.	22
§ 69. Reflexiv	24
8 70. Seitenere Koningationen	27
§ 71. Das Verb mit Sutfixen	28
b) Das laryngalhait ge Verb	32
§ 72. Verba primae laryngalis	32
§ 73. Verba mit quiescierendem ×1	34
§ 74. Ve ba mediae aryngalis	36
§ 75. Verba tertiae larvngalis	38
2. Das schwache od. unvollkommen 3konson. Verb .	39
§ 76. 21 · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	39
§ 76. 11 u. 41	41
§ 78. Verba mediae geminatae	47
§ 79. 7 ² u. 7 ²	53
\$ 80. \(\gamma^3 \) \(\text{u.} \(\gamma^3 \) \(\text{v.} \) \(\text{S} \) 81. \(\text{N}^3 \) \(\text{v.} \) \(\text{Die Partikeln} \) \(\text{v.} \) \(\text{v.} \)	59
§ 81. ×3	69
Die Partikeln	71
§ 82. Adverbien	71
§ 83. Präpositionen be, ke, le	73
§ 84. 'et ('æt), 'im, min	75
§ 85. Präpositionen mit scheinbaren PlurSuffixen	77
§ 86. Konjunktionen u. Interjektionen	
a con monitorion as monitorion on	10

	Sell
Vierter Teil. Satzlehre	79
A. Die einzelnen Satzteile	79
I. Nomina	79
§ 87. Genus u. Numerus	79
§ 88. Der Artikel	
§ 59. Status constructus u. Genitiv	
§ 90. Beiordnung	85
§ 91. Pronomina	87
II. Verba	88
§ 92. Person u. Subjekt	88
§ 93/4. Das einfache Perf. u. Imperfekt	89
§ 95. Perf. u. Imperf. consecutivum	91
§ 96. Imperativ, Jussiv u. Kohortativ	98
§ 97. Infinitiv absolutus	94
§ 98. Infinitiv constructus	95
§ 99. Partizip	97
§ 100. Apposition u. Unterordnung eines Verbs .	98
§ 101. Der einfache Objektsakkusativ	98
§ 102. Der adverbielle Akkusativ	100
§ 103. Doppe ter Akkusativ	100
§ 104. Präpositionen.	101
B. Der Satz	101
I. Der einzelne Satz	101
1. Nominal- u. Verba'satz	101
§ 105. Der einfache Nominal- u. Verhalsatz	101
§ 106. Der erweiterte Nominal- u. Verbalsatz	
§ 107. Kongruenz im Nominal- u. Verbalsatz	104
2. Besondere Arten von Sätzen	106
§ 108. Bejahende u. verneinende Sätze	106
§ 109. Frage- u. Antwortsätze	107
§ 110. Bitt- u. Schwursätze	108
§ 111. Zustandssätze	109
II. Verbindung mehrerer Sätze	109
§ 112. Relativsätze	109
§ 112. Relativsätze	112
§ 114. Adverbialsätze	112
§ 114. Adverbialsätze	113
Anhang: Paradigmen	115

Verba.

I. Verbalbildung.

§ 59. Perfekt u. Imperfekt.

A. Das Hebräische unterscheidet, ob eine Handlung od. ein Zustand vollendet od. unvollendet ist. Der Unterschied wird durch die Gegensätze "Perfekt" (and er schrieb, ist fertig mit Schreiben) u. "Imperfekt" (בהב er schreibt. wird schreiben, ist am Schreiben) ausgedrückt. Am Perf. wird das Subjekt durch Afformative od. Ansätze (man) schriebst), am Impf. durch Präformative od. Vorsätze (בוֹב) du (m.) schreibst), unter teilweiser Beihilfe von Afformativen sie (m.) schreiben) bezeichnet. Perf. u. Impf. sind ursprünglich Nomina. Die Flexion des Perf. ist vielfach der Verbindung des Nomens mit Suffixen verwandt. Die Präformative des Impf. (7, 5, 8, 2) erinnern an die des Nomens (§ 40). Werden die Vorsätze des Impf. entfernt, so ist das Impf. mit dem Imperativ u. Infin. constructus identisch (בַהֹב – כְּלַבָּהֹב schreibe, schreiben). Man unterscheidet deshalb zwischen Perfekt-u. Imperfekt(Imperativ-Infinitiv cstr.) Stamm. Das Hebr. kann, wie die anderen semit. Sprachen, für Perf. u. Impf. verschiedene Wendungen einer Handlung od. eines Zustandes hervorheben. Hierfür bedient es sich besonderer Verbalstämme (Konjugationen), die sich als Ableitungen od. Modifikationen eines, den Verbalbegriff rein darstellenden Grundstammes ansehen lassen. Als typischer Grundstamm wird gewöhnlich bup er tötete benützt. Das ist die 3. Pers. Sg. masc. Perfecti Kal (57) od. der leichten, durch keinen Vokalwechsel veränderten u. auch durch keine inneren od. äußeren Bildungszusätze beschwerten Form. Grundstamm u. abgeleitete Stämme der Verba haben ihre Parallele beim Nomen (\$ 31).

Danach ist im folgenden unterschieden 1) zwischen starken od. vollkommen 3konsonant. a) nichtlaryngalhaltigen u. b) laryngalhaltigen Verben u.

2) schwachen od. unvollkommen 3konsonantigen bzw. in der Entwicklung zu 3lautigen Wurzeln be-

griffenen Verben.

B. Zur Endung des Perf. u. Impf. Nach viel verbreiteter Ansicht lautete die 3. Pers. Sg. m. des Perf. einst auf *a aus. Spuren dieses a sollen in der Verbindung mit Suff., z. B. שמרנר (er behütete mich) u. ä. vorliegen. Sind Formen wie השביף, von der 3. Sg. m. abgeleitet, so sind sie ein Beweis gegen vokalischen Ausgang der 3. m. Perf. Wie aber beim Impf. ישמרני (er wird mich behüten) das ē von den entsprechenden Formen der Verba 13 od. 13 beeinflußt ist, so ist auch a in šemar-á-ni nichts anderes als die Endung a der Verba 13 od. 13 in der 3. Sg. m., der einzigen Verbalgruppe, die im Hebr. wirklich vokalischen Ausgang hat. Formen wie er leitete mich sind also Muster für שמנר, נתננר. Dann fällt aber die letzte Stütze für die Ansicht hin, daß die 3. Sg. m. Perf. einst auf a endigte. Die 3. Sg. m. Perf. hatte konsonantischen Ausgang. Ebenso das Impf. 3. Sg. Denn die einzigen für vokalische Endung sprechenden Formen wie ישמר: sind nach ישמר: u. ä. gebildet. Ahnliches wie für das Verb gilt für das Nomen § 46.

C. Zur Betonung. 1. Perf. Der jetzigen Betonung kaṭál ging *káṭal voraus; Reste davon liegen u. a. im Gegenton bei אַבָּבָּר, אַבָּבָר vor. Für *káṭal spricht ferner die Bildung des In-

tensivs u. Konativs § 22 III a, 61.

2. Impf. Jetzigem jiķṭól usw. ging *jáķṭul voraus § 22 III a. Das heißt aber: der jetzige Jussiv (§ 61 D) ist das alte Impf. u. das jetzige Impf. ist eine Neubildung. Das ist u. a. sehr deutlich durch die Verben בּיבְּים מּבְּים (§ 79). Hier sind בּיבְים שׁבְּיִם שׁבִּים שׁבִּים בּיִבְּים בּיִבְּים שׁבִּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיבִים בּיִבְּים בּיִבְּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִים בּיבִּים בּיבִים בּיבִים בּיבִים בּיבִּים בּיבִים בּיבִים בּיבִּים בּיבִים בּיבִים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִּים בּיבִים בּיבִּים בּיבִים בּיבִּים בּיבִים בּיבּים בּיב

D. Flexion des Perf. 1. Die Person- od. Subjektsbezeichnung geschieht durch Afformative. Diese sind jetzt

Sg. 3 m. -, 3 f. ה-, 2 m. ה, 2 f. ה, 1 com. הל.

Pl. 3 com. א, 2 m. בה, 2 f. הק, 1 com. אל.

3. Zur jetzigen Betonung. העוד עו היא haben im Kontext den Ton. Über Ausnahmen § 65. Zur Betonung von הָּלְּהָ, dem הַּלְּהָלוּה, אָלְּהָל, Bei הָּל, הוּל liegt der Ton auf der Silbe vorher. Über Tonverschiebung nach הוו consec. Perf. u. beim Antritt von Suff. § 65, 71.

n gehört zur vorhergehenden betonten Silbe.

E. Flexion des Imper. u. Impf. I. Imper. 1. Sie geschieht durch die Afformative

Sg. 2 m. —, 2 f. ך. Pl. 2 m. ך. 2 f. כָּה.

2. Zur Erklärung. 2. Pers. m. Sg. deckt sich mit dem reinen Stamm. Zur weibl. Endung î vgl. i in אָד יָם u.*'anti du f. אַקנָה, הָנָה in נָה (wofür vereinzelta) vgl. na יָה הָנָה.

3. Zur jetzigen Betonung. — u. i sind im Kontext im allgem. betont. Bei in liegt der Ton auf der Silbe vorher.

II. Impf. 1. Die zur Subjektsbezeichnung verwendeten Prä- u. Afformative sind

Sg. 3 m. - ל, 3 f. - ה, 2 m. - ה, 2 f. ל , 1 com. - א.
Pl. 3 m. ל - ה, 3 f. - ה, 2 m. ל - ה, 2 f. ל - ה, 2 f. ה, - ה, 2 f. ה, - ה, 1 com. - ל ה, 2 f. ה, - ב ל ה, - ב ל ה, 2 f. ה, - ב ל ה ב ל ה ב ל ה ב ל ה ב ל ה ב ל ה ב ל ה ב

- 2. Zur Erklärung. Sg. 3 m. Zu ¬ vgl. demonstratives ¬ in אַאָּה, ferner das Ordinalia, Patronymica u. Gentilicia bildende Afformativ ¬. 3 f. Zu ¬ vgl. das deiktische Element t u. vielleicht auch ¬ bei Substantiven wie רוֹאָלָהְ (§ 40 VII) || 2 m. u. f. Vgl. t in *an-ta, *an-ti (du). לַּהָּה de in Töten. Das Afformativ ¬— bei der 2 f. wie beim Imper. Daneben erscheint auch die um das deiktische Element n erweiterte Endung in (§ 22 II b) || 1 com. Zu ¬ vgl. 'a in ¬ י u. das Elativa bildende ¬ (§ 40 I). Pl. Die Präfixe der 3. u. 2. Pers. richten sich nach dem Sg. Zu ¬ u. ¬ vgl. den Imper. || 1 com. ¬ vgl. Perf.
- 3. Zur jetzigen Betonung. Die vokalisch anlautenden Afformative sind im Kontext betont. Über Ausnahmen s. § 78/9. Bei 75 liegt der Ton auf der Silbe vorher. Über Impf. consecutivum s. § 65.

§ 60. Grundstamm u. abgeleitete Stämme. Perfekt.

A. Grundstamm. Neben aktivem Perf. *káṭal stehen 2 neutrische Perf. *káṭal u. *káṭal, die einen Zustand anzeigen. Ob ein Verb trans. od. intrans. ist, wird also durch den Vok. der 2. Silbe angezeigt u. zwar ist *a der unterscheidende od. Charaktervokal des aktiven Perf. u. *i u. *u sind die Charaktervokale des neutrischen Perf.; *kaṭil bezeichnet zufällige od. wechselnde u. *kaṭul wesentliche od. bleibende Zustände.

B. Abgeleitete Stämme. Der Unterschied zwischen trans. u. intrans. ist in den abgeleiteten Stämmen zugunsten

des Transitivs aufgegeben. Vgl. jedoch § 78.

1. Intensiv od. Iterativ. Durch Schärfung des mittleren Radikals entsteht aus * katal der Intensiv- od. Steigerungsstamm * káttal. Er bedeutet etwas eifrig od. wie derholt betreiben. Verwandt ist die kausative, deklarative u. zuweilen auch privative Bedeutung des Intensivs.

2. Konativ. Als Abart des Intensivs entsteht durch Dehnung des Vokals der 1. Silbe aus *ķaṭal der Konativ, d. i. der Versuchs-, Ziel- od. Einwirkungsstamm *ķâṭal. Er bedeutet die Richtung der Handlung auf ein Ziel. Häufig vertritt

der Konativ den Intensiv.

3. Kausativ. Durch ein dem Grundstamm vorgesetztes ha,

hinter dem durch den Reiz des neuen u. betonten Elementes der Vokal der 1. Silbe schwindet, entsteht aus *kaṭal der Kausativ *háḥṭal. Vielleicht hat das Hebr. einst auch einen Kausativ auf *ša gehabt. Bei manchen Verben z¹ wie ¡zw wohnen möchte das jetzt wurzelhafte w ein ursprüngliches Kausativpräfix sein. Der Kausativ sagt aus, daß jemand eine Handlung od. einen Zustand verursacht. Daher hat der Kausativ auch deklarativen Sinn.

4. Die 4 Nebenstämme. a) Das n-Reflexiv. Zum Grundstamm gehört ein mit dem Präfix *na gebildetes Reflexiv. Wie nach *ha des Kausativs schwindet auch nach *na der Vokal der 1. Stammsilbe u. so entsteht *nákṭal aus *nákaṭal. Das n-Reflexiv hat reflexive, reziproke, mediale u. tolerative Bedeutung (eine Handlung über sich ergehen lassen). Weit häufiger als das t-Reflexiv dient das n-Reflexiv auch als Passiv.

b) Das t-Reflexiv. Zum Intensiv ist ein mit dem Präfix *ta gebildetes Reflexiv vorhanden. Das Präfix ta ist jetzt nach dem Impf. des Reflexivs umgeformt u. hat nach Vorgang des Kausativs dem tein h vorgeschlagen. *hithattal. Der reflexive Intensiv hat medialen, reflexiven u. reziproken Sinn. Auch eignet ihm die Bedeutung "sich zeigen od. stellen als etwas". Vereinzelt dient er auch als Passiv.

c) Das Passiv. Durch Vokalverdunkelung mittels u wird zum Intensiv *káṭṭal ein Passiv *kúṭṭal u. zum Kausativ *háḥṭal ein Passiv *húḥṭal gebildet.

C. Unter Zugrundelegung von לְּמָשׁל lauten also die Grund-

formen der 8 gebräuchlichsten Stämme

Hauptstämme
Grundst. *káṭal
Intensiv *káṭal
Konativ *kâṭal
Kausativ*háṣṭal
, "hiṯṣáṭṭal " " " "

Kausativ*háṣṭal " " "

Kausativ*háṣṭal " "

Kausativ*háṣṭal " "

Kausativ*háṣṭal "

Kau

D. Als Namen für die verschiedenen Stämme, abgesehen vom Grundstamm od. אם, werden häufig die jetzigen entsprechenden Formen des Verbs אבש er machte benützt. So bedeutet Pi den Intensiv, Pô él פעל den Konativ, Hip il פעל den Kausativ, Nip ál בפעל dan Reflexiv, Hitpa él

das t-Reflexiv, Pu"ál פָּעֵל das Passiv des Intensivs u. Hop als passiv des Kausativs. Wegen der Gleichförmigkeit mit dem Nomen empfiehlt sich aber, die Formen des Verbs בְּעָב als Namen für die einzelnen Stammmodifikationen od. Konjugationen zu gebrauchen, also *káṭṭal für Intensiv, *háṭṭal für Kausativ usw.

§ 6!. Imperativ-Imperfekt.

A. Imperativ. I. Grundstamm. Zu transitivem Perf. **káṭal gehören die Imperative **kuṭul u. **kiṭil, während dem Perf. **káṭil (u. káṭul?) der Imper. **kaṭal entspricht. Jedoch kommen häufig Übergänge vor, die sich nur zum Teil durch Bedeutungswandel, Analogiebildung u. Einfluß der umgebenden Konsonanten erklären lassen. Der Imper. ist mit dem Inf. constructus (§ 62) identisch u. wie dieser eigentlich ein Nomen mit dem Sinn eines Befehles. Da der Imper. etwas zu tun befiehlt, wird er nur von aktiven, nicht von passiven Stämmen gebildet.

II. Abgeleitete Stämme. Hier steht dem a des Perf. ein i gegenüber. So entspricht dem Perf. Intensiv * káṭṭal der Imper. * káṭṭil, dem Kausativ * hákṭal der Imp. * hákṭil u. dem Reflexiv-Intensiv * hiṭkaṭṭal der Imp. * hiṭkaṭṭil. Der Imper. des n-Reflexivs ist nach dem Impf. gebildet u. hat unter dem Einfluß des Kausativs am Worteingang hangenommen. So entspricht Impf. * jánkaṭil Imper. * hánkaṭil, was zu * hákkaṭil (§ 26

A III) wird.

B. Impf. I. Grundstamm. Er besitzt, entsprechend den 2 transitiven Imper. *kuţul u. *kiţil, 2 transitive Impf. *jākţul u. *jākţil, die zu dem Perf. *kāṭal gehören. Jedoch ist *jakţil jetzt meist von*jakţul verdrängt. Dem*kaţul-Perf.entspricht jetzt meist ein *jākṭal Impf., das auch das Impf. zum Perf. *kaţil ist. Wie beim Perf. ist der Charaktervokal des Impf. der Vokal der 2. Silbe, u. zwar ist er im allgemeinen dem Vokal des Perf. entgegengesetzt. *kaṭal — *jakṭul, *jakţil; *kaṭil u. *kaṭul — *jakṭal.

II. Abgeleitete Stämme. Der Charaktervokal *i* des Imper. bleibt auch beim Impf. der aktiven u. medialen Stämme. Intensiv: **jakattil*. Im Kausativ wird *h* zwischen 2 kurzen Vokalen ausgestoßen, worauf beide *a* zu *a* verschmelzen. **jaktil* < **jahaktil*. Beim *n*-Reflexiv verdrängt **a* von **ja* den Vokal

der Vorsatzsilbe *na, worauf vokalloses n dem folgenden Konsonanten assimiliert wird. *jakkaţil < *jankaţil < *jankaţil < *jankaţil. Reflexiv-Intensiv *jatkaţţil < *jatakaţtil. Der charakteristische Vokal des passiven Impf. ist a. Passiver Intensiv: *jakuţtal. Passiver Kausativ: *jukţtal.

C. Die Grundformen des Imper.-Impf. lauten also

Imper.		Impf.
Grundstamm trans.	*kútul	*jáktul
	*kítil	*jáktil
intr.	*kátal	*jáktal
Intensiv	*káttil	*jakáttil
Kausativ	*háktil	*jáktil
n-Reflexiv	*hákkatil	*jakkatil
Refl. Intens.	*haţķáṭṭil	*jatkáttil
Passiver Intensiv		*jakúttal
" Kausativ		*júktal.

D. Tempora u. Modi. I. Perf. u. Impf. gehören allen 3 Zeiten (Vergangenheit, Gegenwart, Zukunft) an. Über Perf. u.

Impf. mit i consecutivum vgl. § 65.

II. Das Perf. besitzt keine besonderen Modi, das Impf. deren 3. 1) Indikativ od. die objektive Aussageform, 2) Jussiv od. die Befehls- u. Wunschform. Bzw. dient der Jussiv mit Negationen als Prohibitiv, 3) Voluntativ (die Selbstaufforderung) od. Energicus.

1. Zum Indikativ s. B.

2. Der Jussiv stellt die kürzeste Form des Impf. dar u. hat den Zusammenbang des Impf. mit dem Imper. am treuesten bewahrt. Äußerlich unterscheidet sich der Jussiv vom Indikativ nur in den afformativlosen Formen, wo letzterer als Charaktervokal i od. i hat. Hier behält der Jussiv die ursprünglich kurzen Vokale bei. Vgl. Indikativ des Kausativ אַרְּשָׁבְּיל *jakṭtīl (§ 68) — Jussiv בְּשָׁבִּיל *jakṭtīl (§ 68) — Jussiv בְּשָׁבֶּיל *jakṭtīl (§ 68) — Jussiv בְּשָׁבֶּיל *Jakṭtīl *Indikativ Kal בּיִבְּשׁׁב *jakṭtīl *Jussiv *Jussiv *Jakṭtīl *Jussiv *

3. Der Voluntativ od. Energicus entsteht durch Anhängung der Deutewurzel an (vgl. הזה siehe) an das Impf.

Rein erhalten, u. zwar zu — verhallt (falls nicht dieses — dem Richtungscasus § 45 V entspricht), hat sich der Optativ nur in der 1. Pers. Sg. u. Pl. Ursprüngliches n des Energicus erscheint nur, u. zwar bedeutungslos geworden, vor Suffixen, teils rein, teils verschmolzen mit dem Konsonanten des Suff. (§ 71).

In gleicher Weise wie beim Impf. kann der Energicus auch

beim Imper. gebildet werden (§ 96).

Da das Impf., besonders als Jussiv, mit dem Imper. aufs engste zusammengehört, scheint das Impf. älter als das Perf. zu sein, wofür auch die altertümlichere Bildung des Impf. durch Präfixe spricht.

§ 62. Partizipien u. Infinitive.

A. Das Part. gehört der Zeitsphäre nach zu Perf. u. Impf. zugleich, seiner Form nach im Kal u. Niktal zum Perf., in den übrigen Stämmen zum Impf. Über die teilweise Bildung der weiblichen Partizipien nach dem Perf. vgl. die einzelnen Verbalklassen. Die Partizipien zu בקרם u. בקרם richten sich nach dem Perf. § 78.4. F. 79. D. c.

1. Grundstamm. Für das aktive Partizip der Transitiva lautet die männl. Grundform *kâṭil, die eigentlich zum intrans. Perf. *káṭil gehört u. für dieses Perf. gelegentlich auch als Part. dient. Das trans. weibl. Part. bildet sich teils nach *kâṭila, teils, u. zwar häufiger, nach der eigentlich transitiven, im Mask. aber im allgemeinen nicht bräuchlichen Grundform *kâṭal, also *kâṭalt. Sonst dient als mask. intrans. Part. *kắṭīl. Das männl. passive Part. lautet *kaṭûl.

2. Abgeleitete Stämme. Das männl. Part. des n-Reflexivs ist durch Verlängerung des Vokals der 2. Silbe vom Perf. entwickelt. Dieses ā findet sich beim Mask. auch in der 2. Stammsilbe beim passiven Intensivu. Kausativ. Abgesehen vom Niktal wird das Part. der abgeleiteten Stämme durch vorgesetztes 2 gebildet, das mit dem Fragewort 2 (§ 33) identisch ist. (5272 wer mordet = ein mordender).

3. Die Grundformen des männl. Part. sind also:

Grundstamm *kâţil (aktiv u. Intransitiv), *kăţil (intrans.), *kaţûl (passivisch).

Abgel. Stämme. Intens. *makattil (Aktiv), Intens. *makuttal (Passiv). Kausativ *maktil (Akt.), Kausativ *muktal (Pass.). n-Reflexiv *naktāl, t-Reflexiv *matkattil.

B. Das Hebr. besitzt 2 Infinitive. Der eine dient, außer als Zuruf, dazu, einen Verbalbegriff einem anderen Verb als absolutes Objekt unterzuordnen u. heißt darum Infin. absolutus. Seiner Form nach gehört er zum Perf., von dem er sich durch Dehnung des Vokals der 2. Stammsilbe ableitet. Der andere Inf. wird für nominale Verbindungen benutzt u. heißt darum Infin. constructus. Er deckt sich mit dem Imper.

(Impf.).

1. Infin. absolutus. Das Kal hat die Grundform *katâl; Intensiv: *kaṭṭâl (Aktiv), wofür jedoch gewöhnlich der Inf. constr. eintritt; im Passiv: *kuṭṭâl. Grundform des aktiven Kausativs müßte *haḥṭâl sein, wofür aber ein vom Imper.-Jussiv abgeleiteter Inf. absol. an die Stelle tritt: *haḥṭil. Ihm entspricht bis auf den unterscheidenden passiven Vokal der 1. Sibe der Inf. absol. des passiven Kausativs: *huḥṭil. Das n-Reflexiv bildet einen Inf. absol. zum Perf. *naḥṭâl u. zum Impf. *hanḥaṭâl (= *haḥḥaṭâl). Das t-Reflexiv vom Intensiv scheint keinen besonderen Inf. absol. entwickelt zu haben.

2. Infin.constructus. a) Kal. Entsprechend den 3 Impfarten lauten die 3 Grundformen: *kuṭul, *kṣṭṭil, *kạṭal; *k̞uṭul ist der Inf. zu *jak̞ṭul, überträgt sich aber auch auf die i- u. a-Imperfekte. Über Reste von *kɨṭɨl Inf. vgl. § 66. *k̞aṭal ist seˌten. Auch weibliche Infinitive kommen vor: *k̞aṭla, *k̞ṭṭla, *k̞uṭla. Betreffs Verwendung des Fem.zeichens als Ersatz für den fehlenden 3. Radikal s. § 76, 77, 80.

b) Der Inf. constr. der übrigen Stämme deckt sich mit

dem Impf.stamm.

c) Unter aram. Einfluß stehen mit präfigiertem 2 gebildete Infinitive im Kal u. in den abgeleiteten Stämmen.

II. Die einzelnen Verbarten.

- 1. Das starke od. vollkommen 3konsonantige Verb.
 - a) Nichtlaryngale Verba.

§ 63. Kal. Perfekt.

A. Transitiv. 1) Sg. 3 m. *katal entspricht שַּׁמַר รัสเทล้า er behütete, i.P. าะพ์. 2) Sg. 3f. Pl. 3 com. Bei den jetzt betonten Afformativen 7- u. 7 bewahrt sich der ursprüngliche Ton der 1. Silbe als Gegenton, wodurch der Vok, der 2. Silbe zum Murmelvokal verkürzt wird. *natanat > הוה natena sie gab. *šapatu > אַפְּטִי sapetû sie richteten. Entsprechend der jetzigen Betonung der 3. Sg. m. katál werden die 3. Sg. f. u. Pl. 3 com. in Pausa auf der 2. Stammsilbe betont unter Wiederherstellung des nun in offene Silbe tretenden u. darum als Kamæs geschriebenen *a. נופר, נחנה sie tröpfelten. Aram. Einfluß ist Deut. 32, 36 אזלה sie verschwand zuzuschreiben. 3mal אָד für ז. Deut. 8, 3 ידערן sie wußten. Zuweilen findet sich neben ז com. ein Ketîb ה— für 3. Pers. Pl. fem. Deut. 21, 7 שׁפכה sie vergossen. Solche Formen werden aber von der Masora wegen Gleichheit mit der 3. Sg. f. nicht anerkannt. 3) Sg. 2 m. f. 1 com. Sg. u. Pl. בחבה katábta du (m.) schriebst. Variante zu m ist nn, besonders, wenn durch Kontraktion der Stamm um 1 Radikal ärmer geworden. *natanta> נְתְּהָה du gabst. P. נְמָלָהְ fielst | לַתְּהָה du (f.) gedachtest, i. P. זכרה. Bisweilen ist im Ketib die von der Masora nicht anerkannte Endung tifür die 2. Pers. Sg. f. erhalten. Jer. 31, 21 הלכתר d. i. halaktî du (f.) gingst wir לקחנה | vertraute בטחתר , wir הלמתר nahmen. יְלֵּדְנֵּלְ gebaren. 4) Pl. 2 m. u. f. Die Formen mit den schweren Suff. בְּחָ, הָם ziehen den Ton an sich, wodurch der Vokal der 1. Silbe zu Šewā mobile verkürzt wird בַּחַרָּהָם ihr (m.) wähltet. יְּרָהָן; (f.) wußtet.

Auslautendes radikales ה wird mit dem ה יסח הָ, הְ, הָ, הַה, מַם גָּרָהָר kontrahiert בְּרָהִי ich schnitt. בְּרָהָּ, Auslautendes radikales wird mit יין verschmolzen יַּהָּי wir gaben.

B. Intransitiv. I. *katīl. a) 3. Sg. m. katīl entspricht war alt (§ 25 B I, 2 c). Als Pausalform dient Jes. 33, 9 אָמָל welkte. Wo aber *kaṭal- u. *kaṭil-Formen nebeneinander vorkommen, werden gewöhnlich in Pausa die *kaṭil-Formen angewendet אַמָּל liebte, aber אַמָּל auf der jetzigen Entwicklungsstufe des Hebr. tritt *kaṭil zu Gunsten des häufigeren *kaṭal zurück. Doch halten sich *kaṭil-Formen auch im Vorton u. im Gegenton vor Suff. אַמְּבָּרוֹ vergaß mich.

b) Sg. 3 f. Pl. 3 com. Vor ה עם יי wird *ז zu Śewâ verkürzt, tritt aber in Pausa wieder hervor. אַנָּבֶּקָה hing

מחבלר ,דבקה — ließen ab הדלר ...

c) Sg. 2 m. f. 1 com. Pl. 2 m. u. f. 1 com. Das intransitive Schema wird überall vom transitiven verdrängt קַּבְּקָּ. Der Übergang erklärt sich daraus, daß 1) die trans. Verben häufiger sind u. 2) in betonter geschlossener Pänultima Serê meist vermieden u. durch Patah ersetzt wird.

II. *kaţul-Perfekte sind noch seltener als *kaţil.
a) Sg. 3 m. *kaţul entspricht אָכֹל konnte (§ 25 BI, 3c).
b) Sg. 3 f. Pl. 3 com. *u wird vor — u. ז zu Šewâ, erscheint aber wieder in Pausa יָכֵלה — יָכֵלה.

c) Sg. 2 m. f. 1 com. Pl. 2 m. f. 1 com. *ŭ hält sich als Hôlæm in betonter Pänultima קָּנְיָהָן fürchtetest dich, קְּעִיהָּר warklein. Bei rückendem Ton wird aber

o als o gesprochen יְבְּלְחִיוֹ j'koltîw besiegteihn. Dann werden auch die mit קּק, הָּם gebildeten Formen, wofür keine Beispiele belegbar, mit o zu schreiben sein.

§ 64. Das Imperfekt u. seine Modi.

A. Indikativ. Der Ton liegt auf der 2. Silbe. Die Formen auf — u. ziehen den Ton an sich, wodurch der Vokal der 2. Silbe sich zu Šewâ verflüchtigt, außer in Pausa, wo der Ton auf der 2. Silbe bleibt, so daß der Vokal derselben wieder eintritt. Desgleichen hält sich der Vokal auf der 2. Silbe vor den (selteneren) betonten Endungen 7— (2 f. Sg.) u. 77 (3 m. 2 m. Pl.) in Pausa.

b) *jaktil erhalten in דָּבְשִׁמָנוֹ, Nebenform zu בְּבִיבוֹן.

II. Intransitiv. *jākṭal > jikṭāl. Es wird gebildet von solchen Verben, die intr. der Form nach sind d. h. im Perf. *i od. *u haben, od. intransitive Bedeutung haben. Jedoch bilden nicht selten dem Sinn nach intr. Perfecta ein trans. Impf. מַלָּה er herrschte — מַלָּה a) Sg.3 m. יְבֶּבֶּר (Perf. *i) ist schwer; i. P. יִּבֶּבֶּר (Perf. *i) freut sich. Perf. *a: יְבֶּבֶּר יִּבְּר יִּבְּרָר יִּבְּר יִבְּר יִּבְּר יִבְּר יִּר יִבְּר יִבְּר יִבְּר יִבְּר יִבְּר יִבְּר יִּבְּר יִבְּר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְיר יִבְּר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִּיר יִּיר יִּיר יִבְּיר יִּיר יִּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְּיר יִבְיר יִבְּיר יִּ

אַבְּבֶּיר . תְּכָבְּרִי . אַבְבְּרִי . תְּכְבְּרִי . תְּכְבְּרִי . תְּכְבְּרִי . תְּכְבְּרִי . תְּכְבְּרִי . תְּכְבְּרִי . צוֹ ziehst an. Mit aram. Endung în u. pausalem Vokal תְּבְבְּקִין (Perf. *i) schließt dich an. 1 com. אָצִדְּקְ . בְּבְּעִין וּשְׁבְּרִן (Perf. *i) hören. לעברי . רְבָּשׁוּ . רְלְבָשׁוּ . (Perf. *i) hören. בי תְּשְׁבְּרִוּ (Perf. *i) sind niedrig. Jer. 49, 11 תְּבְּשִׁרוּ . (Perf. a) vertrauen. 2 m. מִשְׁבְעִרּוּ , תְשִׁבְערוּ ; תְשִׁבְערוּ , תִּשְּבְערוּ , תִּשְּבְערוּ , תִּשְּבְערוּ , תִּשְּבְערוּ , תִּשְּבְערוּ , תִּשְּבְערוּ , מִשְּבְערוּ . 2 f. בי בעם bert. מון צו בי בעם מון בי בעם און און בי בעם מון בי בעם מון . 2 f. בי בעם שון בי בעם בי בעם שון בי בעם בי ב

B. Jussiv im Kal gleich dem Indikativ.

C. Die Bildung des Kohortativ (Voluntativ, Energicus) auf הששב beschränkt sich auf die 1. Pers. Sg. u. Pl. u. ist analog den Formen mit vokalischem Afformativ. I. Transit. Imperf. אַשְׁמְרָה ('æšmerā) ich will bewahren, אַשְׁמְרָה Jes. 18, 4 Ket. אַשְׁמְרָה d.i. אַשְׁמְרָה שׁבְּרָה שׁבְּרָה will ruhen im Kontext. אַשְׁמִרָּה wir wollen [einen Bund] schließen. II. Intrans. Impf. אַשְּׁמְרָה will mich freuen. יִּמְרָבָה wollen uns legen. יִּמְרָבָה wollen herantreten.

§ 65. Imperfekt u. Perfekt mit i consecutivum.

- 2. Unvollendete Handlungen, die mit dem Impf. wiedergegeben werden, setzen sich in der Schilderung durch das Perf. fort, vor das sogenanntes i consecut. tritt. Dieses hat beim Perfekt die Form des i copulativum (§ 86, 3). Dan. 11, 15 er wird einen Dammaufschütten (קַבֶּשֶׁיִי) u. wird erobern (קַבֶּשֶׁיִי) die Stadt. Jedoch kann in solchen Fällen die Schilderung auch fortgesetzt werden durch das Impf. mit i copulativum.
- 3. Merke besonders ְּהְרָה (bei Orakeln)u. geschehen wird es, aber יְהָרָה (in Erzählungen) u. es geschah.
- 4. Bei א consecut. Perf. tritt Tonverschiebung der folgenden Verbalform ein u. zwar wird bei der 2. u. 1. Pers. Sg. der Ton von der vorletzten auf die letzte Silbe geschoben אַכְּבֶּלְתְּ weakaltá u. du wirst essen, ישׁכֵּכִּתְּ u. ich werde ausgießen. Die Tonverschiebung unterbleibt in Pausa יְשִׁבֶּרְתְּ u. du sollst sagen. Über sonstige Tonverschiebungen s. die verschiedenen Konjugationen u. Verbalklassen.

§ 66. Infinitiv, Imperativ u. Partizip.

A. Inf. I. Inf. absol. Trans. u. intrans. Verba bilden ihn gemeinsam nach eigentlich zum trans. Perf. *ķāṭāl lautlich gehörendem *ķaṭâl, dessen *â zu ô getrübt wird. מְלֹהְ er fragte dich). יְכוֹל können (v. יְכוֹל.).

II. Inf. constr. a) *kuṭul bei trans. Perf. mit Impf. auf ō. Das 1. ŭ wird zu Šewā mob. verflüchtigt, das 2.
*u zu ō gedehnt. יוֹ suchen. Über Verkürzung des 2. *ŭ zu Murmelvokal u. Erhaltung des 1. *ŭ als Kamæş haṭûō vor Suff. s. § 71, 5. Nach י tritt fester Silbenschluß ein יוֹ לִיבּוֹ lin-pōl um zu fallen (doch auch יִי בּוֹ שִׁ בֹּוֹ lin-pōl um zu fallen (doch auch יִי בּׁ שִׁבֹּ וֹ lin-pōl um zu fallen (doch auch בּיבּׁ שׁבֹּ (doch auch בּיבּׁ שׁבֹּ (doch auch בּיבּׁ שׁבֹּ (doch auch בּיבּׁ שׁבֹּ וֹ lin-pōl bilden ihren Inf. cstr. auch solche Verben, die im Impf. ē (—) u. häufig auch solche, die im Impf. a haben. בּיבּ בּעַ עַרְ וֹ וּ וֹ צִּעַ בַּעַ עַרְ וֹ אַבְּרָ צִּעַ בַּעַ עַרְ אַבָּעָּבָּן. אַבּעָּרָ אַבְּעָּבָּן אַבּעָּרָ אַבָּעָרָ אַבָּעָרָ אַבָּעָרָ אַבָּעָרָ אַבָּעָרָ אַבָּעָרָ אַבְּעָּרָן.

- b) *kĭtĭl ist als selbständige Infinitivform nicht belegbar.
- c) *kāṭāl Inf. cstr. der Verben, die ein Impf. auf a bilden. Das 1. ā wird zum Murmellaut, während das 2. ā sich hält. בְּשֶׁכֵב S. auch § 71.
- d) Fem. zu *kŭtŭl ist *kutla, wonach einige Infinitive gebildet sind. אַבְּיבְּה sich erbarmen. קּבְיבָּה waschen. e) Fem. zu *kătăl ist katla. אַבְיבָה sich verschulden. שׁנָאָה hassen. f) Junge aramäischartige Infinitive nach *miktal sind בְּיבִיבְּי senden. הַבְּיִבְּי nehmen < *milkah (v. בּלַבָּר).

B. Imperativ. I. Trans. Perf. a) *kŭtŭl. 1. 2. Sg. m. אַלְּבְּר. Gelegentlich so auch ein Energicus auf הַ (§ 64 Č). Die Masora erkennt aber solche Formen nicht an. Ri. 9, 8 Ket. מלוכה d. i. מלוכה (meloka) herrsche doch. 2. in der 2. Sg. f. i. P. עבורר gehe vorüber; selten im Kontext u. dann von der Masora nicht anerkannt. Ri. 9, 12 Ket. מלוכר מלוכר meloki.

3. 2. Pl. m. i. P. זרר entscheidet.

pošota legt ab hat wie im Aram. 7- statt 7.

5. Vor Afform. u. Suff. wird *kŭtŭl zu kŏt l verkürzt. α) So meist der Energicus דְּבֶרָה gedenke doch. β) gelegentlich die 2. Sg. f. משכר u. die 2. Pl. m. משכר zieht. Über Imp. mit Suff. § 71, 5.

b) Über *kiţil s. III. II. intrans. Perf.

*katal. 1. 2 Sg. m. קרב nähere dich. שֶׁכֶב liege. Gelegentlich auch der Energicus in Pausa יַרְשָׁה nimm in Besitz. 2. 2. Sg. f. u. 2. Pl. m. in Pausa שֵׁלֵבוּ freue dich; שׁ שׁ seid wohlbehalten.

3. 2. Pl. f. שׁמְעָהָה hört. Gen. 4, 23 verb. שׁמְעָּהָ in Jes. 32, 11 רְּבָּה $r^e \bar{g} \acute{a} \underline{s} a$ zittert ist Aramaismus.

III. *kitil gehört eigentlich zum trans. Perf. Für 2. Sg. m. u. 2. Pl. f. sind keine Beispiele belegbar. Jedoch wird 1) gelegentlich der Energicus der 2. Sg. m. sowohl trans. wie intrans. Perf. nach *kitil gebildet, ישמה verkaufe doch (lmpf. מַרְהָוֹם yerkaufe doch (lmpf. מַרְהָוֹם yerkaufe doch (mpf. מַרְהָוֹם yerkaufe doch (mpf. מַרְהָרֹוֹם yerkaufe. מַרְרֵּה yerkaufe. אַמְרָר יוֹבְרָר yerkaufe. מַרְרָר יוֹבְרָר yerkaufe.

C. Partizip. Es gehört der Form nach zum Perf.,

der Bedeutung nach zum Perf. u. Impf.

I. Part. Activi. a) Den 3 Perfektstämmen *kaṭal, *kaṭil, *kaṭul entsprechen 3 gleichgebildete Partizipien. Jedoch wird *kāṭāl nicht mehr als Partizip gebraucht. *kāṭāl pungernd, f. רְעַבְה *kaṭāl יֻבּוֹר sich fürchtend. b) Weit häufiger sind Partizipien nach *kâṭāl u. *kâṭāl (§ 62 A 1) â > ô. בוֹב liebend. Es überträgt sich auch auf trans. Perf. u. ist für diese das häufigste Part. דֹרָה tretend. Feminina dazu sind

לְּכֶּהְ od. בְּנֵּרְה (§ 38 A II). 2. *kaṭal gehört zu *kaṭal, kommt aber nur bei Fem. vor: *kaṭalt (§ 29). יְרָכָּת wissend (joda at). יְרָבָּה hinabsteigend, in Pausa wohnend. Diese Bildungen sind das übliche Fem. zu mask. kaṭil von kaṭal Perf.; auch übertragen sie sich auf intrans. Perf. kaṭil אַהַבּה liebend.

II. Part. Passivi *kaţûl. לברש. Vf. שלב.

§ 67. Aktiver u. passiver Intensiv.

A. kittal u. kittel. I. Perf. a) 3 m. Sg. Das erste a von *kattal (§ 60 B 1) wird stets zu i verdünnt, während das 2. *a sich vielfach erhält u. zwar oft in Nichtpausa למל lehrte, שלף heiligte, besonders wenn der 3. Kons. ע, ץ od. ף ist, שלף rettete (neben שלים), ץ שלי verabscheute, ף إلى القلامة verabscheute, ף القلامة verabscheute, ף القلامة verabscheute, إلى القلامة verabscheute, إلى القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, أله القلامة verabscheute, أله القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, عن القلامة verabscheute, של verben של verabscheute, של verben של verben

c) Die übrigen Personen. 1. 3 f. Sg. יְּבְּרָה: i. P. zog groß; mit aufgehobener Schärfung bei Š wâ

mobile בְּקְשָׁה 3. com. Pl. קבלר; i. P. דָבֶרָר; mit aufge-

hobener Schärfung בקשר.

2. Vor den mit ה u. ב anlautenden Afformativen bleibt *a der 2. Silbe הַבְּבָּהְ, i. P. הַבֶּרְתָּם du entweihtest. Bei כ consec. schiebt der Ton der 2. m. u. 1. Sg. aufs Ende רְקְרַשְׁתִּי – tî.

II. Imper. *káṭṭil (§ 61 A II) entspricht בַּבְּרִינָא; mit הַ הְּנְּבְּר וְנָא rette doch. 2. f. הַנְּבְר mache fest; i. P. דְבֵּרִי Pl. 2. m. בְּשֵׁלָּר, kochet; i. P. בַּבְּרִי, ohne Schärfung בַּשֵּׁלָר. so stets בַּבְּלָר. הַלְלַרָּ הַלְלַרָּ הַלְלַרָּ. הַלְלַרָּ הַלְלַרָּ הַלְלַרָּ הַלְלַרָּ הַלְלַרָּ הַלְלַרְּ

IV. Part. *makaṭṭil (§ 62 A 2). קבשר gute Botschaft bringend. Das Fem. ist nach *makaṭṭalt ge-

bildet בדברת.

V. Inf. Selten ist für den Inf. abs. *kaṭṭâl רְבֹּר tadeln. Gewöhnlich lautet er wie der Inf. constr. *kaṭṭil בּר.

B. Kuttal. Perf. אַנב wurde gestohlen. אַנּב sie wurde entlassen, i. P. אָנבְּהָר ist verstört. אָנבְּהָר ihr wurdet ausgegraben. Impf. יְסְבֶּר ;יְבְקָשׁ ihr wurdet ausgegraben. Impf. צּוֹב inf. abs. אַנֹב. Part. בּוֹב gekocht.

Nicht selten sind Kuttal-formen nur künstlich geschärfte Passiva Kal; z. B. לְּקַרוֹ wurde geboren od. מיל wurde ge-

nommen, denn das Aktiv lautet יָלָם u. הַלָּם. תּבָּלָר.

§ 68. Aktiver u. passiver Kausativ.

A. Hikţîl. I. Perf. a) 3. Sg. m. Das erste *a von *háktal (§ 60 B 3) wird wie beim Intensiv zu ĕ verdünnt;

das 2. *a ist durch betontes î verdrängt, das aus dem Impf. ins Perf. drang. So entstehen Formen wie שִּׁהַקְּרִישׁ weihte.

b) Zur kausativen Bedeutung vgl. הלביש: er ließ mich anziehen — לבט zog an. Deklarativ הרשית erklärte für schuldig. Häufig wird im Kaus. die Handlung od. der Zustand des Grundstammes zum Objekt gemacht; das Hikt. wird dann innerlich kausativ gebraucht. Solche Formen sehr häufig. הגביר bewies Stärke — בבר war stark. השכיל handelte klug warklug. שבר war stark. אישקים handelte klug שבר war klug. שבר war ruhig (= bewahrte Ruhe) — שבי war ruhig. Daher im Hikt. auch viele Denominativa מבר ließ regnen von מבר Regen. בבר Schulter (schulterte den Ranzen u. dgl.).

c) 3. Sg. f. 3. Pl. com. mit betontem î, auch nach

הקדישה sie trennte hibdila. הקדילה.

d) Vor den konsonant. Afformativen tritt in 2. Silbe wieder *a ein הַכְּבָּהְ du ließestreiten. הַבְּבָּלְתִּי vernichtete. הַבְּבָּלְתִּי ließt straucheln. Nach הַכְּשִּׁלְתִּים wirst wegwerfen, הַהַּנְתַלְתִּי -tá,—tí werde erben lassen.

II.lmper.*haktilentspricht השמין mache fett;*i >ē;
ewird vor Makkepzu מוֹם שׁבּי שׁבּיר hakšibi merke auf. הַקשׁיבִר עוֹם הַבְּבּירוּ. Deshalb auch bei Anhängung von הַקשׁיבּה.

III. Impf. *jáktil (od. *jahaktil) entsprechen jetzt Formen wie בַּבְּרֵל. Betontes î bleibt durch alle Personen hindurch, nur vor הָּב, wofür aber zufällig kein Beispiel vorhanden, wird î durch ē ersetzt gewesen sein. אַכְרִית מּשְׁבִּילִי f. הַשְּׁבִּילִי machst niedrig. אַכְרִית אַכְרִית bringt dar, aber נַקְשִּיב. בַּקְּרִישֵׁר bringt dar, aber נַקְשִּיב. חַקְרִיבֵּר . בַקְּרִישֵׁר bringt dar, aber בַּקְרִיבֵּר . בַּקְרִישֵׁר lar Jussiv hat ē in 2. Silbe. יַכְרֵת d. i. das alte Impf., während Formen mit betontem î Neubildungen (§ 61 D II 2). Der Jussiv steht mit יַכְּרָת cons. רַיְּכְרָת, bei der 1. Pers.

aber רָאַשׁלִיהְ (d. i. also Impf.).

IV. Inf. cstr. הַרְחִיב weit machen. Die Syncope des ה nach Partikeln ist selten Jes. 23, 11 לשׁמִיד בע vernichten. Der Inf. abs. deckt sich mit dem Imper., gehört also zum älteren Imper.-Impf. הכבד Das Part. hat im Sg. m. wie Perf. u. Impf. ז בונדיד בי zittern machend. Das Fem. ist nach makṭalt gebil-

det מַזְבֶּרֶת.

B. H.ktal-Perf. Meist ist *u zu ö getrübt (§ 25 BI3) הַבְּלָבוּ wurde gestraft; doch bleibt auch ע הְשַׁלְכּה wurde gelegt. הְשַׁלְכּה bte in Frieden — i.P. הַשַּׁלְכּה wurden beschämt — הַכְּלְבִּר הַשְּׁלְכִּה הַשְּׁלְכִּה הַשְּׁלְכִּה הַשְּׁלְכִּה זוֹשְׁלְכִּה sie wird geopfert. יְשִׁלְכִּר הַשְּׁלְכִר Impf. יְשׁׁלְכִר sie wird geopfert. יְשׁלְכִר הַשְּׁלְכִר בּיִבְּעָב angeklebt. בְּבָּלְבִר הַשְּׁלְכִרם בְּשִׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁלְכִרם הַשְּׁבְּבִּים הַשְּׁלְכִּרִם הַיִּבְּיִּם הַשְּׁבְּבְּיִם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַשְּׁלְכִים הַיִּבְּיִם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּים הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַיִּבְּיִּם הַּבְּיִּם הַיִּבְּיִם הַיִּבְּיִבְּיִם הַּיִּבְּיִּם הַּיִּבְּיִם הַיִּבְּיִם הַּיִּבְּיִם הַּיִּבְּיִבְּים הַיִּבְּיִבְּיִבְּים הַיִּבְּים הַיִּבְּיִבְּים הַיִּבְּים הַיִּבְּים הַיִּבְּים הַיִּבְּים הַיִּבְּיִים הַיִּבְּים הַיִּים הַיִּבְּים הַיִּים הַיּבְּים הַיִּים הַיִּבְּים הַיִּים הַיִּים הַיִּים הַיִּים הַּיִּים הְּיִים הְּיִבְּים הַיִּים הְּיִבְּים הְיִבְּים הְּיִבְּים הְיִּים הְיִים הְּיִבְּים הְיִבְּים הְיִים הְיִבְּים הְיִּים הְיִּים הְיִבְּים הְיִּים הְיִים הְיִּבְּים הְיִּים הְיִּים הְּיִבְּים הְּיִבְים הְיִים הְיִּים הְיִּים הְּיִים הְּיִבְּים הְּיִּים הְיִים הְּיִּים הְּיִבְּים הְּיִבְּים הְיִּים הְיִים הְּיִבְּים הְּיִים הְּיִּים הְיבִּים הְּיבְים הְיבְּים הְיבְּים הְּיִים הְיבְּים הְּיִים הְיבִּים הְּיבְּים הְּיבְּים הְיבְּים הְיבְּים הְיבְים הְיבְּים הְיבְּים הְיבִּים הְּיבְּים הְיבְּים הְּיבְים הְיבִים הְיבְּים הְּיבְּים הְיבִּים הְּיבְּים הְיבְּים הְיבְּים הְיבְיבְים הְּיבְּים הְיבְּים הְיבְּיִים הְּיבְּים הְּיבְיבְּיִים הְּיִים הְּיבְיִים הְּבְּים הְּיבְּים הְּיבְּים הְּיבְּיִים הְּיבְּי

§ 69. Reflexiv.

A. Das n-Reflexiv (Nikṭal). I. Perf. a) 3 Sg. m. (§ 60 B 4) *nášmar > nišmár שָׁמֵר mit Verdünnung von *a zu ĭ. In Pausa נָלָקָה er wurde genommen.

- b) Reflexiver Gebrauch des Nikt. liegt vor in יפיבי verbarg sich; tolerativer bei יביבי ließ sich such en: reziproker bei יפיבי rechtete; medialer bei יפיבי wurde begraben. Von אַכָּבּבּר Herz, Einsicht ist denominiert ביר kam zur Einsicht.
 - c) 3 Sg. f. יְנְוְלָה wurde geraubt; שְּוְלָה wurde

ausgerottet. 3. Pl. נבדלה sie sonderten sich ab. Die übrigen Personen. נְזְבֵרְ בָּח , נְכְבַּדְתַּ , נְכְבַּדְתַּ . וֹנְבֶרְ בָּח . נִשְׁפַטְתִּר . נְכְבַּדְתַּ , וֹנְבַּרְתָּ . רוֹפָבְּרָתַ . Nach ווֹפְבָּרָתַ . רוֹפִבְּרָתַ . רוֹפִבְּרָתַ . רוֹפִבְּרָתַ . רוֹפִבְּרָתַ .

II. Impf. *janakatil > *jankatil > *jakk itil (§61 B II). Mit Verdünnung des *a im Präfix entstehen so Formen wie אַבְּבֶּר אָבָּבְּרָם, הַסְּבְּרָ הַיִּבְּרָם wir kämpfen. אַבְּבֶּרָה wir wollen rechten. In der 1. Pers. Sg. teils אַבְּבֶּרָה ist regelmäßig im Kohortativ אַבְּבֶּרָה ist regelmäßig im Kohortativ אַבְּבֶּרָה ist regelmäßig im Kohortativ אַבְּבֶּרָה ווֹ אַבְּרָבְּרָן. עִבְּבְּרָה יִנְּבְּרָבְּרָן יִנְבְּבְּרָרְן יִבְּבְּרָרְן יִבְּבְּרִרְן יִבְּבְּרָרְן יִבְּבְּרְרְן יִבְּבְּרִרְן יִבְּבְּרְרְן יִבְּבְּרִרְן יִבְּבְּרָרְן יִבְּבְּרָרְן יִבְּבְּרְרִין יִבְּבְּרָרְן יִבְּבְּרָרְן יִבְּבְרָם יִּבְּבְרָרְ יִבְּבְּרָרְן יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְרָּרְרְ יִבְּבְּרָרְ יִבְּבְּרָרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּיִרְ יִבְּבְּרְרְ יִבְּרְרְ יִבְּיִּרְ יִבְּיִּרְ יִבְּיִבְּיִים יִּבְּיִבְיּרְ יִבְּיִּרְ יִבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיִים יִבְיִים יִבְּיִים יִבְּיִּים יִבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיִים יִּבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיִבְּיוֹ בְּבְּיוֹם בְּבְּיִבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיוֹבְיּים יִבְּיִים יִּבְּיְים יִבְּיִּים יְבְּיִבְּיְים יִבְּיִים יִבְּיִבְּיְים יִבְּיִים יִבְּיִים וּבְּיִבְּיּים יִבְּיִים יְבְּיבְּיבְּיוּ בְּבְיּבְיּים יְבְּיבְיּים יּבְּיבְיּים יְבְּיבְיּים יְבְּיִים יִבְּיִים יִבְּיִים יִבְיּים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְיּבְיּבְיּבְיּים יְבְּיִים יְבְּיִים יְבְּיִבְיּבְיּים יְבְּיבְיּבְיּים יְבְּיבְיּבְיּבְיּים יִבְּים יְבְּיבְיבְיוּים יְבְּיבְיבְיּים יְבְּיבְיבְייִים יְבְּיבְיבְיב

III. Imper. הְּלֶּחֵם. Mit zurückgezogenem Ton הְשְׁמֵר לְּהְ hiššāmær hüte dich u. so auch alleinstehend ער אויים אוייים אויים אויים אויים אויים אויים אויים אויים אוי

IV. Part. נְשְׁפְּנֵי rechtend. Inf. absol. Zum Perf. gehört der Form nach כֹכֹים sich sehnen. Daneben aber auch Ableitungen vom Impf. הבהן gegeben werden u. הברת heimgesucht werden. Inf. cstr. הברת הפקר. Selten ist die Verschlingung des המבר בבְשׁלוֹ.

B. Das t-Reflexiv (Hitkattel).

I. a) Ein t-Reflexiv ist einst auch vom Kal gebildet worden, aber nur in Resten erhalten. Für gewöhnlich wird es jetzt nur zum Intensiv gebildet.

b) Zum Imper.-Impf. *káttil (§ 61 c) lautet das t-

Reflexiv *jatakaṭṭil, das zu *jatkaṭṭil wurde. Mit Verdünnung des a im Präfix zu i entstehen so Formen wie

er zeigt sich groß.

III. Das Hitkat. hat 1) reflexive Bedeutung הְּחָבֶּקְלֵּ rächte sich, 2) mediale בְּחָבְּלָּבְּ erging sich—wandelte, 3) reziproke באה sah — Hitk. sich gegenseitig ansehen; 4) für sich etwas tun lassen הַּתְּבָּלִּיּ ließ sich das Kleid ausziehen; 5) sich stellen od. zeigen als etwas הַתְּבַּבְּאַ gerierte sich wie ein Prophet—raste. הַתְּבָּבָּא bekannte sich zum Judentum. Selten passiv הַתְּבָּבֶּל gelobt werden. Denominiert von דְּבָּבְּבָּרְבָּיִר sich mit Reisekost ver-

sehen.

IV. Perf. Sg. 3. f. 3. Pl. הְּתְהַלְּכֹר, i. P. הְתְּקְבָּשׁר heiligten sich. Die übrigen Personen. Die 2. Stammsilbe weist a auf. התהלכת verbargst dich; התהלכת.

החתקקתם habt euch stark gezeigt. Mit כסחה החתקקתם ($-t\hat{i}$); mit Zuspitzung von *a zu i, התקקשתי ; auch ohne כסחה. mit i statt *a התקקשתם.

V. Imper. התחתן verschwägere dich. התאורו

gürtet euch.

Vl. Impf. יתודה: vor Makkep u. bei zurückgezogenem Ton a < פֿ יתודה: Mit a in letzter Silbe יתועלם . Mit a in letzter Silbe יתודה: Vor היתודה: Vor היתודה: Vor היתודה: vor אחדה של steht teils פֿ, teils a השתפכיה werden hingeschüttet — החדלכנה 2. Sg. f. mit în (st. י—) החדלכנה benimmst dich wie betrunken. Pausa יתוברר sie zeigen sich stark.

מתהקכת .Fem. מדבר trauernd. מדבר .Fem. מתהקכת .fem. מחהקכת (*mithappakt) sich hin u.her wendend. lnf. התהלה

VIII. הְּקְפֶּקְרוֹ sie wurden gemustert ist t-Reflexiv vom Kal, dazu als Passiv הְקְפֶּקְרוֹ. Hingegen ist בְּבֶּבְּ er wurde gewaschen Passiv zum Hitkattel. פָּבֶּבֶּר gesühnt werden ist neuhebr. Nikṭal zum Hitkattel.

§ 70. Seltenere Konjugationen.

I. Kôṭel. § 60 B 2 שֹרֵשׁ = schlug Wurzel, dazu das Passıv שֵּרָשׁ in gleicher Bedeutung; beide denominiert von שֵׁרֵשׁ Wurzel. Partizipien מָּבְּלִשׁן Verleum der (v. לְּשׁוֹן), einer der den anderen mit der Zunge bearbeitet, בַּשִּׁיִבְּא Richter.

II. Katlel u. Kutlal (im Arabischen 9. Konjugation). Mit Wiederholung des 3. Radikals אמלל ruhig leben; Passiv

verwelkt sein.

אוו. Kaṭalṭal u. Kuṭalṭal. סְתַרְתֵּר heftig bewegt sein. Hierher gehört הַבְּבֶר trompeten aus ḥaṣarṣar. Passiv הַמָּרְמֵר gerötet sein.

IV. Zu Kilkel, Kulkal u. Hitkalkel vgl. § 78, 79.

V. Ein mit ה gebildetes Kausativ sehen viele in הְּרָגֵּם* dolmetschte. Passiv מְתְרָבֶּל hehrte gehen.

VI. Kutlat opone schuppenartig.

VII. Quadrilittera liegen vor in ברסם abfressen. Passiv

בל בי war bekleidet. Von שֵׁמֵאל links ist denominiert inks gehen. In der Flexion richten sich die Quadrilittera nach kôţel.

§ 71. Das Verb mit Suffixen.

1. Der vom V. abhängige Akkusativ des Pron. personale kann durch אַר mit Pron.suffixen ausgedrückt werden (§ 84). בַּרְא אֹרְם er schuf sie. Gewöhnlich aber wird er durch unmittelbare Anhängung der Pronsuffixe an das Verb bezeichnet; vgl. unser: ich mag's. Die Objektssuffixe treten nur an die aktiven Konjugationen Kal, K tṭal, Hikṭîl. Keine Verbalform verbindet sich mit dem Suff. der gleichen Person. Vielmehr werden dann die Reflexiva Nikṭal u. Hitkaṭṭel gebraucht. בּיִשִּׁיבֹּיִר heißt: sie bringen sie [eos] zum Straucheln.

2. Unter Schutz der angehängten Pron. suffixe haben sich zum Teil ältere Verbalendungen erhalten. Zur

Form der Verbalsuffixe vgl. § 32 II.

3. Das Perfekt Kal.

I. Die Perf. Endungen vor Suffixen lauten

Sg. 3 m. \ddot{a} , 3 f. at, 2 m. ta, 2 f. ti, 1 com. ti Pl. 3 com. u, 2 m. tu, 1 com. nu.

Zur Erklärung. Sg. 3 m. a vgl. § 59 B \parallel 3 f. at ist alte Femendurg \parallel 2 m. $t\bar{a}$ ist künstlich hergestellte Kontextform, während $t\bar{a}$ für Pausa reserviert ist \parallel 2 f. ti ist ältere Endurg s. § 59 D. Der Zushg. entscheidet, ob 2. Sg. f. od. 1. Sg. com. gemeint ist \parallel Pl. 2 m. tu ist aus *tumu durch Angleichung an die 3. u. 1. Pl. com. entstanden.

II. Zum Ton. Wie beim Subst. zieht an den Ton an sich; ebenso im Kontext bei der 3. Sg. m. Perf. u. Impf. Im Übrigen liegt der Ton auf dem letzten Vokal vor dem Suff., d. h. die langen vokalisch auslauten-

den Afformative des Perf. u. Impf. erhalten den Ton sie sie sie verbrannten sie. Von hier aus sind Formen wie בְּבְּלֵּחְהוּ netanáni er ließ mich gewähren, אַבְּלְּחָהוּ sie tat ihm wohl beeinflußt. Aus diesen Tonverhältnissen zeigt sich das Übergewicht des Subjekts des Verbs über die Objekte.

*gamalat u. *gamalu.

IV. Im allgemeinen ist für die Anfügung der Suff. zu bemerken *ahu > *au > ô. יוֹם בּי פּר beobachtete ihn. יוֹם בּי פּר beobachtete ihn. *aha > ה— (wie beim Nomen) בּעלְהָה du hast sie geheiratet. *ihu kann zu iw בּעלְהָה zusammengezogen werden (vgl. אָבִיר sein Vater), רָתַּהְרוֹ, (von יְּרָבְּלְּהִרוֹ (יְּרָהְרוֹ habeihn überwunden, בּבּר הַהְרוֹ (צְּבֹּרְהִרוֹ (צְבֹּרְהִרוֹ (צִבּרְהִרוֹ (צַבּרְהִרוֹ (צַבּרְהִרוֹ (צַבּרְהִרוֹ sie hat ihn gestohlen. בּבּרַהַר > הַהָּבַר.

V. Im einzelnen beachte noch folgendes. לַבְּרָהְ יַלְּבֹּלְּׁלֵּ (er hat dich gezeugt) verhält sich zur Pausalform קַבְּרָ wie הְבְּרָהְ dein Wort zu הְבָּרָ d. h. die Kontextform ist künstlich von der Pausalform differenziert. יְּבֶּרָ ist einerseits nach הְבָּרֶה gebildet wie בְּבָּרָ er hat dich (f.) zerbrochen nach הְבָּרָה. In Formen wie בְּבֶּרָ הוֹ hat dich gegessen ist die Aspirierung des ק durch sie hat dich gegessen ist die Aspirierung des ק durch שִּבְּרֶּבָּ od. הְבָּרָה beeinflußt. בְּבֶּרָ sie tötete dich (f.) ist aus k'talatk (§ 29 c) zu k'talatæk aufgelöst, wobei lä in offener Silbe ā erhielt. בְּבֶּרָה sie tötete sie (m.) ist aus k'talātm durch Hilfs-a (statt æ) zu ātam erweitert.

4. Das Imperfekt Kal.

I. Auch im Impf. behalten die vokalisch endigenden

Formen vor Suff. den Ton יזפררכי jiskerûni sie werden meiner gedenken. ihr (m.) werdet mich suchen. Die Fem.endung in אַקט'לָנָה 3. u. 2. Pl. wird durch die m. י ersetzt.

III. Das trans. Impf. auf ē behandelt ē wie das auf o sein o קבור er gibt, יְהֵנֵנִי Vor ק u. שֵׁ wird ē zu œ אַתְּנָה. Das intrans. Impf. auf a verkürzt letzteres nicht, sondern dehnt es, weil in offener Silbe, zu æ (דְּשֵׁאֵלֵה er fragt. יִשְׁאֵלֵה יִשְׁאֵלֵה sie wird mir ansert silbe, zu a יִּבְּקָנִי יִשְׁאֵלֵה יִישְׁאֵלֵה.

haften.

IV. Neben dem Impf. wird häufig der Energicus bei beabsichtigter Emphase mit Suff. verbunden. Die Suffixe treten unmittelbar an die betonte Endung an (2—), seltener an (2—) an, gewöhnlich aber erfolgt Assimilation. So entstehen folgende Suff.formen:

3. Pers. Sg. 🏗 aus *ænhu, דּבָּי aus *ænha.

2. Pers. Sg. תָּבֶּה) aus *ænka.

ולפדנה . ישמרנו aus *ænni. ילפדנה . ילפדנה . ילפדנה.

5. Imperativ, Infinitiv, Partizip Kal.

I. a) Imper. auf o. Als Basis für die Anhängung der Suff. dient *kutul mit beibehaltenem ö der 1. Silbe

(vgl. מְלֵבֶּר (f.) herrsche). Bindevokal ist wie beim Impf. ē, daneben aber auch, wie beim Perf. מְלְבֵּר נְּמְתְּהֵה הַיּ schreibe sie. Die mit î u. û auslautenden Formen bleiben unverändert tipśûhu ergreift ihn. Wie beim Impf. wird die 2. fem. Pl. durch die 2. Mask. ersetzt.

b) Imper. auf a. Das a wird wie beim *jikṭal Impf. behandelt. בְּחָנֵנִי prüfe mich. המערני hört mich.

III. Auch die Partizipien können wie Verba od. wie Nomina mit Suff. verbunden werden. לְבָּבָּר der mich verfolgt, od. mein Verfolger. Zu Formen wie לְבָּרָהְּ,

שׁלַחָה ,פֿרָאַה ,נֹאַלָּה ,אִיבָה § 51 B.

6. Hikṭil. Wie a im Impf. Kal wird das i des Kausativs behandelt. אַבֿבישׁך. השׁמִירָה. Im Imper. wird ē

durch î ersetzt הדריכני laß mich gehen.

7. Kittel. Wie ē im Impf. Kal auf ē wird das ē im Intensiv behandelt. בַּבְּבְּף er hat sie gesammelt. בְּבָּלֵּהְ le hre mich. Vor אָלָהְרָ wird ē zu æ. בְּבָּבָּף. בְּבָּלֵּהְ, aber מִבְּבָּרָרְ 'aṣammerækka.

b) Laryngalverba.

§ 72. Verba primae laryngalis.

A. *a hält sich unter der Lar. als — da, wo es beim nichtlaryngal. Verb zu einfachem Šavā verkürzt wird. עַבְּרְתִּיךְ ihr verließt. עַבְּרְתִּיךְ ich diente dir. בְּרָתִּיךְ laß ab (neben הַדֹל Inf. cstr. u. בְּרָתִּים וְעֵוּרָבּת mpf. Kal). בְּרַבְּרִם וְעֵוּרְבִּר crschlagene.

B. Am Ende einer geschlossenen Silbe bleibt die Lar. entweder vokallos, od. der feste S.schluß wird durch e. Sproßsilbe aufgelöst, deren Vokal sich nach dem vorhergehenden richtet (§ 29). Der feste Silbenschl. findet sich besonders bei ¬, seltener bei ¬, ¬, ». Im einzelnen sind folgende Bildungen belegbar:

I. Kal, Impf. Inf. estr. Imp.

- a) Transitiv. 1. *jaktul. Fester Silbenschl. בְּחָבּׁר er denkt. יְבְּלֵּרְר sie helfen. יְבָּרְר er hat Gefallen i. P. יְבָּרְר Loser: יְבָּרְר er wendet (*jakpuk), שׁבְּר er bindet (neben יַבְּרַרְר (Auffallend u in יִבְּרַרְר du gehst vorüber Ruth 2, 8.) 1. Pers. Sg. hat das Präfix * immer aus *i umgelautetes æ, אַרְר אַבָּר schone, עַבֹּר וֹלָר ,לַדְּבֹר וֹלֵר . בֹּרַר אַבָּר וֹלָר ,לַדְּבֹר neben לַעַזֹר ,לַדְּבֹר . Imp. לַעַבֹר ,לַעָבֹר ,לַבְּרָר ,לַדְּבֹר . בַּרַר , בַּבַר , בַּבַר , בַּבַר , בַּבַר , בַּבַר . בַּבַר , בַּבַר . בַּבַר . בַּבַר , בַּבַר . בַבַר . בַּבַר , בַּבַר . בַבַּר . בַּבַר . בַבַּבר . בַּבַר . בַּבַר . בַּבַר . בַבַּר . בַּבַר . בַבַּבר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַּבַר . בַּבַר . בַּבַר . בַּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַּבְּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַּבְבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַבְּבַר . בַּבְבַר . בַּבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבְּבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַב . בַבְבַר . בַבְבַּבְר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַר . בַבְבַבְר . בַבְבַר . בַבְבַּבְר . בַב
- 2. *jiktul nur bei אַ¹ u. הדף fortstoßen. *i gleicht sich der Lar. als æ (—) an. Fester Silbenschl. פּאָטר er bindet, בָּאָטר. Loser: מָאָטר sammelt. Inf. cstr. אָמוֹד fassen, אמר sprechen (mit לאמר: לאמר § 24 I c). Imp. ממר, אָזָר, אָמוֹד.
 - 3. * jaktil. Vielleicht יאַט verschließt, אין ist listig
 b) Intransitiv. * jiktal; * יו אין אין ist listig

יְתְּהֵל er fleht. Loser: יֶחְהַל du zürnst, רֶחְהַל er ist stark. Imp. aber חַכם, sei klug.

II. Niktal. Perf. Inf. abs. Part.

a) *nakṭal. Fester Silbenschl מַהְבֵּאהָ du verbargst dich, בַּהְבָּאהָ besiegelt werden, הָלָה krank Part. f. von הָלָה Loser: מָהַלּה er wurde gemacht. מַהַלּה sich wenden, בַּבָּרָץ furchtbar.

b) *nikṭal. *i>a. Fester Silbenschl. נְּחְמֵר .נָהְפָּרָ begehrenswert. Loser: מָנְיָנָ er wurde ver-

lassen.

III. Hiktîl. Perf. הַּמְמִיר er ließ mangeln. הָאֶמִין er glaubte. Inf. cstr. הָעָבִיר. Imp. הְעָבֵר. Impf. אַעָלִים ich verhülle. יַנְעבר, יָעבר.

IV. Hoktal. Perf. הְהְרֶבה sie ist verödet. Inf. הְהְרֶב eingewickelt werden. הְהָרֶב Impf. בְּהָרֶם er wird gebannt.

C. Folgt der Sproßsilbe einfaches Šezwâ, so tritt für Hatep der entsprechende kurze Vollvokal ein (§ 29 BI, 1). הַעַבְבָּר sie wurden zerstört. הַעַבְבָּר (Hokt.) du läßt dich ihnen dienstbar machen.

D. Bei Tonverrückung geht — bzw. — oft in —, bzw. — über. יְחְבֵּל 3 Sg. m. יְחְבֵּל הוֹי — i. P. יְחְבֵּל ich will töten — אֱהֵרֹג — muß stehen bei cons. vor Perf. Hikt., wenn der Ton über den letzten Stammkonsonanten rückt יְחְבֶּרְהִי (-tî) — הַעבְרְהִי (-bárti). Jedoch tritt auch der umgekehrte Übergang von — bzw. — zu — bzw. — ein, יבעשהה sie wurde gemacht — בעשה 3. Sg. m. ערוך gerüstet, Vf. ערוך (st. ערוך בערוך).

E. Beim Inf., Imp. u. Impf. Nikṭal wird, statt die Lar., zu verdoppeln, vorhergehendes *i immer zu ē(—) gedehnt הַאָּכְבּר הַאָּכֹל versammelt euch. בַּחָשֵׁב es

wird gerechnet. Ebenso bei קרָפָא feheilt werden. בּרְבָּא ich werde getötet.

F. Der Übergang von *i zu æ findet sich auch im Imp. Ķal. אַספה sammle doch. קרָכה stelle dich

neben עובה liebet, אחזר.

G. Statt gefärbtem Šewā hat unter aram. Einfluß א Vollvokal in מְּאַהְבּוּ Prov. 1, 22 (wofür besser בְּאָהָבּהְ — i. P. אַבְּהָבּהְ. In הְּאָבָהְהָ (Hikt.) Jos. 7, 7 u. הְּאָבָה (Hokt.) Richt. 6, 28 ist dem ה durch langen Vollvokal im Gegenton ein stärkerer Halt gegeben vor mit Šewā comp. בְּרָהָּהְ בּי verfolgt ist forma mixta, § 20 I. Zu הְּבָּה gehen s. § 77. Zu הַּהָּה u. הַּהָּה s. § 80.

§ 73. Verba mit quiescierendem x1.

Die Verba א¹ sind im allgemeinen Verba prim. Lar. . Einige lassen aber vokalloses א im Impf. Kal seinen Konsonantenwert einbüßen u. mit vorhergehendem *ă über *â zu ô werden (§ 24 l). Das sind die 5 Verben אָבָה zugrunde gehen, אַבָּה wollen, אַבָּל sagen, אַבָּה backen. Ihnen schließen sich vielfach an אָבָה lieben, אַבָּה ergreifen, אָבָה sammeln.

A. In der 1. Pers. Sg. Impf. Kal wurde *'a' zu *'â, das sich zu ô verdunkelte u. auf das ganze Impf. überging. Radikales א verschmilzt mit א des Präformativs auch in der Schrift בו ich esse, wird aber sonst meist beibehalten אָבֹל, wenn auch nicht gesprochen, d. h. es quiesciert. Für den Kontext liegt im Impf. Kal das intransitive *jakṭal, für die Pausa das transitive *jakṭal zugrunde. אַבֹל (Nr. 3) zeigen, daß das Impf. auch nach *jakṭul gebildet wurde, was wohl das ursprünglichste ist. Durch Vokaldissimilation (§ 28 B 2) ist aus

*jâkul entstandenes *jôkol einem יאֹכֵל u. יאֹכֵל gewichen.

B. 1. אבר. וחלב. Inf. estr. אבר. Impf. יאבר, יאבר.

2. אבה (§ 80). הבא . יאבה (aram.) du willst.

שבלל על באכל על על מאכל על באכל האכל ווה באכל על מאכל על מאכל ווה באכל (אבל באכל ווה באכל אבל ווה אבל מאכל ווה אבל אבל אבל אבל אור אור אבל ווה אבל הוא אבל הוא אבל הוא אבל הוא אבל הוא האבל האבל ווה אבל ווה

Zu האכלפר s. § 15 I c α.

4. אָמֵר אַמָר אַמָר אַמָר אַמָר אַמָר אַמָר (§ 24 Ic) = um zu sagen, nämlich, also die direkte Rede einführend. Mit Suff. בְּאָמְרִי, aber אָמְרְהָם u. אָמְרְכָם אַמְרְ, aber אַמְרְהָם u. אַמְרְכָם הַאָּמְרְכָם ווֹשְׁרְבָּם הַאָּמְרְבָם ווֹשְׁרָבָם Imp. אָמִרְ אָמִר אָמִר אַמִר ווֹשְׁרָבָם Imp. אַמִר אָמִר אַמִר ווֹשְׁרָב ווֹשְׁרָב ווֹשְׁרָב ווֹשְׁרָב ווֹשְׁרָב ווֹשְׁרָב ווֹשְׁרִ אַמְר מִיּאַמָר (im Hiob רַיּאֹמֶר מִר יִיּאֹמֶר וֹב וּאַמָר אַמַר וֹב וּאַמָר וּב וּבְּיּאַמָר וּב וּאַמָר וּב וּאַמָר וּב וּאַמָר וּב וּב וּאַמָר וּב וּבְּיּאַמָר וּב וּב וּב וּאַר וּב וּב וּבְּיִר וּבְּיּאַמָר וּב וּב וּב וּב וּבְּיִי אַמַר וּב וּב וּב וּב וּב וּבְּיִר וּבְּבְּיִר וּב וּבְּיִבְּיִבְּיִר וֹב וּבְּיִר וֹב וּבְּיִר וּבְּבְּיִר וּב וּבְּיִי אַמְר וּבְיּבְּיִבְּיִר וּב וּבְּיִי אָבְיר וּבְיּבְּיִי וּבְּיּבְּיִר וּבְּיִי אִבְּר וּבּיּבְיר וּבּייִי וּבְּיִי אָבְרְיבְיּבְיר וּבּיי וּבְּיִי אָבְיר וּבּיי וּבּיּי וּבְּיִי אָבְיר וּבּיי וּבְּייִי וּבְּיִי וּבְּיִי וּבְּיִי אָר וּבּיּי וּבְּיִי וּבְיִי וּבְיִי וּבּיִי וּבְיִי וּבְיּיִי וּבּיי וּבּיי וּבּיי וּבְייי וּבְּיי וּבּיי וּבּיי וּבּיי וּבּיי וּבּיי וּבּיי וּבְייִי וּבְיי וּבּיי וּבְיי וּבּיי וּבְייִי וּבְיי וּבּיי וּבְייִי וּבְייִי וּבְּיִיי וּבְּיִיי וּבְייִי וּבְּיִיי וּבּיי וּבְייִיי וּבְייִיי וּבְּיי וּבְּייִיי וּבְּייִיי וּיִייי וּבְייִיי וּבּייי וּבְּייי וּבְּייי וּבְּיי וּיי וּבְייי וּיִיי וּיִיי וּיִיי וּיי וּבְייי וּבְייי וּבּיי וּבּייי וּיִייי וּייי וּיי וּבּייי וּייי וּבּיי וּבְייי וּיִיי וּבְייי וּבְייי וּבְייי וּבְייי וּבְייי וּ

5. אפה Imp. אפר für אפר (§ 25 B II 2). Impf. אפה.

6. אָהֶב Inf. אָהָבה ע. אָהָבָה. Imp. אָהָב, mit Suff. אָהָבּה ($-b\acute{a}ha$); אָהָבה i. P. אָהָבה. Impf. גאָהַב 1. Pers. הַאָּהָבר (\S 72 G), הַאָּהָבר הַאָּהָב.

7. זחק. Inf. אַתְּזִיר, אַחֹזי. Imp. בְּאָחִזי. Impf. בְּאָחִזי. mit וּ cons. רָאָחִז ישמוּ שׁמּוֹיִלּישׁי עמוּ ישמוּ ישמוי ישמוּ י

אָסָבְּ. Inf. אָסֹבְּ, mit Suff. אָסְבָּבְ (fester Silbenschl.!). Imp. אָסְבָּ, אֶסְבָּה, אָסְבָּר, אַסְבָּר, אַסְבָּר, אַסְבָּר, אַסְבָּר, אַסְבָּר, אַסְבָּר, ווויף, בּיִּבְּּטְרָ, בְּיִבְּּטְרָּ, ווויף, ווויף, ווויף, ווויף, ווויף, ווויף, ווויף, ווויף, אַבְּּבְּרָר, אַבְּּטְרָּי, אַבְּּסְרָּר, אַבְּּסְרָּר, אַבְּּסְרָּר, אַבְּּסְרָּר, אַבְּּסָרָּר, אַבְּּסָרָּר, אַבְּּסָרָר.

C. Einigemal ist auch außer der 1. Pers. Sg. Impf. Kal א in der Schrift ausgefallen: 2. Sam. 22, 40 בַּחְלֵבֶי du gürtetest mich = מַאַלְפֵנוּ Ps. 18, 40. Hi. 35, 11 מַלְפֵנוּ für מַאַלְפֵנוּ unser Lehrer (§ 24 I d). מֵוֹרְן horchend v. הַאָּוִרן.

D. Einzelne x1 sind in die 11 übergegangen. Jer. 46, 8 אוכרל u. Hos. 11, 4 אוברדה.

§ 74. Verba mediae laryngalis.

Die Abweichungen dieser Verba vom nichtlarung. Verb erklären sich aus der Vorliebe der Gutt. für a u. aus der für die Intensive zu beachtenden Nichtverdop-

pelung der Gutt.

A. 1. Wegen der Vorliebe für a behält im Silbenanlaut die Lar. von *a da ein — bei, wo das nichtlaryng. Verb einfaches Šewâ hat a) Kal רְעָשָׁה sie bebte, אָמָה sie bebte, אָמָה sie verachteten, ישאלר sie fragen. b) Ḥaṭep̄ Paṭaḥ tritt auch da ein, wo das nichtlaryng. V. ein aus ē (--) verkürztes Š wa hat Nikt. הלחמר kämpft. Kit. ימהרר kämpft. sie eilen.

Bei הַחְבִּיִּר Ps. 51, 7 sie empfing mich ist *i vor ד בע מּ (____) geworden. das unter dem ה als gefärbtes Šewâ (____) nachklingt. Ebenso אֱהֶבוּ liebet zu erklären. In בַּ בּרוּד schenkt ist

i vor n geblieben.

2. Gelegentlich macht die Lar. ein intrans. Kal-Perf. transitiv: שָׁאֵלֶה, שָׁאֵלֶה, *šaʾil tritt in אָאָלָה, שָׁאֵלֶה, אָיָאָלְהִיר, שָׁאָלְהִיר, שָׁאָלְהִיר, שָׁאָלְהִיר, שָׁאָלְהִיר, שׁאָלְהִיר, שׁאָלְהִיר, שׁאָלְהִיר, שׁאָלְהִיר, שׁאָלְהִיר, שׁאָלְהִיר, שׁאָלְהִיר, intrans. Form אָהֶבֹתְּךְ, אָהַבֹּר (-bátæk) usw. טְהֵר (-bátæk) usw. יְלֶבר (-bátæk) usw. יְלֶבר hungerte, רְלֶבר. 3. Wegen der Vorliebe für a wird beim Impf. Kal

das intrans. *jikṭal begünstigt. יבחר er wählt. יגאלד er erlöst dich (f.). Jedoch wird nicht selten das transitive *jaktul teils allein, teils neben der intrans. Form gebraucht ביהם er knurrt. באחוז er faßt. פיהם ich prüfe dich neben יִבְתֵּל .*יִבְתוֹ sie fre velt neben יָמְעַל. Ebenso schwankt zwischen a u. o Imp. u. Inf. estr. Kal. Beim Imp. Kal überwiegt a. שׁאל. Für die weitere Flexion dient *kățăl als Muster unter Kürzung des 2. *a zn - יַשְׁמְלִי , שַׁמְּלִי schreit (f.). In P. יְטָהָר Zu צַּקְנָה . אַרְבּי schreit (f.). In P. יְטָהָר עַנְיָּה אַר יִנְלְּנָה . Mit o gebildet ist יְעָיְר יִנְיִל verriegle, זֹדְעָה , אָרְדְּיִּדְ בּינִיר . Beim Inf. überwiegt o. יְעָרְ בִּילְר , אַרְר אַר וּיִל אָר . Mit a יִּבְילָר , אַרְר בּיִר (neben jungem בְּיַעֲקָר , אָרְב עַנְרָה , אָרְב עַנְרָה , בְּיַעֲקָר , אָרְב בּיִעַקָּר , אָרְב בּיִּעַקָּר , אַרְב בּיִּעַקָּר , אָרְב בּיּעַקָּר , אַרְבּיּר , בּיִעַקָּר , אַרְבּיּר , בּיִעַקָּר , אַרְבּיר , בּיִעַקָּר , אַרְבּיר , בּיִעַקָּר , אַרְבּיר , בּיִּעַקָּר , אַרְבּיר , בּיִבְּעָרָה , אַרְבּיר , בּיִבְּעָּרָה , אַרְבּיר , בּיִבְּעָרָה , אַרְבּיר , בּיִבְּעָרָה , אַרְבָּר , בּיִבְּעָרָה , אַרְבּיר , בּיִבְּעָרָה , בּיִבְּרָה , בּיִבְּעָרָה , בּיִבְּר , בּיִבְּעָרָה , בּיִבְּר , בּיבּר , בּיבּר , בּיבּר , בּיבּר , בּיבְר , בּיבּר , ב

4. Darch die Lar. wird in der 2. Silbe des aktiven Intensivs a vor ē (—) bevorzugt. Kit. אַם eilte; בּרִבּ נִידְּבּי tröstete; בּרַבּ segnete (i. P. קְיבֹּ בַּרָ Doch finden sich auch ē-Perfekte בּרַבּן fungierte als Priester, דְּחַשָּׁ er verderbte, בּיבּר diente. ē ist Regel bei אַ ע. ע: עיר verabscheute, בּער vertilgte. Im Nint. bleibt ē trotz der Lar. בְּעַר kämpft u. wird sogar ē zu æ nach יבּרָבּער verkürzt בְּעַר (–láḥæm); doch vgl. auch בְּעַר בַּיִּבְעַר מַּמֹּ er beriet sich. Im Hikt. ist ē durch a verdrängt in בּעַר auch בּעַר הַבָּיִר וּבְּבָּעַר. הַבְּעַר וּבִּיִּבְּעַר וּבַּעַר. הַבְּעַר וּבַּעַר וּבַּעַר. הַבְּעַר וּבַּעַר וּבַּעַר.

B. Die Nichtverdoppelung der Lar. im $\dot{K}i\dot{t}$., $\dot{K}u\dot{t}$.

u. $Hitka\dot{t}$. hat teils keine Folgen für den vorhergehenden kurzen Vokal — die Lar. gilt dann als virtuell verdoppelt —, teils tritt Ersatzdehnung des kurzen Vok. vor der Lar. ein: * $\ddot{a} > \bar{a}$, * $i > \bar{e}$ (—), * $\ddot{u} > \breve{o}$ (—)

§ 23 B 2 a.

ע. ע. ביהוו ביהוו ביהוו איני ביהוו ביהוו

2. Regelmäßig erfolgt Ersatzdehnung bei 7. 373,

i.P. ניברף, יברף (—báræk). Steht א mit einfachem Śewâ bei דרך zwischen Neben- u. Hauptton, so erhält ח nach besserer Überlieferung — statt — י. B. ברכו,

התרךה sie wurden vertrieben. התרךה.

3. Bei & schwankt die Aussprache. Virt iell verdoppelt ist א bei מאף er brach die Ehe. ינאפר, נאפר, נאפר (aber הנאבנה); יבאל verachten, יבואר (מנאר הנאבנה) verabscheuen (aber auch נארהה) u. שׁאֵלי betteln, שׁאֵלר (jedoch באר.erforschen, Imp.באר erforschen, Imp.באר, aber Inf. מאך ;מנאל ,נאלנירף beflecken, מנאל ;באר sich weigern, יְתְּפָאר, יְפָאר, יְפָאר, יְמָאר, יִמְאָר, schmücken, יְתְפָּאר, יִפְאָר, יִבְּאָר, יִבְּאָר, יִבְּאָר, יִבְאָר, יִבְּאָר, יִבְּאָּר, יִבְּאָר, יִבְּאָר, יִבְּאָר, יִבְּאָּר, יִבְּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבְּאָר, יִבְּאָר, יִבּאָר, יִבּיּיִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבְּיּיִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָר, יִבּאָּר, יִבּאָּר, יִבּאָּר, יִבּאָּר, יִבּאָּר, יִבּאָּר, יִבּאָּר, יִבּאָּר, יבּיאָר, יבּיּיּי, יבּי

ist Impf. des Zielstammes. Hithuttal: אוני sie schwank.

ten, מוֹאַץ verlästert.

§ 75. Verba tertiae laryngalis.

Hierher gehören nur die Verba, welche an dritter Stelle A, ה od. ש haben. Über Verba wie אַבָּ finden, הוב bauen s. \$ 80,81.

A. In betonter geschlossener Silbe verlangt die Lar. a vor sich. Daher im Impf. u. Imp. Kal die intrans. Aussprache ישׁכָּה er vergißt (ganz selten Formen wie Jer. 5, 7 Ket. ich vergebe), דבה opfere. Der Inf. cstr. Kal ist jedoch transitiv (ס) שמע hören. In der 2. Silbe des aktiven u. reflexiven Intensivs hat die Lar. ebenfalls a statt e: חשש er erfreute, המהל er schor sich.

B. Gehen wortschließender Lar. die naturlangen, unverdrängbaren Vokale î, ô, û vorher, so entwickelt sich vor der Lar. Patah furlivum § 16, 2. הצלים er ließ gelingen; יְבֹת; יְבֹת; geöffnet. Bei ē (—)schwankt die Aussprache. Teils auch hier Patah furt.; so im Inf. absol. המלה hoch machen; המלה gesalzen

werden; im stat. absol. des Part. יְדֶעָת wissend (f. יְדָעָת); עוֹרָעָת. wissend (f. יְדַעָּת), יְשֵׁלֵּח u. meist in Pausalformen בְּקַע er spaltete, יְשֵׁלֵח לְּשִׁרָּח du schwörst. Teils wird e durch a verdrängt: so im Imp. u. Jussiv Hikt. רַיַּצְתַח הַצְּלַח er ließ sprossen; im Kontext יְבָּקַע וְיִשְּׁבַע וְיִשְׁבַע עוֹיִי אַנֶּן u. in der Vf. der Part. רֹקַע אֹנֶן pflanzend das Ohr; רֹקַע וֹיִלְּעָר הַּצְּבָּר הַּצְּבָּר הַבְּּעָר הַבָּר הַבְּּעָר הַבְּּעָר הַבְּעָר הַבְּע הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּער הַבְּער הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּעָר הַבְּער הַער הַבְּער הַער הַבְּער הַבְּי הַבְּער הַבְּער הַבְּער הַבְּער

C. Die Lar. verträgt festen Silbenschluß שָּׁמְעָהָּ הַשְּׁכְּחְהָּ, הַשְּׁכְּחְהָּ, In der 2. Sg. f. aller Perfekte z. B. lakáhat du (f.) nahmst liegt Mischform vor. Es wird zur Wahl gestellt 1) לְּמָחָהְ lakáht u. 2) mit Auflösung der doppelt geschlossenen u. betonten Endsilbe

durch a hap lakáhat.

Die auf die 1. Pers. Pl. Perf. beschränkte Auflösung der doppelt geschlossenen Silbe vor dem Ton שָּבְשָּׁלָּ wir vergaßen dich unterbleibt bei שָּבִשְּׁלָּ, um den Hauptton nicht in die drittletzte Silbe zu verlegen.

Vor Suff. beachte לשלחה, לשלחה.

2. Das schwache od. unvollkommen 3konsonantige Verb.

Wellhausen, Über einige Arten schwacher Verba im Hebr. (Skizzen u. Vorarbeiten VI, 1899, 250 ff.). Ahrens, Der Stamm der schwachen Verba in d. semit. Spr. ZDMG 1910, 161 ff.

§ 76. Verba 31.

Der ursprünglich 2 buchstabige Stamm ist in einigen Inff. estr. u. Imper. Kal erhalten. Die Trikonsonanz, durch 2 hergestellt, ist in sämtliche Imperfekte eingedrungen u. hat sich zum Teil auch der sonst ohne 2 gebildeten Infinitive od. Imperative des Kal bemächtigt.

A. Vokalloses : wird dem folgenden Konson. assimiliert (§ 26 A III), d. i. beim Impf. Kal, Perf. u. Part. Nikt., im ganzen Hikt. u. Hokt. Kal *jingop > 51; er

schlägt. Nikt. *ningaš > יגשׁ er näherte sich. Hikt. *hinbit > הביט er blickte. Hokt. behält gewöhnlich *u. *hungad > הגר es wurde gemeldet. Jedoch auch o ich wurde erben gemacht, הוחלה sie wur-

den abgeschnitten.

B. Vokalloses : wird nicht assimiliert 1) folgender Lar.: ינאר er treibt Ehebruch. ינאר er knurrt er erbt. Ausgenommen Nikt. von ינאר *ninham הוה er bereute (mit virtuell geschärftem הוה er bereute (mit virtuell geschärftem הוה er tröstete < *nihham.
2) beim Inf. cstr. Kal nach לנגר : שנאר sie beobachten (u. auch zuweilen in Pausa: ינארר sie beobachten (u. auch

sonst היברני neben היברני).

ליתר: daher mit Suff. מחם, חחם. Mit ליתר, לחם לחם. Daneben (selten) der Inf. cstr. מחם. Zu בין ist der Inf. cstr. בשת ist der Inf. cstr. בשת לישות לי

§ 77. Verba 11 u. 11.

Von den Verben, die jetzt mit janlauten (בְּדַר hinabsteigen, בְּבֵר saugen, בְּבֵר bilden) läßt ein Teil für j nach Prätormativen weintreten. Man nennt sie יו. Ein anderer Teil behält j bei; man nennt sie $^{-1}$. Im Arab. u. Äthiop. ist der Unterschied von $^{-1}$ u. $^{-1}$ auch ins Perf. des Grundstammes gedrungen. Eine dritte Gruppe von Verben behandelt $^{-1}$ wie die $^{-1}$ ihr n. Einer älteren Sprachperiode gehören gewisse vom 2 konsonantigen Stamm ohne j gebildete Imp. Impf. u. Inf. Formen des Kal an.

I. Verba 71.

*huwrad § 24 III.

B. Kal. I. Das Impf. bildet sich 1. nach *jiktal, indem

j in die Formation drang. $\mathcal{F}i+j>ji$ רִירֵשׁ *jijraš. Mit וווי בּיִּרְבָשׁ wajjiráš, aber auch אָיעָבֶּך wajjíšær bildete. אָיעָבָּך fürchtet sich; אָיעָבָּך רָּרָאַנּ rate dir.

Nach jikṭal bilden יְבֵשׁ trocken sein, יְבֵלּ sich mühen, יְבֶלְ bestimmen, יְבֶלְ müde sein, יְבֵלְ müde sein, יְבֵלְ sich fürchten, יְבֵלְ erben, יְבֵּא schlafen, יְבֵּא grade sein, vgl. Ps. 5, 9 Keṭib הושר, Hikṭ., wofür Kerê הושר.

2. *jakṭal (selten) ביקד er brennt*jajkad neben הרקד (*jik-ṭal). רָבקר er ist schwer — רָבקר.

3. *jaktil vielleicht Prov. 4, 25 בּרָשֵׁרה sie sind grade.

- 4. יְּבֶּל er kann von יְבֶּל u. איַ יְבֹּל sie brennt werden kein aktives, sondern ein passives Impf. Kal sein: er wird instand gesetzt, sie gerät in Brand.
- 5. *ji(k)til aus *ja(k)til. בשׁב er wohnt aus *jišib, das selbst mit Angleichung des 1. Vok. an den 2. aus *jašib entstand; e unter dem Präform. hält sich durch alle Personen hindurch nach Analogie des bleibenden Präform.vokals des starken, nichtlaryng. Verbs (בְּבְּשׁלֵּה, אָשֶׁב הַּעְּבֶּר, אָשֶׁב הַעְּבֶּר, אָשֶּב הַעְּבֶּר, אָשֶׁב בעַר, אַשֶּׁב עומִילוּ, Vor בּיִשְּבֶּר, אַשֶּׁב עומִילוּ, die zugleich med. u. tert. laryng. sind בּיִבְּעָּל עוֹבְּלָּב, מִּבְּבָּל פוֹבְּעָב בּיִבְּעָב בּיִבְּעָב בּיִבְּעָב בּיִבְּעָב בּיִבְּעַב בּיבְּעַב בּיבְע בּיבְּעַב בּיבְּעַב בּיבְּע בּיבְּעַב בּיבְּעַב בּיבְּעַב בּיבְּעַב בּיבְע בּיבְּעַב בּיבְּעַב בּיבְע בּיבְּעב בּיבְּעַב בּיבְע בּיבְּעב בּיבְּעב בּיבְּעב בּיבְּעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְּעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְּעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבְעב בּיבּעב בּיבְעב בּיבּעב בּיבְעב בּיבּעב בּיבְעב בּיבּעב בּיב

Nach *ji(k)til flektieren יָלַד gebären, יָלָד hinausgehen, יָשַׁב hinabsteigen, יָשַׁב wohnen; nach *ji(k)tal יָדֵע wissen, יְדָל sich vereinigen, יָדָע*

sich verrenken.

II. Imp. יַרְשָׁה יִר (nach מֵשׁב, aber auch mit רְרָשָׁה יִר שׁב, aber auch mit יִרְאָּה, שְׁבָה, שִׁב aus *šib; יְרָאּר, שְׁבָה, שָׁבָה, שָׁב, יִּרְאָר, בָּע. שְׁבָה, בָּע. שְׁבָה.

Hierher ist auch ספר (ע. קסף hin zu fügen) zu ziehen, das Num. 32, 14 u. ö. für ספר zu lesen ist. Nach *kutul (בְּשֵׁלֵּי sind in lauter jungen Texten — jedoch beachte Ri. 14, 15 הַלְּרָבְּעֵּׁנְ etwa um uns zu beerben — Formen mit j gebildet ברבש (Impf. רְבַשׁׁי , אַרְבָּעִּי אַרְיִּבְּעָּר , אַרְבָּעָּר , אַרְבָּעָּר , אַרְבָּעָר , אַרְבָּעָר , אַרְבָּעָר , אַרְבָּעָר , אַרְבָּער , אַרָבָּער , בְּעָּער , אַרְבָּער אַר , אַרְבָּער אַר , אַרְבָּער אָרָבּער אָרָבּער אַר , אַרְבָּער אָר אָבְּער אַר , אַרְבְּער אַר אָרָבּער אַר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָר אָרָבְּער אָרָבְּער אָר , אַרְבְּער אָרָבּער אָר אָרָבְּער אָר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָרָבּער אָר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָר אָרְבּער אָר אָרְבְּער אָר אָרָבְּער אָר אָרְבְּער אָר אָרָבְער אָר אָרָבּער אָר אָרָבּער אָרָבְער אָר אָרְבּער אָר אַרְבּער אָרְבּער אָר אָרְבּער אָרְבּער אָרְבּער אַרְבּער אַרְבּער אָרְבּער אָרָבער אָרָבּער

C. הבל" geben. Der Zuruf הבל ist in die Flexion eines Imp. Kal hereingezogen. הבה הבל hába gib doch, wohlan. הבה ברה ברה שי wohlan, wir wollen herabfahren. הבר הבר הבר (statt zu erwartendem הבר הבר הבר הבר הבר שו liegt vielleicht in הבר הבר שו meine Geschenke vor. Aus der Interjektion הו ist im Aram. ein Verb. הו (wáhaba) entwickelt.

ryng. החלה*). Davon ist gebildet Kit. החלה, Hitk. החלה,

וו. Nikt. הלכתר:.

II. Verba 71.

B. Impf. Kal *jiktal. יינק er saugt. יינק sie

schlafen v. ישן*.

Hierher gehören wohl לֶּבֶל trocken sein, הַבְּלְּיִּל (im Arab. מיִּז) schwer sein, שֵׁרְ grade sein, die in den verwandten semit. Dialekten j¹ sind. Im Hikt. weisen sie (teilweise nur Ket.) auf. אוֹכְרֵר, הוֹבְרשׁ. Es würde dann Übergang einzelner יוֹ in vorliegen. Ähnlich steht es bei בוֹאַשׁ er verzweifelte v. שׁרָאָלי. (יֹר).

C. Neben טוב gut sein (vgl. טובר, Hikt. מיבר, הטיבה, הטיבה, הטיב מיבר, איטב existierte ביט־ im gleichen Sinn. Davon wird abgeleitet 1) das Impf. Kal (*jikṭal) ייטב, 2) ein Hikṭ. ביטב היטיב, מיטיב, ביטיב, היטיב, ביטיב, ביטיב, צע Hes. 36, 11 יקועברי vgl. § 20 I.

D. יְרִיקְץ פּרwachen Impf. Kal יִרִיקְץ יִרְקְץ wajjikás, Gen. 9.24 יַרִיקְץ wajjikæs. Im gleichen Sinn wird Hikṭ. von בְּרִיקֹץ gebraucht: הַקִּיץ פּר er erwachte, בְּקִיץ, הָקִיצוֹתְ, בְּקִיץ.

Übergang in ים od. יב zeigt auch התורקהו sie säugte ihn

cf. p: * saugen.

III. Verba mit assimilierendem j.

Zu den Verben, welche j teilweise wie die 1 ihr n behandeln, gehören besonders solche, welche zugleich 2 sind.

B. Von יְצֵר , יְצֵר bilden, הְיָצְת brennen ist das Impf. אָמן יְצֵר, יְצֵר , יְצֵר bilden, הַיִּצְר brennen ist das Impf. אָמן אָב, פּאָר, פְּצִר , יְצִר נְּצֶר (aber auch יְצָּרְ , יְצִרְה (timp. יְצֵר u. יְצִר , יְצִרְה (timp. יְצֵר auch אָצֶרְה , יְצִרְה (mit sekundär geschärftem יִצְרְה), הַּצְרְנָה (וֹנִצֵר אוֹנִצְר . אַנְתְה וֹנִצְר אוֹנְיִצָר אוֹנְתְּר , הַצִּרְת , הַצִּרְת , וֹנְצֵר . אַנְתְר . וֹנְצֵר . אוֹנְצִר . וֹנְצֵר . וֹנִצְר . וֹנִצְר . וֹנְצֵר . וֹנִינְר . וֹנִצְר . וֹנִבְּר . וֹנִינְר . וֹנִצְר . וֹנִבְּר . וֹנִבְּר . וֹנִצְר . וֹנְצִר . וֹנְצִר . וֹנְצֵר . וֹנְצִר . וֹנְצִר . וֹנִבְר . וֹנִצְר . וֹנִבְּר . וֹנִבְּר . וֹנִבְּר . וֹנִצְר . וֹנִבְר . וֹנִבְּר . וֹנִבְר . וֹנִבְּר . וֹנִבְר . וֹנִבְר . וֹנִבְר . וֹנְצִר . וֹנְבְר . וֹנְבְר . וֹנְבְר . וֹנִבְר . וֹנִבְר . וֹנְבְר . וֹנִבְר . וֹנְבְר . וֹנְבְר . וֹנִבְר . וֹנְבְר . וֹנְבְר . וֹנִבְר . וֹנִבְר . וֹנְבְר . וְבְּר . וֹנְבְר . וְבְּיר . וֹנְבְר . וְבְּיִבְר . וֹנְבְר . וֹנְבְר . וֹנְבְר . וֹבְר . וֹנְבְר . וֹנְבְר . וֹנְבְּר . וְבְּבְר . וְבְבְר . וְבְבְר וֹנְבְר . וֹנְבְר . וְבְּבְר . וְבְּבְּר וֹנְבְר . וְבְּבְר . וְבְּבְּר וֹנְבְי וֹנְבְי וֹנְבְּר . וִבְּיִי וְיִבְּר . וְבְּבְר . וִבְּיִי וֹנְבְּי וֹנְבְי וֹנְבְייִיי וְיִבְּיִיי וְיִבְּיִיִיִייִי וְיִיּבְייִייִייִיי וְיִיּיִיּיִייִייִיי וְיִיִייִיי וְיִ

C. Obigen Verben gesellen sich einige andere ביל zu. Inf. Kal ביסר 2. Chron. 31, 7, Hokt. מוּפָר v. בְּלְּכֹּר gründen. בְּלִּכֹּר *

züchtigen. הברה (Hokt.) geboren werden.

Die Assimilierung des j (bzw. n) ist darin begründet, 1) daß vereinzelten j¹-Stämmen n¹ korrespondieren. So steht neben ייצר (הביברי ein פותר אור ביברי 'stellen (Nikt. ביבר אור אור ביברי 'אור ביבר' אור אור ביבר' אור אור ביבר 'stellen (Nikt. ביבר אור אור ביבר 'stellen (רביבר אור אור ביבר אור אור ביבר אור ביבר אור ביבר אור ביבר אור ביבר ביבר ביבר ביבר פור ביבר ביבר ביבר entstanden sein durch Schärfung des ב als Ersatz für vorhergehenden langen Vokal (§ 23).

2. Zu יבֹּרָהָן Gen. 16, 11 vgl. § 20 I. Perfektformen wie

הרבשתה, קרב sind intrans. gebildet.

3. Zum Niki. Impf. Das ž des Präform. bleibt stets auch in der 1. Pers. Sg. אָרָתר ich bin übrig, אַּרָּדֶע bin bekannt, bin gerettet.

4. Einige Verba sind im Ķal nicht bräuchlich, z. B. ארשר.

Hikt. = helfen, הושרע, הושרע, ולישרע, אואל. איאל ולישרע, אושרע, אואל אואל. איאל אואלי. איאל איאל im Ķit. u. Hikt. = harren. ארחל.

5. פֿר er wurde geboren ist kein Kuttal, sondern mit

sekundär geschärftem 5 gebildetes passives Kal.

§ 78. Verba mediae geminatae.

Auch diese Verba sind unvollkommen 3 buchstabig. Der 3. Buchstabe wird dadurch gewonnen, daß der 2. entw. geschärft od. wiederholt wird. Die 3 buchstabigkeit wird aber auch durch Anleihe bei 1, 1, 12 od. 13 erreicht. Der ursprünglich 1 silbige Stamm ist am deutlichsten im Kilkel u. in den dazu gehörigen Konjugationen.

A. Wiederholung des 2. Kons. erfolgt 1) stets im Part. u. Inf. abs. Kal d. h. also, wenn vor od. nach dem 2. Radikal ein naturlanger Vokal steht. קוֹם gnädig. קוֹם gebunden. שַרוֹד verwüsten. 2) meist in den 3. Pers. transitiver Kal-Perfekte.

לברה floh, לבלל wälzten (aber auch בללה schwiegen), bes. vor Suff. סבבה ס, doch auch קבר ע. סבבה war mir gnädig. Zuweilen kommt vom gleichen Verb ein 2 silbig transitives u. ein 1 silbig intrans. Kal-Perfekt in verschiedener Bedeutung vor אָרָר engte ein — איי war eng. 3) meist im Inf. cstr. Kal אַרָּל um zu scheren, doch auch אַרָּל אַן Intensivity fluchte, למון שבר איי war verfluchte sie. אַרְלָּל בּוֹן וֹם בּוֹל וֹם בּוֹל וֹם בּוֹל בּוֹם בּוֹם שׁבְּרָל וֹם בּוֹל בּוֹל וֹם בּוֹל וֹם בּוֹל בּוֹל וֹם בּוֹל בּוֹל בּוֹל וֹם בּוֹל ב

B. Sonst tritt Schärfung des 2. Kons. durch Dag. ein. Kal: הַהְּה hátta erschrak. רַבּר rabbú sind viel. אַמּר sakkóta bedecktest. יְבֹּוֹר plündern. Hikṭ. יְבֹוֹר verwüsteten. Nikṭ. יְבֹוֹר wurde gering. Die Schärfung ist bei vokallosem Endbuchstaben aufgegeben. Kal *rakk > יְבֹוֹר (spr. rak) war zart. Hikṭ. יְבוֹר fing an. Hokṭ. הַהֹר wurde irregeführt.

Nikt. 201.

C. Übergang in איז u. איז. Vgl. das Nebeneinander von Wurzeln wie דכר neben איזכר rein sein, ארבב*

neben רבה* viel sein.

 יקבותי verwüstete. בְּבְנוֹתִי tatet böse harè otém.

2. Beim Impf. Kal drängt sich vor ייי wie bei den ז², um dort den langen Vokal vor dem 2. Kons., so hier die Schärfung desselben zu bewahren, nach Analogie der ז³ od. ז³ betontes â (ז—) ein, das sich auf das Impf. Nikt. Hikt. (u. Hokt.) überträgt. Kal: אַסְבֶּריָה sie umgeben (f.). הַּיִּלְיִה gellen. Hikt. הַבּריָה beginnen. Entsprechende Imperative auf בּוֹל sind nicht zu belegen.

D. Übergang in die יו im ganzen Hokt. שודתל wurde

begonnen, אראאר wird geflucht.

E. Kal. 1. Perf. ממר támmu sie sind fertig. רבר sie schossen Gen. 49, 23 intrans. Perf. auf ō? זרר sie wurden ausgepreßt Jes. 1, 6 wird passives Kal (= surru) sein. 2. Impf. I. Transitiv 1) *jak(t'ul. *jasubb > 507. Das *a des Präform. hat sich gehalten, nur wird *a in offener Vortonsilbe zu a (-). Nach cons. verkürzt sich ō zu ŏ: רְיָמֵד wajjámod er maß. Bei tritt nach cons. ă statt ŏ ein. ביִּמֶד u. er herrschte - ישרף. Rückt der Ton über den letzten Radikal hinaus, so wird o in *i zurückverwandelt. ימשני betastet mich. Jedoch kann für ü auch ö eintreten יָחְכֵּכִּר neben יָחְכֵּכִּר ווּ רָחָכָּבּר (בְּחָבָּבָּר) ist ŏ unter das Präform. gesprungen. Bei ישָׁרָדֶם er vergewaltigt sie (= דְּשֶׁרֶּם Prov. 11, 3 Kerē) ist der geschärfte Kons. auseinander gezerrt. Bei Laryng, bleibt natürlich trotz weiterrückendem Ton ō. מרעם du wirst sie zerschmettern verglichen mit יָרֶעָ 2) *jak(t)il: בָרָעָ er beschirmt (äußerlich = Impf. Hikt.). Nach 7 cons. wird פ zu פ ייגל wajjágæl er wälzte. הצלינה. II. Intransitiv * אָנְ לָמוֹ. es ist eng. Das Präform. hat in offener Vortonsilbe ē statt *ז. ממנה wattesær, aber

איתם האקל Sie wurde gering, איתם באקל Ps. 19, 14 ביתקל ich bin vollkommen. Wie ein 3radik. Verb

ist יהוך gebildet neben יהוך er hat Mitleid.

3. Imp. trans. דְבָּר verstumme. רְבָּר rónni, רְבָּר schreib es auf, קקה schreib es auf, gewöhnlicher aber ŏ statt ŭ: דְבָּרָר. Intrans. אַ wälze, wofür sonst גֹּל.

4. Inf. cstr. Trans. אוֹל. אוֹד wallfahrten. Intrans. אוֹן (vgl. בְּשֵׁכּר. Nebeneinander שָׁהָ u. שְׁהָּ — Impf. בְּשֶׂכּר sie senkten sich.

- F. Hiktil. Langes i der 2. Silbe (הגַּדִּיל) ist hier nicht eingedrungen. 1) Perf. a)*hik(t)al מהַב zermalmte. הקל erleichterte. Die a-Formen sind häufiger als die mit $*i = \bar{e}$ in 2. Silbe. b) *hik(t)il החל fing an. דפר zerbrach (הפר). Vor vokal. anlautenden Afform. bleibt ē in החלה heḥēlla, החלה, ferner vor Laryng. u. הרער. sie taten böse, הברה. Sonstaber a, הקלה hekållu, ההממר hekållu, ההממר machten fertig. Das hik(t)il-Schema liegt aber bei konson. anlautenden Afform. zugrunde השמות hasimmôṭa, הַּרְעוֹתִר; bei Laryng. wird ז zu e הַרְעוֹתִר. 2) Impf. *jak(t)il. נְיֵלָר er bedrängte. יָרֵער יָרֶבֶּר. יָרֶבֶר. יָרָער. ich jage ihnen Grauen ein. 3) Imp. *hak(t)il. הָסָבָּר hapēra. הָשֵׁע verpiche. הָסָבָּר. 4) Inf. הצר. 5) Das Part, gehört lautlich zum Perf. מפר, Perf. הֵפַר, Impf. aber מֶרֶעִים הַפָּר Bösewichter. מַצֵּל beschattend.

mit e u. ô. בּבְּה zerschmolz. Hes. 26, 2 נְבָּבָה sie wandte sich. נְבֹּלֵּר ,נְבֹּדְר.

2. Das Impf. bildet sich wie vom Kal eines intrans. אָבָּרָה וְמַסּרְ . בְּמַסּרְ . בְּמַסּרְ . שְׁבְּרָה וְמַסּרְ . Wie ein starkes Verb ist behandelt יְּלָבֵּב kommt zu Herzen (= Verstand).
3. Imp. הַמַס hibbaru reinigt euch. 4. Inf. abs. הַמַס. . הַמַס . הַתָּרַל . הַתְּרַכּיִר.

H. Der Ton. I. Er hält sich auf geschärfter Stammsilbe vor ה, און, און התה המלומ, און sie war bitter. מבלו (u. so stets i. P. הרער, הקלר , ובור (תמר , הקלר , ובור , הקלר , ובור , הקלר , ובור , ונופר , נתנה Vgl. dazu Pausalformen des starken Verbs ...

Ausnahmen. Die Betonung schwankt 1) bei der 3. Pers. Pl. Perf. Kal; neben dállu, kállu auch rabbú, vgl. ישׁפְּטֵּר. 2) Imp. Kal; neben rónni, góllu: ronni, ronnii, (nicht bloß i. P., sondern auch sonst) vgl. יוֹלָרָי suchet. 3) nach יוֹל cons.; neben we hára sie wird erglühen u. we támmu auch we rabbú, we kallú.

II. Der Ton rückt jedoch vor konsonant, anlautenden Afform. auf den Trennungsvokal ô od. æ; nur מָדָ, u. מָבּינָה den Ton an sich. Dabei zu beachten, daß in drittletzter offener Silbe für kurzen Vollvokal einfaches od. gefärbtes Šewā eintritt. יְהַנְעוֹהָה, הַּשְׁמּוֹהָר, הָּשְׁמּוֹהָר, הַּנְעֹהָר, הַּנְעֹהָר. הַּבְעֹהָר.

I. Anschluß an בי. Vgl. dazu das Nebeneinander von Wurzeln ינפץ. med. gem. ינפץ* — ינפץ* zerschmettern; מענב durchstechen — יכבב* verachten u. a.

In einer Reihe von Formen mit Präform. folgen die med. gem., wie im Aram., den 21, indem der 1. Rad. wie durch Assimilation des vokallosen 2 geschärft ist. Die

Schärfung des 1. Kons. ist Ersatz für die nicht hörbare, od. nicht vollzogene Schärfung des 2. Kons. Da derartige Bildungen im Aram. vorkommen, nennt man die entsprechenden hebräischen "aramäischartige". Ob die Masora dabei der Aussprache ihrer Zeit od. älterer Überlieferung folgte, ist nicht zu entscheiden.

Solche Formen mit geschärftem 1. Rad. sind

- 1. im Impf. Kal יְלְבּל < *jindom. יְלְּבֶּל יִלְבּל neben יִּלְּבָּל verneigte sich. יְלְבָּל Oft wird gleichzeitig der 2. Rad. vor û u. î geschärft: תַּלְּבָּל tiddómmi. וְלִּבְּל (häufiger als יְבָּל יִנְיִּל יִנְיִּל er zieht (wie יְבָּל von יִבְּל neben יִבְּל neben יַבְּל von יִבְּל heiß sein.
- 2. im Nikt. Perf. בְּחֶלֵּהְ warst entweiht. בְּחֶלֵּהְ war erhitzt. בְּחֶלֵּהְ ישׁ war gebrochen. בְּחֶלֵּהְ erhitzte. Einzelne Nikt.-Formen werden direkt wie von einem Kal מבּלְהָּה war entleert. בְּלְהֹּה neben בִּלְּהָה bebten. בַּלְהָה seid beschnitten. מַלְהָה wandte sich. מַלְהָה war ausgeschüttet.
- 3. Hikt. (bes. bei ח¹). Perf. מְחַלֹּתְי. שְּחְלֹּתְי. בְּחְלֹּתְי. בְּחְלֹתְי. fangen. הְחָתְּ v. החת * erschrecken. Impf. בַּיְּכָתוּ sie zersprengten. בְיָּכָבוּ , רָיָכָבוּ , רָיָכָבוּ .

4. Hokt. Perf. המכר wurden abgekuppt. יכחר, יכח ייכח ייכה.

L. Ganz wie vom starken 3radik. Verb sind gebildet 1) Kal Peri. לְּבֶּיְלֵּהְ (wie im Arab. farartu). Impf. בְּבָּיְלָּהְ (vgl. arab. Apocopatus Impf. Kal jafrir). 2) Hikt. Perf. אַרְבָּיִר. Impf. אַרְבִירָּגּר. Impf. בַּעָּבֶּם. Part. בַּשְׁבֵּם. Alles jüngere Formen.

M. Nur selten ist der ursprünglich 2rad. Stamm erhalten. So 1) im Perf. Kal אמנה, vgl. יקום v קום. Im Impf. Kal kommen Formen vor wie נבוה nabosa wir wollen plündern, wir wollen verwirren, זומל sie sinnen, für nabóssa, nabólla, jasómmu. 2) Perf. Hikt. הַבְּרָה, הַבְּרָה du täuschtest, vgl. מות v. מות 3) im Kilkel.

N. Statt des Intensivs Kit., Kut. u. Hitkat. wird 1. vereinzelt ein Kôtel, Pass. Kôtal u. Refl. Hitkôtel gebildet. (Reste des Zielstammes.) Kit. u. Kôt. sind zuweilen von demselben Stamm in verschiedener Bedeutung entwickelt. יחנך macht lieblich, מחנק gnädig. Kôtel Perf. עוללת v. שלל sich beschäftigen. Impf. יהובל erklärt als Narren. אסיבבה. Pass. Kôtal unterscheidet sich vom Akt. durch מהוֹלֵל . עוֹלל Hitkôt. מהוֹלֵל. sie stellten sich unsinnig. בישהומם er erstarrt.

2. Kilkel, Pass. Kolkal u. Refl. Act. zwzw er ergötzte sich. ich wälzte dich. אַצַפַּצָּק ich zwitschre. Pass. חשתשעה, Refl. חתגלגלר, השעשעה

§ 79. Hohle od. mittelvokalige Verba (72, 72).

1. Verba, die im Perf. Kal wie pp stand auf u. wie setzte lauten, nennt man häufig nach dem Inf. cstr. Kal שורה bzw. שורה der auch als lexikalisches Merkwort dient, Verba 12 bzw. 72, d. h. Verba, welche als 2. Kons. 7 od. 7 haben. Richtiger wird man sie als hohle od. mittelvokalige, od. mit Rücksicht auf Formen wie עורי von שולב עוד עוד von הוב אינד von הוב אולב, als in der Entwicklung zu 12 u. 12 begriffene Verben ansehen. Ursprünglich 1 silbige Stämme mit Kurzvokal, suchen sie den Anschluß an das 3konsonantige Verb zu erreichen besonders durch Vermehrung des mittleren Vok., aber auch durch Analogiebildungen z. B. nach 11, 21, med. gem. u. 13.

2. Ursprüngliche od. vollentwickelte 12 sind einige Verba, die zugleich אוֹז sind אוֹרָה, אָנְרָה), אוֹלוה (הָרָאַנָה, הָאָנָה), צוה אוֹלָנָה), צוה (רצוה), הרנה) ferner ein ge Lar. verben רוה, אונד (הרנה); ferner ein ge Lar. verben רגיב); vgl. dagegen ארב (הָנוּצָ אָרב), רוֹח * (רְחַיִרְרּ), שונד (שׁוַּצָּתִּר). Verba mit ארב / ארב אַרבּאָר). יאַרבּאָר). ציר אָרַבְּאָר).

3. Der 1silbige kurzvokalige Stamm liegt vor in קָּבְּק, בְּבְּלֶם, יָרְכִם , בְּרָכֶּם , בְּרָכֶם , בְּרָכֶם , בְּרָכֶם , קְבִּרְהָם , עָבִּרְהָם , יַרְכֹּם , קִבְּרָם , פַּרְבֶּל , u. בֹּרְבֶּל , v. בֹּרְבֵּל , v. בֹּרְבֵּל , v. בֹּרְבֵּל , v. בֹּרְבֵּל . * creation seem. § 78 N 1) u. בּרְבָּב ל

I. Verba 72.

A. Die Erweiterung zum 3kons. Stamm erfolgt 1) durch Auffüllung des vokal. Elementes u. zwar Kal (בְּרֵ < *k זְּשִׁרֵ < *janis), Hikṭ. (בְּשִׁרֵ < *hišib, Hikṭ. (בְּרֵבְ < *jamit) u. Nikṭ. (בְּרֵבְ ל *nămăg); 2) durch Anschluß an יו Hokṭ. הדֹמָר (vgl. יְבִר v. הדֹרָר v. מָרָבוֹן); 3) über Anschluß an יו s. D I d. 4) Analogiebildung nach med. gemin. liegt vor im Intensiv בֹּרֶבׁל (Koṭel) u. בֹּרֶבֶּל (Koṭel) v. בֹרֶבֶּל (Ṣ 78 N 2). 5) Über Trennungsvokal i im Perf. Hikṭ. u. Nikṭ. u. — im Impf. Kal, Hikṭ. s. B II; D I.

B. Ķal. I. Perf. a) 3. Sg. m. Transitivem *kaṭal entspricht בּף, intransitivem *kaṭal ממ starb, *kaṭal אוֹר starb, *kaṭal מוֹר starb, *kaṭal al sta

שמני hat mich gesetzt, שֵׁמָהָר, שִׁמָהר, שִׁמָהר.

c) Die Personen mit konson. Afform. ה u. ב. Der Ton hält sich auf der Stammsilbe außer 2. Pl. קמה kamta. Mit כסום ממחל מחל nastam, באני ,באה .נסני (\$ 81). In Pausa קמחי . Vielleicht ist im Kontext nur künstliche Differenzierung von im Kontext nur künstliche Differenzierung von . Mit מחר cons. זעי kanti, aber ubati. קמחי geht wie *katil beim starken Verb vor ח u. in die transitive Flexion über. מחני (aber יפשקה; od. i aus a ver-

dünnt?). Hingegen bleibt o השה, השה, בשנה, בשנה, בשנה.

II. Impf. a)*jak(t)ul: מוֹניה mit Steigerung von *ŭ zu û. Der Vokal des Präform. ist (wie beim ganzen Hikt. u. Perf. Nikt.) in offener Vortonsilbe lang, wird aber bei fortschreitendem Ton zu Šewâ verflüchtigt. Der Ton bleibt auf der Stammsilbe, auch vor י - u.ז. הרום tarûm, יברפו tašûbi, יְרוּמֵּר , aber jerumûn. Mit Suff. יְרוּמֵר , יְעִרּמְרָ . Vor יְגוּרְרָּ längerten Stammvokals (wie zuweilen auch im Hikt.) der betonte Trennungsvokal - (§ 78 C 2) angenommen, השׁרְבֵּרְנָה tešubæna; od. aber דינה tritt unmittelbar an die Jussivform, die zugleich als Impf. dient: השבנה tašobna, ירוץ, ירום לנוס Formen wie ירוץ, ירום לנוס dienen jetzt als Impf. Ein älteres Impf., bei dem kurzes *u als - od. Kamæs hatup gewahrt ist, ist der jetzige Jussiv יְשָׁב־נָא נְיָּנֶם u. das Impf. mit כו cons. אַ נְשָׁב־נָא wajjānŏs i. P. יָּבְּיֵם, Nach * jak(t)ul geht auch מָרָה. חָמָה, וְמָּה, ומות , ימותו , Bei der 1. Pers. Sg. wird der Ton nach cons. nicht zurückgezogen u. tritt vor das jetzige Impf. באקרם. Einzelne Verba schwanken zwischen u u. o im Impf. יחס — יְחוּכּם hat Mitleid. Bei tertia laryng. *i=e: יבוש: wir willfahren. וַבּאוֹת, aber יַבּאוֹת, aber יַבְּאוֹת.

III. Imp. Transitiv: סור, sūva; vor א aber kumā (doch auch רוְמָה רוְמָה רְמָה צֹּמִים, צֹמִים אַנְיּשׁי גֹּמוּם לוּשִׁי אַנְיּשׁי גַּמוּם. Inf. באר, באר באר הוא . Inf. באר, באר הוא . Inf. באר הוא . וואר הוא מוֹם בוּשׁי בוֹשׁ obwohl Impf. נוֹשַ ע נוֹשׁ ע נוֹשׁ ע נוֹשׁ . ווֹנִע בוֹשׁ . ווֹשְׁבוֹשׁי . ווּשְׁבוֹשׁי . ווֹשְׁבוֹשׁי . ווּשְׁבוֹשׁי . ווֹשְׁבְּיִישׁי . ווֹשְׁבוֹשׁי . ווֹשְׁבוֹשׁי . ווּשְׁבוֹשׁי . ווּשְׁבוֹשׁי . ווּשְׁבוֹשׁי . ווּשְׁבוֹשׁי . ווֹשְׁי . ווֹשְׁבוֹשׁי . ווֹשְׁבוֹשׁי . ווֹשְׁיִיי ווּשְׁי . ווֹשְׁיִי . ווּשְׁבוֹשׁי . ווּשְׁיִיי . ווֹשְׁיִיי . ווֹשְׁיִיי . ווּשְׁי

IV. Part. Act. שָׁ nach dem Perfekt gebildet. בא f. מת מת ba'a'. מתה מתה u. danach 2. Kön. 16, 7

סומים. Pass. מול beschnitten.

C. Intensivstämme. I. Richtige kittel-Formen wie ich schrie, הזב הח ihr erklärtet für schuldig, קים er bestätigte gehören der späteren Literatur an; freilich Ex. 23, 8 יעור er blendet.

II. Für gewöhnlich wird statt Kittel nach Analogie der med. gemin. als Act. ein Kôtel u. als Pass. Kôtal

gebildet.

a) Kôṭel Perf. בּוֹנֵיְהְ befestigte; בּוֹנֵיְהְ erregte. בּוֹנֵיְהְ יִבּרוֹנֵיְהְ וֹבְרוֹנִיף וֹבְּרוֹנִיף וֹבְרוֹנִיף וֹבְּרוֹנִיף וֹבְרוֹנִיף וֹבְּרוֹנִיף וֹבְּרוֹנִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וְבִייִּיְיְיִייִיף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וְיִייְיִיף וֹבְּיִיף וְבִייִּיף וֹבְייִיף וֹבְיִייף וֹבְיִיף וֹבְיִיף וֹבְּיִיף וֹבְיִייִיף וֹבְּיִייף וֹבְּיִייְיִים וְּיִיף וֹבְיִייִיף וֹבְּיִייְיִים וְיִייִּיְיִייְיִייְיִים וְיִיִּיְיִים וְּיִייִייְיִים וֹבְּיִייִים וֹבְיִייִים וֹבְיִייִים וֹבְייִים וֹבְייִייִים וֹבְיִייִים וֹבְיִייִים וֹבְיִייִים וְיִייִייְיִים וֹבְייִים בּיִיבְיִים וֹבְיִייִים וְיִייִים וֹבְייִים בְּיִייִים וֹבְייִים וֹיִייִים וֹייִייִים וֹיִייִים וְיוֹייִים וְיוֹייִים וְיוֹייִייִים וְיִייִייִים וְיוֹייִים וְיִייִים וְיוֹיִייְיִים וְיִייִים וְיוֹייִים וְיוֹייִייִים וְיייִים וְייִייִים וְיִייִים וְיִייִים וְיוֹיִייִים וְיוֹייִים וְייִייִים וְייִייִים וְיִייִים וְיִייִים וְיוֹייִים וְיוֹייִים וְיִייִים וְייִייִים בְּיִייִייִים וְיוֹייִייִים בְּיִייִייְיִים בְּיִייִים בְּיִייִים בְּיִייִיוְיִייִייְיִים בְּיִייִים בְּיִיִייִי

b) Kôṭal. Perf. בוֹנֵה wird gejubelt.

Dazu gibt es Reflexive mit an gebildet:

c) Hitkôtel: יְתְרוֹמֵם, triumphierte. יְתְרוֹמֵם, mit Assimilierung des הבּוֹנֵן, bei ר: אַרוֹמֵם, אַרוֹמֵם, mein Gegner.

Auch nach Analogie der med. gemin. entstanden sind גָּלֶבֶל er versorgte, wekilkalte, יָלֶבֶל, vielleicht

בלבלר Jes. 17, 11. Passiv הלבלר.

D. Kansativ tämme. I. Hik(t)il. a) Perf. 3. Sg. m. זהָכִין stellte fest < *hikin. Der Präfixvokal ist veränderlich. Das \hat{i} der Stammsilbe stammt aus dem Impf., wo es relativ ursprünglich. הביא: מביא brachte mich, aber mit Suff. יְהַשִּׁיבִרּ (2. Sam. 15, 25). Betontes \hat{i} bleibt in der 3. Sg. f. u. 3. Pl. האירה, האירה, האירה, האירה, האירה האירה.

Bei konsonant. Afform. kommt doppelte Bildungsweise vor 1) mit Trennungsvokal ô (wie im Nikt.), um den langen Stammvokal zu erhalten (vgl. ô bei med. gemin. §78C). Dieses ô hat wie bei med. gem. den Tonaußer in der ihrzerstreu-הפיצותם, הכינותי harimôta, הכימות ihrzerstreutet. Seltener ist — beim Präform. השיבור השיבור, השיבור. Nach י cons. u. vor Suff. aber —, הפיצותי, הפיצותיה. Statt î erscheint, bei Trennungsvok. ô, nicht selten ē. השבתם; häufiger ist ē nach ו cons. u. vor Suff. ההקבות, hast geschwun- היפת (2) ohne ô. הכמתו ; והרמתם gen, וְהַנֶּפָתְּ neben וְהֵנֶפְתָּר werde schleudern. Hier ist noch der alte 2 kons. kurzvokalige Stamm erhalten. Die Auffüllung des Stammvok. ist eben noch nicht überall durchgedrungen. Im Arab. u. Syrischen ist das Schwanken in der Entwicklung überwunden. Bei המיה sind keine Formen mit Trennungsvokal überliefert. הָמֶתְם, וְהֻמֶּתְים, הָמָתִם (*a>i). הָבִיא הָבִיא brachte geht teils nach א³ (§ 81) הבאתנה , הבאתנה , הבאתנה , הבאחם; teils, aber selten, nach ז' mit Trennungsvokal ס u. zwar nur mit Suff. od. nach כ cons. הבראתנה. hast beschämt הבישות 2 bildet nach הבישות hast beschämt u. sonst, mit Übergang in יור הוביש, הוביש, הוביש bist beschämt.

b) Impf. יְמִית (*jak(t)il) mit Dehnung von געיר בעינ. Letzteres dringt vom Impf. in das Perf. u. hat sich auch über die Kausative der meisten anderen Verbalgruppen verbreitet. Ausgenommen med. gem. u. ז. ביי הושרב, הְבִיבּיה, הְבִיבִּיה, הְבִיבּיה, הְבִיבִיה, הַבִּיבִיה, הַבִּיבִיה, הַבִּיבִיה, בְּבִיבִיה, בְּבִיבִיה, בְּבִיבִיה, בְּבִיבִיה, בְּבִיבִיה, aber בִּיבָיה (doch auch בְּבִּיבִית (doch auch בִּיבִיה, בַּבִּיבִיה, בִּבִּיבִר, בַּבִּיבִר, בַּבִּיבִר, בַּבִּיבִר, בַּבִּיבִר, בַּבִּיבִר, בַּבִּיבִר, בַּבִּיבַר, בַּבְּיבִר, בַּבְּיבִר, בַּבְּיבִר, בַּבְּיבִר, בַּבְּיבַר, בַּבְּיבָר, בַּבְּיבַר, בַּבְּיבַר, בַּבְּיבָר, בַּבְּיבַר, בַּבְּיבָר, בַּבְּיבָר, בַּבְּיבְּר, בַּבְּיבְּר, בַּבְּיבְר, בַּבְּיבְּר, בַּבְּיבְּר, בַּבְּיבְּר, בַּבְּיבְּר, בַּבְּיבּר, בּבְּיבּר, בּבְּיבּר, בּבּיבּר, בּבּבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּר, בּבּיבּר, בּבּבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּבּר, בּבּיבּר, בּבּבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּבּר, בּבּבּר, בּבּבּר, בּבּיבּר, בּבּיבּר, בּבּבּר, בּבּבּר, בּבּר, בּבּבּר, בּבּבּר, בּבּבּר, בּבּבּר, בּבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בּבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבּבּר, בבבּר, בבבּר, בבבּר, בבבּר, בבבּ

- c) Imp. הְאִירְה ,הְאִירְה ,הְמִיתֵּי, הְמִיתִּי. Inf. abs. הַסִירוּ ,הְסִירְוּ ,הַמִּית. Inf. cstr. בְּהְקִימוֹ . Das Part. richtet sich nach dem Perf. מְמִים ,מַקִים ,מַקִים.

Analogiebildungen nach ימול יש wurde beschnitten. יבוֹר (e statt i wegen בי); nach med. gem. יבוֹר er wurde verändert. יקני v. נְקְיבי * Ekel haben mit intrans. Vokal; wie von רום. ווֹרְבָּיבוֹי, וֹחַף. יוֹרְבּיּר יִינִינְיִי יוֹר.

II. Verba 72.

Das charakteristische i ist am Imp. u. Impf. Kal

erkenntlich. יבין

A. Kal. 1. Perf. Die meisten V. bilden nach Art der ליבור ביין richtete, הולה אינות bebte, היי šátta du setztest, אינות jubelte, היים šátta du setztest, אינות jubelte, היים šátta Ps. 73, 9 ist durch die med. gem. beeinflußt. Nur ganz vereinzelt sind Formen mit î, aus *ž gesteigert, belegbar. ביין er merkte Dan. 10, 1. ביותר (neben ביותר) du strittest (neben ביותר) haben zur Erhaltung des î Trennungsv. ô angenommen. בינות sie fischten sie heraus.

2. Impf. *jak(t)il יְרֵיב mit Steigerung von צָעוּגוּ (das in בִּין auch in das Perf. drang?). הְּגֵּלְיָה, הְּאָימִרּה wir freuen uns. Das alte Impf. mit kurzem Vokal liegt im Jussiv u. im Impf. mit כְּשִׁים sie sang.

Einige V. haben neben dem *i*-Impf. ein durch die בי beeinflußtes *u*-Impf. בישים Jer. 4, 19

Ket. neben יחילר.

3. Imp. Einzelne V. haben nur i, andere schwanken zwischen i u. u. דילה פון הולר, הָּרֹלָ, הָרֹלָ, בְּרֹבָ, בִּרֹבָ, בִּרֹבָ, בִּרֹבָ, ע. חַוּלָר.

4. Inf. cstr. דיך, בּיך; ע u. i: לרּך שׁנּם שׁנּם טׁ שׁנּם ' שׁנִם ' שׁנִם ' שׁנִם ' שׁנִם ' selten שׁנִם ' לִין הַ selten מִים neben ביב ' Part. Act. שׁנָם ' Pass. שׁים ' P

B. Im Intensiv, Kausativ u. Nikṭ. gehen die 2 ganz in die 2 über. Koṭ. שְׁרְבוֹנֵן הַ הַוֹּלֵל הַחוֹלֵל הַוֹלֵל הַוֹּלֵל הַ הַּבֹּוֹנֵן. Hikṭ. בְּבוֹנֵן (erst neugebildet zu vermeintlichem Impf. Hikṭ. נְבוֹנְתִוּ , בְּרֵנִוֹתָם , וֹבְנִוֹתָם , Nikṭ. מָבוֹנִתם . בּרֵנִתֹם . Part. נָבוֹנְתִר . מָבִוֹנִתם . בּרְנוֹתִר . מַבְּרֵנִתם . בּרְנוֹתֵר . אוֹבִינִתם . בּרְנוֹתְר . אוֹבִינִת . בּרְנוֹתְר . בּרְנוֹתְר . בּרְנוֹתְר . בּרְנוֹתְר . בּרְנוֹתְר . בּרְנִיתְר . בּרְנוֹתְר . בּרֹנִיתְר . בּרְנִיתְר . בּרֹנִיתְר . בּרְנִיתְר . בּרֹנִתְר . בּרֹנִתְר . בּרֹנִתְר . בּרֹנִתְר . בּרֹנִתְר . בּרֹנִת . בְּרֹנִת . בּרֹנִת . בּרֹנִת . בּרֹנִת . בּרֹנִת . בּרֹנִת . בּרְנִת . בּרְנִת . בּרִבְּיִת . בּרְנִית . בּרְנִתְיֹיִת . בּרְנִיתְי . בּרְנִיתְי . בּרְנִיתְי . בּרְנִיתְי . בּרְנִיתְי . בּרְנִית . בּרְנִיתְי . בּרְיִיתְי . בּרְנִיתְי . בּרְיתִּי . בּרְנִיתְי . בּרְיתִּי . בּיבְית . בּיבְית . בּיבְּית . בּיבְייִי . בּיבְּיִית . בּיבְייִיי . בּיבְּיִיי . בּיבְּיִיי . בּיבְייִיי .

§ 80. Verba 13, 13.

A. Verba wie בָּנֶה baute, ישה machte betrachtet man meist mit Rücksicht auf Formen wie בורים gebaut, שניים wei-

nend (f.), עשרת du machtest, העשרנה sie machen (f.), od. Pausalformen wie המרה sie nahm Zuflucht, רשלרה sie haben Ruhe – מַחָרֵיר, שֵׁלְנְתִּר werfende v. מְשַׁתְּרָה, שִּלְנְתִּר er warf sich nieder v. החש" als ursprüngliche Verba tertiae j od. w. בָּב soll aus *banaja u. מֹלים aus *šalawa entstanden sein, indem *aja u. *awa zu ā wurde, wofür als Vokalbuchstabe dient. Aber der vokalische Ausgang der Perfektstämme ist eine Fiktion § 59. In Wirklichkeit sind Verba wie u. ä. ursprünglich 2radik. Stämme, entwickeln sich aber zu Verben 13 od. 13. Die konsequenteste Weiterbildung liegt vor im Athiopischen talawa er folgte, karaja er durch bohrte. Die älteste Gestalt begegnet in den Kurzformen des hebr. Imperativs (12 befiehl) u. Impf. u. in gewissen Formen des Perf., wozu nachher das Einze ne zu vgl. Im Perf.- u. Impf.-Stamm erreichen Verben wie הַבַב u.ä. den Anschluß an das starke Verb, indem sie an den ursprünglich 2radikaligen u. vokallos endenden Stamm hinter dem 2. Kons. einen vokalischen Aus laut annehmen, der in gedehnter Aussprache ein Ersatz für den fehlenden 3. Kons. ist. In רשלרה, רשלרה, השרח ist durch intervoka isches, den Hiatus aufhebendes j od. w der Tonfall des starken Verbs erreicht. Wie u. a. Jes. 21, 12 zeigt, wo hintereinander die Formen מברה, מבנרה, מבנרה, stehen, gehören so che Gebilde der jüngeren Sprachentwicklung an. Für die 73, 73 ist innerha b der verschiedenen Konjugationen eine starke Nivellierung in der Aussprache eigentümlich.

B. Perfekte. I. 3 Sg. m. 1. Kal. Der Unterschied von katı(l), katı(l), katı(l) ist ganz geschwunden u. nur kata(l) übrig geblieben; *ă wird â gesprochen zum Ersatz für den fehlenden 3. Kons. עשה, אַשָּה, Vor Suffixen: יָבָּיִה, פּר führte mich, אָשֶה, פּר sah dich. רַאָּה, (nicht kontrahieren!), בּאָה,

בַּעָשָׁה ,הְרָאָה ,הְרָאָה ,הְנְהָה . Nikṭ. הָבְּה ,הְרָאָה ,הּגְּלָה es geschah, בַּעָשָׂה , Hitkatl. הְתְרָבְה warf sich nieder.

II. 3 Sg. f. 1. Kal. Das Femininzeichen at tritt unmittelbar an den 2 konsonantigen Stamm; z. B. Lev. 25, 21 אָרָה, 2. Kg. 9, 37 אָרָה, בּיִּה לַּלָּ. Diese Form bleibt allgemein vor Suffixen, אָרָה, Gewöhnlich aber wird, um den gleichen Silbenfall wie beim starken Verb zu erreichen, noch eine 2. Femininendung ה angehängt, vor welcher der Vokal des 2. Stammkonsonanten wie bei אָרָה בּיִּבְּיִּהְה בּיִּבְּיִּהְה בּיִּבְּיִהְה Mit festem gebildet ist Ps. 57, 2 הַּבְּיִהְה i. P.

Nikt. ינראחה, ונעשה (m. נעשה), הראחה.

III. 3 Pl. 1. Kal. Die Endung û tritt unmittelbar an den 2konsonantigen Stamm ישור; mit Suff. ראיני. Mit festem י Deut. 32, 37, דקרוף, Ps. 73, 2 יְשֵׁירָ, beidemal letztes Wort vor Pausa.

2. der übrigen Perfekte. Kit. בכלה. Kut. יְכָּה. Hikt. שׁבָּרָה. אַנְבָּרָה. הַּמְרַה שׁמרה waren widerspenstig. הַמֶּרָה הָמֶרָה הָמֶרָה הַמְּרָה neigten. Hokt. הְבָּרָה wandten sich, הְבָּרָה. Nikt. בַּעְּמֵּר ,וְבְרָה. Num. 24, 6 יִבְּיָר ,וְבְרָה.

IV. Die übrigen Personen des Perf.

1. Kal. Vor den konsonantischen Afformativen מ. , d. h. in der 2. u. 1. Pers. Sg. u. Pl. schießen alle Verben in das intransitive i-Schema *kaţi(l) ein. Da die 2. Silbe, wie beim starken Verb, den Ton hat. wird kurzes i lang gesprochen, geschrieben — als Ersatz für den fehlenden 3. Kons. קביה du verachtetest.

שְּבִיהֶם erwarb. שְּבִיהֶם nahmt gefangen. שְּבִיהֶם wolltet. בָּזִינוּ Für die Verbindung mit Suff. gilt das gleiche wie beim starken Verb (§ 71). Mit כסns. wird die Tonstelle gewöhnlich nicht verändert קְּשֶׂיהָ, außer bei der 2. Sg. m., wenn unmittelbar im nächsten Wort

א folgt אָתָה אֹתָה Lev. 24, 5.

2. Die anderen Perfekte. Vom Kal aus ist î größtenteils in die aktiven u. medialen Stämme eingedrungen, während bei den passiven (Kut., Hokt.) zur Unterscheidung aus ĉ umgelautetes ĉ (—) eintritt (תְּבֶּיתָ warst schwach, הְבִיתִּי, הְרְאֵיהְ, das sich auch über einzelne Personen der aktiven u. medialen Stämme verbreitet hat. Im einzelnen gilt für den Wechsel von î u. ê folgendes. Im Kit. überwiegt ז zerschlägst mit ז zerschlägst mit cons. vor א: יצריה wirst befehlen. Relativ selten, jedoch nur bei 1 Sg. wechselt ê mit זְּרָתִר (2) ich wartete — יגליתר. (6). וגליתר. Im Hikt. ist bei der 2. Sg. m. gewöhnlich \hat{i} , selten \hat{e} . הגלים, הגלים, הראים, (הראה), יְהִרְבִּיתָ, וְהִרְבִּיתָ (הְעֵלָה); vor Suff. nur 2 Sg. f. u. 2. Pl. m. schwanken zwischen ê u. î; bei 1 Sg. steht fast allein ê העליתי, הגליתי, mit ו cons. יהפריתי vor Laryng.; vor Suff. fast ausnahmslos בהעליתיה, העליתיה. 1. Pl. nur â. Nikṭ. hat gewöhnlich â קרבירה du bist vertilgt, כְּחַבֶּירָת (Gen. 24, 8 בְּרָבִירָר:); 1. Pl. immer â בָּרָבִירָר: Hitkat. î החשנית, 1. Sg. ê החשנית.

C. Imperfekte. Die Verben 13 13 haben ein doppeltes Imperfekt 1) eins auf 7—; 2) den sogenannten Apocopatus. Das erstere ist das jüngere u. dient als gewöhnliches Impf.; das andere ist der jetzige Jussiv u., mit cons. verbunden, das tempus historicum. Die beiden Impf. lassen sich als Lang- u. Kurzformen auseinander-

halten.

I. Langformen. 1. Kal. a) Das Impf. hat die Endung ה- (â), hervorgegangen aus *ai הב: < *jibnai. הentspricht à als Ersatz für den fehlenden 3. Kons. Daß ה— = *ai, ergibt sich 1) aus שָׁרֵר Feld = אָיָרָה, 2) aus בּיָפֶּיהָ, כִּיְפֶּיהָ < *kanāpaiha u. *kanāpaika (§ 46 Ι A α), 3) aus Jer 3. bzw. 2. Pl. f. הבכיינה (*tibkaina) u. 4) aus Pausaiformen wie הבביין. Das ה— = *ai ist aus *i diphthongiert (§ 25 A 2). Das beweisen die mit Imperfekten auf i(i) gebildeten Personennamen יעשיאל, יחזיאל, יבניה (Chron. u. Esra) verglichen mit יבניה, יעשה, יבניה. Außer vor den Afformativen , , , steht - in allen Personen. יָבְנֶה sie weint. אָשֶׁתָּה ich trinke. יָבְנֶה. wirlaben uns. Bei Laryngalverben 1) אינרה er kommt. א2: יראה er sieht. 2) בהגה er knurrt; er braust, aber auch ההרה ihr seid schwanger; ohne Rücksicht auf ה: er ist. 3) מול er ist. 3) יחתה ביהוה schaufelt. החנה schaut, doch auch החנה lagert sich; ohne Rücksicht auf ה: פתה er lebt. ה2: ימחה er lebt. ה2: er wischt weg. 4) אַעלָה, יָעלָה. Von יַנטה: er neigt < *jintai. Von אי: יאבה weigert sich (§ 73).

b) Einigemal ist (wie im Bibl.-Aram. בעמה Dan. 4, 14 er will) העמה statt השנה geschrieben: העמה. Sonst ist — für den Imper. 2. Sg. m. u. — für Verbindung des Impf. u. Imp. mit Suff. auf bewahrt יראה, יראה, יראה (§ 27 C 2); antworte mir. Vgl. zu dieser Scheidung zwischen als Hf. u. (ה)— als Vf. beim Nomen בעמה Hf. — als Hf. u. (ה)— als Vf. beim Nomen בעמה Vf. (§ 50 A 2). Die Endung השנה vertritt auch den Kohortativ בעמה wir wollen machen; seltener

ich will schauen.

c) Die vokalischen Afformative י u. ז treten unmittelbar an den 2 konsonantigen Stamm קעשין, הְעשִיר, הְבֶּבֶּר Rt. 3, 4 (§ 22 II b). יראון, דראון, עוד wird betontes ייי (statt ייי § 27 °C 2) geschrieben אַבְּרָּנָה, אָבַבִּינָה sie

sind stumpf. הְּהֶרֶינָה, הְּעֶלֶינָה.

d) Mit fest entwickeltem sind die in jüngerer Literatur u. fast ausschließlich in Pausa vorkommenden Formen gebildet: אַהְמִיה, יְבְּעִיהְן, יִבְּכִיהְן, יִבְּעִיהְן, יִבְּעִיהְן, יִבְּעִיהְן, יִבְּעִיהְן, יִבְּעִיהְן, יִבְּעִיהְן, יִבְּעִיהְן, außerhalb der Pausa יִרְבַּרוּן יִרְבִּרוּן.

e) Dem Impf. Kal liegt also das Schema *jakṭi(l) zugrunde. Dadurch aber, daß *i zu *ai = ה- diphthongiert ist, entstehen *jakṭal-Formen, die dem intransit. Perf. קנית entsprechen. Vgl. auch zerzerrte Formen

wie רשליר.

2. die übrigen Imperfekte. Vom Kal aus ist — in alle anderen Imperfekte eingedrungen. Kit. יְרָיֶּהְיּ schenkt Leben. יְרָהֶּה entblößt. Kut. יְרָהָּה läßt sich überreden. Hikt. יְרָהָה mehrt. יְרָהָה schlägt(בְּרָּ יִּרְ אָרָה וֹיִר אָרָ וֹיִר אָרָ וֹיִר אָרָ וֹיִר וֹיִר אָרָ וֹיִר וֹיִי וְרְאָּבְּיִר וֹיִר וֹיִי וֹיִר וֹיִר וֹיִר וֹיִי וְרְאָּבְּיִר וֹיִר וֹיִי וֹיִי וֹיִי וְרְאָבְּיִי וֹיִי וְיִּבְּיִי וְיִּבְּיִי וְּיִי וְיִי וְיִייְרְ וְּיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִייְ וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִייְ וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְּיִי וְיִי וְיִייְ וְיִייְ וְּיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִיְיְי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְּי וְיִי וְּיִי וְּיִי וְּיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִי וְּיִי וְיִי וְיִיי וְיִי וְיִי וְיִי וְיְיְיִי וְיִיי וְיִי וְיִי וְיִייְיְיְי וְיִי וְיִייְיְיי וְיִייְיְיִי וְיִייְיְייִי וְייִי וְייִייְיי וְייי וְייי וְייי וְיייִי וְייִיי וְייִיי וְייי וְיייי וְיייי וְייי וְייי וְיייי וְייִיי וְייִיי וְיייי וְיייי וְיייִיי וְייִיי וְיייי וְיייי וְיייי וְיייי וְייייי וְייייי וְייייי וְיייי וְייייי וְיייִיי וְיי

Auch bei den übrigen Imperfekten treten vereinzelt

Formen mit festem י auf הַלְרָרָן, אַדְמַרָּרָן.

II. Die Kurzformen. Der 2konsonantige vokallos endende Stamm ist in den Kurzformen des Impf. erhalten: *jári' > לְרָאֵּל, wie nominales *kátil > *kat! (§ 50 B 2). Je nachdem der Vokal a des Präformativs bleibt od. zu i verdünnt, bzw. weiter zu e gesteigert wird, die schließende Doppelkonsonanz der einsilbigen Form beibehalten od. durch Hilfsvokale aufgelöst wird (§ 29), entsteht ein großer Reichtum von Formen. In diesen durch andere Betonung erfolgte, bloße Verkürzungen der Langformen zu sehen, ist unmöglich. Denn warum

sollte durch anderen Ton wurzelhaftes j od. wegfallen? Bleibt doch auch das meist als wurzelhaft geltende i von קרי Frucht in Pausa trotz der anderen Betonung (vgl. auch יהי – i. P. יהי) erhalten. Solche Kurzformen erscheinen besonders in der 3. Sg. m., aber auch in den übrigen afformativlosen Formen. Oft haben die verschiedenen Personen desselben Verbs im Impf. Kal verschiedene Aussprache.

A. Kal 3 Sg. m. 1. Formen mit nicht aufgelöster schließender Doppelkonsonanz. Das Präformativ hat

a) מ: נירא er sah (vgl. גיא Tal); gewöhnliches Impf.

b) i aus *a verdünnt: רָּיִשְׁבְּ er fing. פָּיִּרָם er war

schön.

c) e gesteigert aus *i: יֵשְׁיֵב er weiche ab (vgl. הֵיטָא Sünde); רָיֵּט trank. יַבְּשָׁהְ trank. יַבְּעָר (streckte aus) v. יַבָּט בּיִּט .

2. Formen mit aufgelöster schließender Doppelkon-

sonanz. Das Präformativ hat

a) a; Hilfsvokal ist a: ריען, ריעל er zog herauf, antwortete, machte (vgl. נער Knabe).

b) i; Hilfsvokal ist @: וַיֶּבֶּד (verachtete), רַיֶּבֶּד

(mehrte sich). וַיִּרֶב (mehrte sich).

- c) i; Hilfsvokal ist a: יְהַחָּדְ (lagerte sich) הָּחָרָה; (zürnte) יִּחַרָּה (wischte weg). יַּחַרְּרָּ (freute sich) scheint aus 1) יַּחָרָ (gemischte Form zu sein.
- d) e; Hilfsvokal ist @ (—): בֶּלֶא (er sehe) vgl. צֻׁנֶל Kalb; Hilfsvokal a: יַהַּתְעֹּד sie irrte umher (בַּצָּח Ewigkeit).

3. a) Die übrigen Personen Impf. Kal בַּרָא — aber f. גַּמְלָא בּרָא בּרְא בּרָא בּ

b) Vereinzelt dringt das futurische Impf. in das historische ein, wie es scheint, am frühesten bei 1 Sg. רָאֶרְאֶה (neben נְאֵרֶא) u. greift von da auch (besonders im Buch Jeremia, aber auch sonst) in die anderen Personen über

וַיַּבְעָשׁה, וַיִּבְנָה.

c) Parallelen zu den Kurzformen des Impf. sind Personennamen wie יְרְבֶּאֵל, יְרְבְּיִהוּ, יִרְבְּאֵל, יִרְבְּאֵל, דִּרְבְּאָל. Für יִרְבְּאֵל Für, יִרְבְּאֵל, יִרְבְּאָל. Für היִבְּאֵל Gen. 46, 24, Num. 26, 48 hat 1. Chron. 7, 13 charakteristischerweise יַרְאַנאָל.

- B. Die übrigen Imperfekte. Kiţ. וְלְבֶּר (wartete); וְלְבֶּר (befahl); וְלְבֵּר (tränkte). וְלְבָּר (breite aus); וְלְבֵּר (tränkte). וְלֵבְּר (schlug) waj-jak(יוֹן); אָט וּלְבֶּר וַפַּךְּ ,וְאַדְּ (mehrte) aus *jarb < *járib. אָט וּאָבָה (schoß) עַרָּר (verführte) vgl. הָרָר (erschien) וַיִּרְאַ , הַגְּל (verführte) igr (erschien) וַיִּרְאַ , הַגְּל (verschwinde) וַיִּרְאַ , הַגְּל (verführte) יַבְּרָה (erschien) וַיִּרְאַ , הַגְּל (verführte) igr (verschien) וַיִּרְאַ , הַגְּל (verführte) igr (verhüllte sich). Hitkatl. יִּשְׁהַחר יִישִׁהַחר igreschien) וַיִּשְׁהַחר (verhüllte sich).
- C. Die Imperative. Wie für das Impf. sind auch für den Imp. Lang- u. Kurzformen vorhanden.
- I. Langformen. 1. Kal. 2Sg. m. hat die Endung ē = היה (vgl.dazu die Langformen des Impf.): היה (vgl.dazu die Langformen des Impf.): אַמָּה, אָשֶׁה, אָשֶׁה, אַשָּׁה, אַמָּה, Mit Suff. הוו היה ענור (בְּבָר , בְּבָר , בְּבְר , בְּבָר , בְּבָר , בַּבְר , בַּבְּר , בַבְּר , בַּבְּר , בַבְּר , בַּבְּר , בַבְּר , בַבְר , בַבְּר , בְּבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְּר , בַבְר , בַבְר , בַבְּר , בְ

הַגָּלוּ ,הַגָּלוּ .הִנְּקוֹ ,הַנְאַה.

D. Die Infinitive. I. Die Inf. absoluti endigen 1) im Kal u. Nikt. auf ה— (auch i geschrieben) בנה (*katâ[l]). בנה , הלה עלה יהיה vernichtet werden. 2) auf ה— im Hikt. בה gewöhnlich als Adv. = sehr gebraucht, während als Inf. abs. der nach aram. Art gebildete weibliche Inf. הלבה dient; העלה עלה, העלה u. Hokt. הלבה; gewöhnlich auch im Kit. בנה (seltener sind hier Formen

auf הבקה z. B. קלה ; zuweilen im Nikt. הבקה.

E. Partizipien. 1. Kal. a) Act. Es hat die Endung

בּה: בֹּה

*bânai

*bâni vgl. das Impf. auf בּה; estr. בּב. Zur Flexion vgl. § 51 A V; f. בָּה Hirtin; בַּרָּה . Zur Flexion vgl. § 51 A V; f. בָּרָה Hirtin; בַּרָּה בַּרָּת וּבָּרָה . בַּרָּה Hirtin; אַבָּרָה וּבִּרָּה truchtbar (f.). Ein zu *kâṭil gebildetes Feminin mit fest entwickeltem j ist דְּטִרְה Hohel. 1, 7. Gewöhnlich wird aber noch das j geschärft. בְּלַרָּה weinend, הַּלְּמִירָה k ommendes. b) Pass. Nach *kaṭûl, mit festem בַּלְרָּר (spr. galuj); Vf. בְּלֵּר וּבִּלְר (spr. galuj); Vf. בְּלֵּר בְּלֵּר (spr. galuj); עשרִּרָם . Hi. 41, 25 עשרִּרָם . Kg. 23, 4 עשרִרָם .

2. Die übrigen Stämme. Nach Vorbild des Kal nehmen auch die übrigen Konjugationen ה, an. Kit. מְנֶה erwartend. מְנֶהְיוֹת Opferschalen. Kut. מְנֶה מִרְצֶה Arückt. Hikt. מְנֶה מִרְצֶה Hokt. מִרְבָּה (Pl.) נַתְּלָה (Pl.) נַתְּלָה (Pl.)

zankend (כוֹ). Hitk. מתארה.

§ 81. Verba x3.

I. א behält seinen Konsonantenwert am Silbenantang (§ 24 I) בּוֹרְאֵּה sie rief. בּוֹרְאֵּה heile mich, בּוֹרְאֵה heile mich בְּבָאָה sie finden. בּוֹרְאֵה sie finden.

III. In den Formen mit konsonant. Afformativen (בּ, ה) folgen alle Imperfekte u. Imperative sowie die Perfekte der abgeleiteten Stämme den ביי (§ 80). Daher beim Impf. u. Imp. vor בי ein (בי) u. beim Perf. der Steigerungs-, Kausativ- u. Reflexivstämme vor ה, הקראן, הבאה sie füllen. Nikt. הבאה ווהראל, ומבאה Perf. Kit. מבאה ווהראל, מבאה ווהראל, מעורה ווהראל, מו שער של של מו שווים ליי מו של מו

IV. Bisweilen verliert א zwischen Šewâ u. folgendem Vokal seine Aussprache u. gibt seinen Vokal an den vorhergehenden Kons. ab: מַשְּׁמָ Inf. cstr. Kal v. אָשָׁיִדְּר agen. אָשָׁיִבּ, aber stets אָבּשׁיִּבּה. אַ kann auch ganz wegfallen ווֹשְׁיִבּה ich ersetze es statt *'aḥaṭṭe' énna.

V. a) Kal. Perf. אָיָאָרָן, פּר ging aus. יְצָאָרָן, וְצָאָרָן, וְצָאָרָן, וְצָאָרָן, וְצָאָרָן, וְצָאָרָן, וּצָאָרָן. Neben transitiver a-Flexion kommen auch Intransitiva mit e, aber nicht mit o, vor; e bleibt vor konsonantisch anlautenden Afformat. יְרַאָּרָן, i.P. יְרָאָרָן, i.P. יְרָאָרָן,

יָרֵאתָם , יָרָאתָם (u. יְרָאתָם). יְרָאתָם ich war voll,

rozich war durstig, ohne x.

b) Impf. Nach *jikṭal wie bei III Lar. יְּקְרָא יִּקְרָא יִּאָרָא אָפָרָא יִשְׁיָּא פּר haßt von אָשָרָא יִקּרָאָר, הִקּרָאָר, הִקּרָאָר er sündigt. Von יְּשָׁא יִּנְשָׁא יִנְשָׁא יִנְשָׁא יִנְשָׁא יִנְשָׁא יִנְשָׁא יִנְשָׁא יִנְשָׁא er hebt < *jinsa ; יְשָׁאָר הָשָׁאָנָה הָשָּׁאָנָה יִנְשָׁאָר ; הַשָּׁאָנָה הָשָׁאָנָה יִנְשָׁאָר .

מ) Von מון Impf. nach אין (§ 77 I), אין waj-

jeṣē, jedoch הַּצָאנה.

β) Von יְּרְאָּה ,אִירָא , וְיִּרְאָּה ,אִירָא (aber יִּרְאָר, von κie sehen). רָאָה.

γ) Zu kommen s. § 79 I B II c.

c) Imp. אָדָאָר, מִיצְאַר, רְמָצָּהן. Von שָּׂאָ: לָשָׂא Ps. 10, 12 נְשָׂאָ. Von אָצָר, אָצָּהר. עָשָׁאָריר, שָׁאַהר. עָשָׂאָריר, עָּאָהר. עָאָריר, אָצָהר.

אָצר, אָצָאר, דְצָּאָר, דְצָאַר, אָצָר, אָצָר, אָצָר,

d) Inf. cstr. Wie bei III Lar. transitiv (aber kein Pátah furt.!): אָרָא, הָרָא . Von אָרָה . Von אָרָה כּיּגּיל לּגָּיל לַּגָּיל לַּגָּיל לַּגָּיל לַּגָּיל לַּגָּיל לַּגָּיל לַגָּיל לָגָּיל לַגָּיל לַגָּיל לַגָּיל לַגָּיל לָבְיל לָבְּיל לָבְיל לָבְיל לָבְּיל לָבְיל לָבְיל לָבְיל לַבְּיל לָבְיל לָבְיל לָבְיל לָבְיל לָבְיל לָבְיל לָבְיל לָב לְבְּיל לַבְּיל לָבְיל לָבְיל לְבְיל לְבְּיל לְבְּיל לָבְיל לָב לְבְּיל לְבְּיל לָבְיל לְבְּיל לְבְּיל לְבְיל לְבְּיל לְבְּיל לְבְיל לְבְּיל לְבְּיל לְבְּיל לְבְּיל לְבְּיל לְבְיל לְבְּיל לְבְיל לְבְיל לְבְיל לְבְּיל לְבְיל בְּיל בְּבְיל בְיל לְבְיל לְבְיל בְּיל בְיל בְּבְיל בְבְיל בְבְיל בְּבְיל בְּבְיל בְּבְיל בְּבְיל בְבְיל בְּבְיל בְבְיל בְבְיל ב

עוֹ. אָנְהָא Perf. יְמֵלֵּא Imp. יְמֵלֵּא Inf. וְבֵרֵאּהָ, וְּכָּאִתְ, וְבָרֵאּהָ. Imp. יְמֵלֵּא Inf. abs. יְבָּרְאָת eifersüchtig sein. Hikt. Perf. מֵלֵּא וֹתְּרָאָת. וֹתְּבָּא הִּמְטִיא הִפְּלִיא וֹתְבָּא הִמְטִיא הִפְּלִיא וֹבְיִא יִנְבְּאָת הוֹצֵאת, הוֹצֵאת יִנְבְּאָת יִנְבְּאָת יִנְבְּאָת יִנְבְּאָת וֹבְרָא יִנְבְּאָת וֹבְרָא er prophezeite. יִנְבְּאָת וְנְחְבָּאֹת וְנִחְבָּאֹת וְנִחְבָּאֹת וֹתְבָּאַת וְנִחְבָּאֹת וְנִחְבָּאֹת וְנִחְבָּאִת וְנִחְבָּאֹת וֹתְבָּאִת וֹתְבָּאִת וֹתְבָּאִת וֹת וְנִבְּאָת וֹתְבָּאִת וְנִחְבָּאִת וְנִבְּאָבְּאֹת וְנִחְבָּאֹת וְנִחְבָּאֹת וְנִיבְּאָת וֹתְבָּאִת וְנִבְּאָת וְנִחְבָּאֹת וְנִבְּאָת וְנִבְּבָּאָת וְנִבְּאָת וְנִבְּעָּת וְנִבְּעָּת וְנְבְּאָּת וְנְבְּבָּאִת וְנִבְּעָּת וְנְבְּבָּאִת וְנִבְּאָת וְנִבְּאָת וְנִבְּעָּת וְנִבְּעִּת וְנִבְּאָת וְנִבְּיִבְּאִת וְנִבְּעִּת וְנִבְּעִבְּת וְנִבְּעִית וְנְבְּעִּת וְנְבְּעִים וּנְבְּעִים וּתְבָּאִת וְנִבְּעִים וְנִבְּעִים וְנִבְּעִים וְנִבְּעִים וְנִבְּעִים וְּנִבְּעִים וְנִבְּעְּבְּעִם וְנִבְּעִים וְבְּעִים וְנִבְּעִים וּתְבְּעִּת וְנִבְּעָּת וְנִבְּעָּת וְנִבְּעָּת וְנִבְּעָּע וֹתְבְּעִים וְנִבְּעָּת וְתְבָּא וֹתְּתְּבְּעִים וְנִבְּיִבְּע וְתְּבָּעִים וְנִבְּיִים וְנִבְּעִים וְתְּבְּעִים וְנִיּבְּעִים וְיִיבְּעִים וְיִבְּיִים וְיִבְּעִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִּבְּעָּת וְבְּבְּעִים וְיִּבְּעָּת וְבְּבָּע וְיִיבְיּבְּת וְבְּבְּעִים וְיִיבְיִים וְיִיבְים וְיִים וְיִים וְיּבְיּים וְיִיבְיּים וְיִיבְיּים וְּיִים וְיִים וְיִים וְיִים וְיִים וְּיִים וְיִים וְיִים וְּיִים וְּיִים וְיבְּיִים וְיִיבְּיִים וְּיִים וְּיִים וְיִים וְיִים וְּיִים וְיִים וְיִים וְיִים וְּיִים וְיִים וְּיִים וְיִים וְיִים וְּיִים וְיּים וְיִים וְּיִים וְיִים וְיִים וְיִים וְּיִים וְיִים וְּיִים וּיִים וְּיִים וְיִיבְּיִים וְיִיבְּיים וּיְיִיבְּיִים וְיִיבְּיִי

נורא .נבאים ,נבא Part. ראחבא .תורא.

VII. Außer den bereits erwähnten regelmäßigen Übergängen der 🛪 in die 🤻 inden sich noch mehrere außergewöhnliche.

Die Orthographie der יין אין ich heile אָרְפָּא פּרָפָּא ווּפּר פֿר אין אוֹנוּ הוּפּר פֿר אין אַרְפָּא ווּפּר פֿר אין אַרְפָּא ווּפּר פֿר אין אַרְפָּא ווּפּר פּר אַ אַרְפָּא ווּפּר פּר אַ בּרְאָר אַר בּפְלְּאָרָה בּרְבָּלְא וּבְּלְּאָרָה בּרְבָּלְא וּבְּלְּאָרָה בּרְבָּלְא זוּ אַנְאָרָה וּבְּלְאָרָה וּבְּלְאָרָה וּבְּלְאָרָה וּבְּלְאָרָה וּבְּלְאָרָה וּבְּרְאָרִה וּבְּלְאָרָה וּבְּרִי וּבְּלְאָרָה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְּאָרְה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְאָרְה וּבְּלְּאָרְה וּבְּלְיִיה וּבְּבְּיִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְּיִיה וּבְּבְּיִיה וּבְּבְּיִיה וּבְּבְּיִיה וּבְּבְּיִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְּיִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּבְייִיה וּבְּייִיה וּבְּבּייה וּבְייִיה וּבְּייִיה וּבְּייִיה וּבּבּייה וּבְייִיה וּבּייים וּבּייִיה וּבּייים וּבּייים וּבּייים וּבּייים וּבּייים וּבּייים וּבּייים וּבּייִיה וּבְייִיים וּבּייִיים וּבּייִיים וּבּייִיים וּבּייִיים וּבּייִים וּבּייִים וּבְּיִיים וּבּייִים וּבְּיִייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבְייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִיים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִיים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייִים וּבּייים וּבּייים וּבּייִים וּבּייים וּבּייים וּבּייים וּבּייִים וּבּייִים וּבּיים וּבּיים וּבּייִים וּבּייים וּבּיים וּבּייִים וּבּיים וּבּיים וּבּייים וּבּייים וּייִיים וּבּייים וּבּייים וּבּ

Jedoch auch die יז יז sind in Orthographie u. Flexion durch איז beeinflußt: בָּלָה v. רָצַאָּתִר Gefallen haben; בְּלָה v. הְבָּאָתִר fertig sein. בְּלָה er begegnet v. הְקָרָא ist in Flexion u. Orthogr. durch קָרָא rufen bestimmt. Zu לְּקָרָאָה (Inf. cstr. zu לִקרָאָה uir entgegen, לִקרָאָה v. יְקרָאָה mir entgegen,

ילַלבאעבם.

Partikeln.

Sie sind verwandt teils dem Pron. (בְּלָּהְ בָּיִ), teils dem Nom. (בְּלָה אָבָר), teils dem Nom. u. Verb zugleich (בְּלִה — בַּרִוֹר – בַּרוֹר).

§ 82. Adverbien.

A. Der Form nach lassen sich unterscheiden:

I. Adverbien ohne äußere Kennzeichen:

אָל damals, אָר של gewiß, הַ Fragewort. אָר so, מּר nicht, יוֹם noch, שֵׁם dort, dann. Einzelne mag man sich im Akkus. stehend denken אַרָּר hinten, שִׁל wenig, heute, so auch Infin. absoluti besonders des Hiktil הַרְבָּה früh.

II. Adverbien mit äußeren Kennzeichen:

1) Substantive mit Präposit. לבר allein (ל + בר). מברת

von innen, מחדץ außen.

2) mit besonderer Endung a) dem weibl. Sg.-Zeichen הַּ, הְּבָּה (häufiger בְּבַּח aram.) viel, od. רָבָּה יוֹנְלְּבָּה יוֹנְלְּבָּה יוֹנְלְּבָּה (häufiger בְּבַח aram.) viel, od. רָבָּה יוֹנְלְבָּה יוֹנְלְבָּה יוֹנְלְבָּה יוֹנְלְבָּה (ś.45V), הַּבְּּה abwärts, ober בַּבְּה abwärts, aber בְּבָּה (ś.45V), aber בְּבָּה abwärts, aber בְּבָּה (ś. I, S. 104). c) der Endung בּיִבְּה ś. 44 II.

B. Dem Sinn nach lassen sich unterscheiden:

I. Ortsadverbien. אָּהָה hinten, אָּכָה ʾāna wohin?, הַּנָּה hānna hier, שׁיַ dort.

II. Zeitadverbien אָמָלוּ gestern, מָתַר wann?

III. Sonstige Adverbien. אָל gewöhnl. לְצָּט od. לָצָּט leise, פָּרָא gewiß, אָרָ (arab. fa) auch, מור הָוֹל, הָוֹלָּג häufiger

באל , so בן, zusammen בחדר.

IV. Negationen. אָרָ nicht (Gegens. בּלֹר, בַּלְּתָּר, שָׁבְּלְּתְּר, אוֹנֹה nicht mehr. בַּלָּה, בַּלְּתָּר, בַּלְּתָּר, בַּלְתָּר, בַּלְתָּר, מוֹנֹה nicht, בַּלְּתָר, חובר noch nicht. בְּלָתְר, בַּלְתָר (fast immer mit Makk.) damit nicht.

V. Fragepartikeln אם ob, אם – ה ob ... oder.

ist allgemeinste Fragepartikel.

1. המלך steht vor Nichtlaryng. mit Vollvokal המלך

שמלה willst du etwa herrschen?

2. ק a) vor Nichtlaryng. mit Śewâ הַמְלָם ist zu wenig? Oft mit Schärfung des folgenden Kons. Gen. 37, 32 הבְּהֹנֶת ist [das] Kleid?

b) vor nicht mit ā (—) zu sprechender Laryng. האַחָה

bist du? Die L. gilt dann als geschärft (§ 23 B).

c) הֶ vor Lar. mit ā (—). הָהְיָחָה ist geschehen? — ה steht stets zu Anfang des Satzes.

VI. Wunschpartikeln. 35 o wenn doch. 32 'anná, auch

áma u. 'ánná, הוא daß doch. או doch.

VII. Einzelne Adverbien nehmen nominale, bisweilen auch verbale Suff. an. Am gebräuchlichsten 1. אֵל "ai, gewöhnlich zu בּיל erweitert, wo? אָל wo ist er? בּיל (*'ajjænka) wo bist du? בּיל wo sind sie?

2. אֵרנָה nicht (sein), Vf. אֵרנָה (*'enænhu) er ist nicht. אַרנָה אָרנָה אָרנָה אַרנָה sie sind nicht

(späthebr. אינכם). אינכם.

4. אצל Seite, אצלו (§ 27 I) ihm zur Seite.

5. לְבַדֶּם; לְבַדָּם (allein. לְבַדְּהֶן er allein, לְבַדָּם; (β f. לְבַדְּהֶן,

6. Tgenug. Tin genug für dieh. Ti.

7. הַרָּ, הַרָּ, הֶרָּ, הְבֶּרְ, häufiger zu הַּבּה erweitert siehe da. הַּכְּר siehe ihn = da ist er. הְּבָּר (i. P. הָבָּר (i. P. הְבָּבָר), הְבָּבר (i. P. הְבָּבר) ווְהְבָּר (i. P. הְבָּבר) ווְהְבָּר (i. P. הְבָּבר) ווֹ הְבָבר (i. P. הְבָּבר). הְבָּבר (הַבְּבר) ווֹ הְבָבר (i. P. הַבְּבר). הבבר (i. P. הַבְּבר).

עוֹדֶנּת u. עוֹדֶנּת u. עוֹדֶנּת, פר noch. עוֹדֶנּת u. אַיְדְה,

עוֹדָה, יפּקוֹע u. יקוֹע. בּוֹדָע.

9. יבר (גָּבָּר , מֶבְּרָה (\$ 48 A), מַבְּרָה usw.

Präpositionen.

§ 83. be, ke, le.

⊉in, ⇒ wie, ⇒ zu.

1. Das Sewâ aller 3 ist aus einem Vollvokal entstanden, z < *bi; z < *ka; z < *la. z ist demonstr. Herkunft. Zu z vgl.

o wenn doch, לָּרָה bis zu u. לּיּלְּהָה begleiten.

2. בְּ, בַּ, לְּ verbinden sich eng mit Suff. od. Nomen. Selbständiger stehen sie nur in jüngerer Literatur mit mo aus בְּמוֹ פִּי (§ 33 II), בְּמוֹ , בְּמוֹ , בְּמוֹ , Hi. 16, 5 בְּמוֹ תִּי mit meinem Munde.

3. 2, 5, 5 mit Suff.

I. Z. Wo — unter z erscheint, wirkt die Analogie von */\a.

Sg. אָב (*bahu) in ihm; הָב (*baha); אָב (*bika), בְּכָה, בְּכָה (com.). Pl. בּן in ihnen; בָּהָן.

Neben אָב später häufig בּהֶבְ (האָהַבֶּ). Neben הַבְּ auch הָבָּ,

II. z wird vor Suff., ausgenommen zum Teil die 2. u. 3. Pers. Pl., gewöhnlich zu *kamo* erweitert.

Sg. במוֹנָר (m.); כְּמוֹהְ ; כְּמוֹהְ (m.); כְּמוֹנָר (m.); ענוֹה וֹנָר (com.). Pl. בֹהֶם (בָּהֶם, הַהְמָּה (בָּהֶם) wie sie (m.); כְּהַבְּה (com.) כָּהַנוֹר (בָּהָב) (בֹּהָנוֹר (בָּהָנוֹר (בִּהָּר) (בֹּהַנוֹר (בֹּהָנוֹר (בֹּהָנוֹר (בֹּהַנוֹר (בֹּהַנוֹר (בֹּהַנִּה (בֹּהָנִוֹר (בֹּהַנִּה (בֹּהַנְּה (בֹּהַנִּה (בֹּהַנְה (בֹּהַנְה (בֹּהַנְה (בֹּהַנְה (בֹּהַנְה (בֹּהַנְה (בֹּהַנְה (בֹהַנְה (בֹּהַנְה (בֹּהְנָה (בּהְנָה (בֹּהְנָה (בֹּהְנָה (בֹּהְנִה (בּהְנָה (בּהְנָה (בֹּהְנָה (בֹּהְנָה (בֹּהְנָה (בּהְנָה (בֹּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהָבּה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְיּה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְנָה (בּהְיּה (בּהְנָה (בּהְיּיּה (בּהְיּבּה בּיּה בּהְיּבְּה (בּיּבּה (בּיּה (בּיּה (בּהְיּנְה (בּה (בּהְיּבּה (בּהְיּה בּהְיּבּה (בּיה (בּהְיּבּה (בּיה (בּה בּיהָיה (בּיה (בּה (בּיה (בּיה (בּה בּיה (בּיה (בּה (בּיה (

Selten במיכם u. במיכם.

III. 5 bewahrt vor Suff. a.

4. 4, 5, 5 mit Nominibus.

a) 3, 5, 5 haben Šervā vor Kons. mit Vollvokal. wie D. של einem Weisen. b) Vor Kons. mit Šewa mobile tritt bei zursprüngliches, bei z, zaus *a verdünntes i ein. Die Präpos. bilden mit dem Anfangskons. eine geschlossene Silbe; בל גל כל bleiben aber aspiriert. לבנו seinem Sohn (lib-no), בנדקה in Gerechtigkeit (bisdaka). Bei b wird vor Infinitiven auch ים בוד mit Dag. l. versehen (wohl nach יבוֹד u. ä.). um zu schreiben (doch auch Jer. 1, 10 ליתוֹש). Gelegentlich auch בזכר Jer. 17, 2. c) Regelmäßig bildet mit 2, 5, 5 eine neue geschlossene Silbe, 7 löst sich aber in vorhergehendes i auf. בימר (*bijhuda). בימר (*bijhuda). בימר wie die Tage. d) Vokalassimilation erfolgt bei Hateplauten לחלר wie e. Löwe. לחלר Krankheit (Dativ). e) Bei dem häufig gebrauchten אלהים bildet א mit ב, 5, 5 eine geschlossene Silbe. & gibt dann seinen festen Einsatz ganz auf (§ 24 I), wird aber graphisch beibehalten. In offener Silbe wird Segôl zu Serê. לאלהים (aus לאלהים usw. Ebenso stets לאלהים zu sagen (st. לְאמר – לְאמר wird auch ארוֹך Herr behandelt. Vgl. § 24 I c, aber לארוֹך. f) Zu ב, 5, 5 vor dem Artikel s. § 34, 5. g) Vor der Tonsilbe tritt *a in offener Silbe wieder hervor, bzw. wird a bei nach Analogie von *ka u. *la angenommen.

α) Zuweilen vor Fürwörtern בַּזָה (§ 33 I).

β) Bei כ 1) vor 1 silbigen od. vornbetonten Infinitiven למת um zu geben, לֶּלֶכֶת um zu gehen, jedoch nicht

bei enger Anlehnung des Infinitivs an den folgenden Redeteil Ex. 19, 1 לְצֵאָת בְּיֵי יִשְׂרָאֵל beim Auszug I. 2) in stehenden Verbindungen wie לְבֶּטָת Sicherheit, לְבֶּיִת הְּלָבֶּר הְלָבֶּית Ewigkeit, בֹּיִבָּית in Meuge u. Wortpaaren wie בְּהַ לַבֶּר Mund zu Mund.

γ) Vor מה u. מה was (s. § 33 II).

§ 84. 'Et ('æt), 'im, min.

1. אמ umfaßt 2 Präpositionen.

I. TR (<*'at, *wat?) od. das Akkus.zeichen: vor leichten Suff. 'ot, vor schweren 'æt.

Sg. אֹתְה ihn; אַתְה ; אָתְה (m.), (אָתֲהּ); אָתְה (f.); אֹתְר (com.). Pl. אָתְהָם אָתְהָם (m.); אָתְה (f.); אֶתְהֶם (m.); אָתְה (com.) nach lānu.

II. את mit *'itt.

Sg. אָהָה mit ihm; אָהָה; אָהְהּ, אָהָה (m.); אָהָּה mit dir(f.); אָהָר mit mir (com.). Pl. אָהָר mit ihnen; אָהָר (m.); אָהָר mit uns (com.).

מ) In jüngerer Literatur (bei Jeremia, Hesekiel) wird אָרוֹ

usw. auch für im gebraucht.

 β) מָאָת (= אַת + אָת von weg. מָאָתָה, מֶאָתָה.

2. עם mit. Vor Suff. wird ב im Interesse der Trikonsonanz geschärft.

Sg. עָמָדִי (f.); עָמָדָ ; עָמֶדְ ; עִמְדּ ; עִמְדּ (f.); עָמָדִי (f.); עָמָדִי (com.). Pl. עָמְרָם (mit ihnen (m.); עָמָרָם (m.); עָמָרָם (com.).

עמְרֵּד (vgl. arab. 'inda bei) ist in älterer Zeit, עמָרָם in jüngerer seinem Konkurrenten gegenüber häufiger.

מָעִם (= בון von . . Seiten, מֵּעָם.

3. 72 von, aus.

Vgl. אבר teilen. אבר Jes. 30,11, אבר Ri. 5,14 u.in jüngerer Poesie

(bes. Hiob) wird unter gleichzeitiger sekundärer Schärfung des ב, das erste nach Analogie von אָבֶּל, das andere nach מַבְּלָּחָר außer u. ä. 3 konsonantig gemacht.

I. Mit Suff. Die leichten treten an den verdoppelten Stamm mimmæn (aus *minmin über *mimmin), die schweren an den einfachen.

Sg. מְמֶדְּ (m.); מְמֶדְּ (מְמְדָּ ; מְמֶדְּ (m.); מְמֶדְ (f.); מְמֶדְ (m.); מְמֶדְ (m.); מְמֶדְ von mir (com.). Pl. מָהֶבְּה עסה von ihnen (m.); מְמֶבָּר von ihnen (f.); מְמֶבָּר von euch (m.); מְמֶבָּר von uns (com.).

Sg. 3 m. מְבֶּבֶּלְּהְ בְּיֵּבְּרָ יִּבְּיִּבְּיִּ ist eigentlich die regelmäßige Kontextform, die aber wegen Ähnlichkeit mit קבָּבֶּלְ dein Wort als Pausalform empfunden wurde, wozu מְבֶּבְּיִ nach Analogie von als neue Kontextform entstand | 1 com. קבָּבְּרָ mit sekundär geschärftem בּבָּבֶּר un בִּבָּר in jüngerer Poesie | Pl. 3 m. מֵבֶּר min-hæm. בְּבָּרָב Hi. 11, 20.

II. Mit Nominibus. a) Selbständiges mit Makkep verbundenes מָן steht 1) meist vor Art. מָן־הָעֵץ; 2) ohne erkennbares Prinzip auch, wie im Aram., vor artikel-

losen Wörtern מוֹבבֹקר.

§ 85. Präpositionen mit scheinbaren Pl.-Sussixen.

A. בעל, בע, דלם bis, דלם auf.

Diese 3 nehmen aus Streben nach Trikonsonanz an, woran die Suff. wie an die pluralische Vf. des männlichen Nomens treten. So sieht es aus, als ob diese Präp. nur mit Pl.suffixen verbunden werden.

ו. אל־ אל־ 'il (4 mal bei Hiob אלָל, vgl. arab. 'ilai).

Sg. אַלֵּיהָ zu ihm; אֵלֶיהָ (m.); אֵלֵיהָ (f.); אֵלֵיהָ (com.). Pl. אָלֵיהֶם zu ihnen (m.); אָלֵיהֶן (f.); אָלֵיהֶם (com.). אַלִיהֶם (com.).

In אַלְּרֵהֶם usw. wurde *z in offener Silbe ē. In שֵּלֵּרְהָּם wurde bei Lar. wegen rückenden Tones zu a statt einfachem Šewā.

Neben אלרמו Ps. 2, 5 אלרמו ...

II. עבר, עבר אין außer Num. 24, 20, 24 9mal in jüngerer Literatur. Vgl. עבר vorwärts schreiten.

Sg. עָדֵי, יָעָדֶיה; אָדֶיל; עָבֵיה; עָדֶיה; עָדָיר Pl. צָבֵיכֶם zu euch.

III. יבֹר , עלר schon in älterer, vorwiegend aber jüngerer Literatur.

Sg. עְלֵיך auf ihm; עָלֶיף ;עֶלֶיף (m.); עָלֵיף (f.); עָלֵיר (com.). Pl. עֲלֵיכֶם aufihnen (m.); עֲלֵיכֶם (f.); עֲלֵיכֶם (m.); עַלִיכֶן (f.); עַלִיכָן (com.).

2 f. Ps. 116, 7 עלַרְכֵּר. Später gelegentlich נַבֶּרְכֵּר für בַּבֶּרְבָּח.

B. סביב hinten, בין zwischen, סביב ringsum, unten (táḥat).

Diese 4 P. nehmen nach dem Vorbild von בל, אָב, vor Suff. im allgemeinen an, verbinden sich also auch scheinbar mit Pl.suff.

I. אָחֵרָיה, häufiger אֲחֵרֶיר hinterihm, אָחֶרֶיה usw. אַחריהם usw.

II. בין (vgl. בין unterscheiden) nimmt die Suff., die einen Sg. bedeuten, im Sg., die anderen im Pl. an בין ביניה; ביניהם aber בין ביניה; ביניה ביניהם; ביניהם; ביניהם; ביניהם; ביניהם; ביניהם; ביניהם; ביניהם; ביניהם vgl. ביניהם vgl. בין מוחדים אותר ביניהם בין ביניהם; ביניהם אותר ביניהם vgl. בי

zwischen uns (u. euch). בינינה zwischen uns.

III. סְבִיבֶּיהְ rings um ihn, סְבִיבֶּיהְ; סְבִיבֶּיהְ; סְבִיבֶּיהְ Weit häufiger sind die an הוֹ — angehängten Formen סְבִיבּוֹתָּים usw. סְבִיבּוֹתָים usw.

IV. אַחָהָיר unter ihm; מְּחְהֶּיה, הַּחְהָּיר Gen. 2, 21 (I, S. 108); הְחְהֵיר הָּחְהָּר, הַחְהָּר mit Verbalsuff., מְחְהֵּר הַ unter ihm; הַחְהֵּר הַ mit Verbalsuff., הַחְהֵּריה unter ihm; הַחְהֵּריה mit Verbalsuff., הַחְהֵּריה unter ihm; הַחְהֵּריה mit Sg.-Suff.); הַחְהֵּריה unter ihm; הַחְהֵּריה mit Verbalsuff.,

In präpositionalem Sinn werden die selbst mit Präp. zu-

sammengesetzten Substantive אָלּל, אִרוֹת gebraucht.

על־ארוֹתֵי meinetwegen. — בּוְלֶלְהְ deinetwegen. — בּוְלֶלְהְ um ihretwillen.

§ 86. Konjunktionen u. Interjektionen.

I. Konjunktionen.

1. Einige häufiger vorkommende sind: אַבֶּל gewiß, aber, אֹבֶּל dagegen, אַב wenn, אָם auch, אַנֶּע daß, בּם auch, אַנֶּע ehe, לַּהְלֵא gewiß, אַב daß, weil, לּהְלֵא wenn; לֹהְלֵא לֹה (*lulo § 28 B) wenn nicht, בָּן daß nicht.

2. Verbunden mit בל, אשר, אם können Präpos. zu Konjunktionen werden. שראם bis daß (bis wenn). אמרר אמר nach-

dem, עַקב כָּר dafür daß.

3. Die Kopula † (*wa) und. Die Aussprache richtet sich nach dem anlautenden Vokal bzw. Kons. des folgenden Wortes. Im einzelnen gilt:

ו. vor Kons. mit Vollvokal steht י (§ 25 B II, 1). רָכֹל

2. vor Halbvok. bei Laryng. tritt Vokalassimilation ein (§ 27 B) דְּחָלֵי, וְעָבָרָיו u. Krankheit.

3. mit אֵל הִּרִם verbunden: בְאלֹהִרם wēlohím (I, S. 57); desgl. bei נְאדֹנָר (statt 'גָיַ); dogmat. גָּ statt יָגָי; אָדֹנָר

daher auch ייהוֹה.

4. vor Kons. mit einfachem Šewâ sowie vor den verwandten Lippenlauten z, z, z (vox memoralis bumap!)

wird י vokalisch u = gesprochen רְּבָּנִים, רּבָּנִים. Gen. 2, 12 יוֹהב (1, S. 38).

5. mit שי wird בי עוב ' u. es sei (יהר u. es war!).

Über היית , והייתם § 80 F.

II. Interjektionen.

ארה, אַחְלֵּר ,אַחְלֵּר ach, wehe, אָחְלֵּר ach, wehe, בְּחָלֵּר wehe, בּחָלֵר wohlan § 77 I C. הור wehe, הור siehe, חַלֵּרלֵה halila fern sei es!

Vierter Teil. Satzlehre.

Müller, Hebr. Schulgram. § 373 ff. Gesenius-Kautzsch, Hebr. Gram. 28 § 106 ff. Nöldeke, Syrische Gram. 21898, § 200 ff. Brockelmann, Grundriß d. vergleich. Gram. d. semit. Sprachen II 1913.

A. Die einzelnen Satzteile.

I. Nomina.

§ 87. Genus u. Numerus.

A. Genus.

II. Das natürliche Geschlecht wird mitunter durch verschiedene Konstruktion desselben Wortes angezeigt. גמלים באים אמרים באים באים גמלים באים säu-

gende K.

III. Tiere, die groß, stark, mutig sind, werden als männlich; solche, die klein, schwach, furchtsam sind, als weiblich behandelt (der Löwe — die Maus). בּבּ Bär, Bärin. אַרָנֶבֶת Wolf — אַרָנֶבֶת Hase, דֹנָנָה Taube.

IV. Als Feminina werden angesehen

1. Raumbezeichnungen עיר (Pl. אֶרֶעוֹת (Pl. אֶרֶעוֹת (Pl. אֶרֶעוֹת (Pl. אַרֶּעוֹת (Pl. אַרֶּעוֹת (Pl. אַרֶּעוֹת בְּעִרּרוֹת (Pl. אַרֶּעוֹת בְּעִרּרוֹת (Pl. אַרֶּעוֹת בְּעִרּרוֹת (Pl. אַרֶּעוֹת בְּעִרּרוֹת (Pl. Hades. Doch schwankt der Sprachgebrauch bei einzelnen Wörtern teils von vornherein, teils mit der Zeit, שַער Tor m. u. f. שַער Weinberg Jes. 27, 2. 3 f., sonst m.

2. Die Namen der Länder u. Städte בַּת, בַּבֶל, אֲשׁרָּר Tochter Z. Als Völkernamen können dieselben Worte auch männlich gebraucht werden Jes. 3, 8.

3. Werkzeuge, Geräte, (bes. paarweise auftretende) Körperteile בֶּל (Pl. מֵלֶל Schuh. בָּל u. קָבָּ בָּל עִל, עִין Maskulina sind בָּל עָל, עִין, רָבֶל עִין.

4. Abstrakta. גבּרְה Stärke, טוֹבָה Gutes, bes. im Plural בּדלות große Dinge. אח, היא hoc. Vgl. das Fem. beim Verb כא תהנה es wird nicht geschehen.

5. Titulaturen. בְּבֶּרֵת Mitbürger, Kollegen. קֹהֶּכֶּת Καλησιαστής Prediger. Vgl. arab. ḥalīpa, Majestät.

6. Kollektivbegriffe. אַרְחָה *Karawane, בּוֹלָה Exulantenschar, vgl. η εκτος Reiterei. עָנָה Gewölk.

7. nomina unitatis (Einzelwesen). אֵניָה Schiff — koll. Schiffe — Flotte. שָׁעֶרָה das einzelne Haar — שֵׁעֶרָה koll. Haar.

B. Numerus.

Einzelne Wörter haben keinen Pl. (Singularia tantum) od. andere kommen nur im Pl. vor (Pluralia tantum).

I. Sg. tantum: אָרָם Mensch, Menschen. זָּהָב. בָּקָר.

II. Pl. tantum.

1. Flächenplurale מִים Wasser[fläche]. שָׁמֵיִם אַנָארִים Hals τὰ τράχηλα cervices.

2. Abstraktplurale קַּיִּכְם Greisenalter, בּיִבּם Leben.

3. Amplifikationsplurale הרות Verderben. בְחַמִים Barmherzigkeit. Addition einzelner Akte בפרים Sühnung, עֹבֵלוֹת Nachlese.

4. Herrschaftsplurale בְּלָלִים אָדֹנִים *Herr[schaft].

5. Produkte- u. Stückeplurale (י. הְּשָׁה (v. הְשָׁה) Wei-zen[körner]; דָּמִים (v. קוֹם) Blutflecken, -tropfen (aber auch == Blutlachen od. == Blutschuld).

§ 88. Der Artikel.

Im allgemeinen wird er wie im Deutschen angewendet. In der Poesie fehlt er häufig, wo er in Prosa stehen würde. Während ihn die Siloainschrift (§ 7, 2) verwendet, fehlt er merkwürdigerweise in der Kalenderinschrift von Geser.

I. Namen von Personen, Flüssen, Gebirgen, Städten, Ländern, Völkern erhalten, weil an sich schon bestimmt, keinen Art. קוף, פְּרָה , פְּרָה (doch מוֹלָב (doch בְּרָב (doch בּרָב (doch ב

Artikel bei, הַּלְבֵּנוֹן Jordan (Fremdwort?), הַלְּבֵנוֹן Libanon (Weißberg, Schneeberg).

II. 1. Abweichend vom Deutschen steht der Art.

beim Vokativ (§ 45 VI).

2. Eigentümlich ist der Gebrauch des Art. bei Gattungsbegriffen (Art. generis), wenn etwas ausgesagt werden soll, was auf alle Glieder der Gattung paßt

der Gerechte = e. G.

3. So erklärt sich auch der Art. a) bei Beschreibung typischer Vorkommnisse Gen. 14, 13 (es kam) הַּבְּלִים der Entronnene, ein E., d. i. der in solchen Fällen zu kommen pflegt od. רַיִּהִי הַיִּוֹם es geschah eines Tages. b) bei allgemein bekannten Stoff- u. Gattungsbegriffen (reich) בַּמִיקָּיִה an Vieh. Daher auch (verbrennen) הַּאָּבִים mit Feuer. Vgl. "ins Feuer werfen". c) bei Vergleichungen (rot) wie Purpur בּאַכִּים. Der Art. fehlt aber, wenn der verglichene Gegenstand irgendwie näher bestimmt ist בַּמִיץ עַבר wie verfliegende Spreu, aber Ps. 1, 4 בַּמִיץ.

Attributen eines Nomen proprium. הַבָּה Groß-hamat.

IV. Bei zusammengesetzten Gentiliciis steht der Art. vor dem 2. Glied. בּן־נְמִינִי e in B., aber בָּן־נְמִינִי der B.

V. Der unbestimmte Artikel "ein" hat im allgemeinen kein besonderes Abzeichen בֹלֶב Hundskopf. Gelegentlich ist trotz folgendem determinierten Genitiv das nomen regens als unbestimmt anzusehen Gen. 46, 34 הַּנְבֶרֵת מִצְרֵיִם ein Greuel für Äg.

§ 89. Status constructus u. Genitiv.

I. Der Status constructus darf von dem dazugehörigen Genitiv nur durch eine Lokalendung, den Artikel od. eine Präposition getrennt sein. לַבַב .בַּרְהַה יוֹסֵהְ Berge in G. Daher darf ein Genitiv nicht zu 2 Stat. constr. gehören, sondern mußbeim 2. Nomen durch ein rückweisendes Pronomen verdeutlicht sein (wende dich) אַל־תְּפַלַת עַבְּהָה וְאֶל־ zum Gebet u. Flehen deines Knechtes.

II. Statt von demselben Stat. cstr. 2 durch und verbundene Genitive abhängen zu lassen, wird der Stat. cstr. vor dem 2. Genit. wiederholt אֵלֹהֵי הַשְּׁמִים הַאַּלֶּהְי der Gott des Himmels u. der Erde. Selten Konstruktionen wie קָאָרֶץ הָאַרֶּץ Schöpfer H. u. E. Jedoch kann eine ganze Genitivreihe von einem Stat.

cstr. abhängen s. Jes. 10, 12.

III. Logisch zum Stat. cstr. gehörende Suffixe, Adjektive u. andere Zusätze treten zum Genitiv הַר בְּדָשָׁה der ältere Bruder Jefets.

IV. Stat. cstr. u. Genitiv bilden eine solche formelle Einheit, daß die Pl.endung gelegentlich statt zum Stat.

v. Der Genitiv nach (בֶּלֹד), מֵּרְן u. יֵשׁ (בָּלֹד) eigtl. Gesamtheit mit folgendem determinierten Genit. = alle od. ganz; mit indeterm. = jeder od. jede Art von. בַּלֹדְהַנְּרִים alle Völker, בַּלֹדְהַנִּרִים das ganze Volk. בָּלֹדְהַנִּרִים jeder Mund. Wo der Text nicht zweideutig, steht בֹל auch vor indeterm. Genit. im Sinn von

alle, ganz, כל־ראש das ganze Haupt.

VI. Der Genitiv nach איש מַלְחָמָה בַּעֵל ,בֶּן־, אִישׁ מִלְחָמָה בַּעַל ,בֶּן־, אִישׁ מִלְחָמָה פּבָּע אַרָּ אַרְ אַרָּ אַרָ אַרָּ אַרָ אַרָּ אַרָ הַּנְּבִיּאָר עוֹיִי אַרָּ אַרָּ אַרָּ אַרָּ הַּנְּבִיּאָר עוֹיי אַרָּ אַרָּ הַּנְבִּיאָר אַר אַרָּ בְּיִבְּיִאָּים אַר אַרָּ בְּיִבְּיִאָּים בּעַל בּיִרְ הַנְּבִּיאָר הַנְּבִיאָר עוֹיִ הַנְּבִייִאָּים בּיַר אַרִיבְּיאַר אַרְיִבְּיאַר אַרְיִבְּיאַר אַרְיִבְּיאַר אַר אַרָּבְיאָר הַנְּבִיאָר בּיִבְּיאָר הַנְּבִיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר בּיִבּיי הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיאָר הַנְּבְיּאָר הַנְּבְיּאָר הַנְּבְיּאָר הַנְּבְיִבְייִם אַר הַבְּבְּיִבְיים אַרְיבְּיִים אַרְיבְּיִבְיים אַרְיבְיבְּיִבְּים בּיִבְייִבְיים אַרְיבְּיִבְיים בּיִבְּיִבְיים בּיִבְיבְיבְיים בּיבְּיבְיים בּיבְּיבְיים בּיבְיבְיים בּיבְיבְיבְיבְיים בּיבְיבְיבְיים בּיבְיים בּיבְיבְיים בּיבְיבְיבְיים בּיבְיים בּיבְיבְיים בּיבְיים בּיבְיבְיים בּיבְיים בּיים בּיבְיים בּיבּיים בּיים בּיים בּיבְיים בּיבּים בּיבּים בּיבּיים בּיִים בּיבְיים בּיבְיים בּיבְיים בּיּים בּיים בּיבְיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיבְיים בּיבְיים בּיים בּיים בּיבְיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיבְיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיבְיים בּיים בּיבּים בּיים בּ

VIII. Umschreibung des Genitivs. Statt des Genit. wird der Stat. absolutus mit ל gesetzt 1) zur Bezeichnung des unbestimmten nomen regens בן לישׁר פוֹח S.J. בוֹשׁר ל פוֹח בוֹן לִישֹׁר פוֹח בוֹן לִישֹׁר פוֹח בוֹן לִישְׁר בּיִּבְרוֹך לִישְׁר בּיִבְרוֹך לִישְׁר בּיִבְרוֹך לִישְׁר בּיִבְרוֹך לִשְׁרִּב ל מוֹשׁר בּיִבְרוֹך לִשְׁרִב ל מוֹשׁר בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹן בּיִבְרוֹך בּיִבְרוֹן בּיבְרוֹן בּיִבְרוֹן בּיבְרוֹן בּיבְרוֹן בּיבְרוֹן בּיבְרוֹן בְּבְרוֹן בּיבְרוֹן בְּבִרוֹן בְּבְרוֹן בּיבְרוֹן בְּבְרוֹן בְבְרוֹן בְּבְרוֹן בְּבְּרוֹן בְּבְּרוֹן בְּבִּיוֹם בְּבְּבוֹים בּוֹם בּוֹח בּוֹים בּוֹים בּוֹים בּיוֹם בּיוֹם בּיוֹם בּיוֹים בּיוֹם בּיוֹים בּיִים בּיִים בְּבְּבִיים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בּיִים בּיִבְיִים בְּבְּבִיים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיוֹם בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיִים בּיוֹים בּיוֹים בּיִים בּיוֹים בּיִים בּיוֹים בּיִים בּיוֹים בּיים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹים בּיים בּיוֹים בּיים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹים בּיוֹיִ

§ 90. Beiordnung.

A. Attribut. Als Attribut folgt das Adjektiv bzw. das adjektivisch gebrauchte Pron. demonstr. dem zu-

B. Die Steigerung des Adjektivs.

I. Der Komp. eines Adjektivs wird vom Positiv durch beigefügtes אַב von gebildet. בְּבֹה מְכֵּל־הְעָם höher als alles V., d. i. hoch gesehen aus vom V. (§ 84). Für das Adj. kann auch e. Verb eintreten בְּבָבה מְכֵּל־הְעָם er war höher als a. V. Zu wenig od. zu viel wird durch intransitive Verben mit אָב umschrieben. אָב וֹב וֹב וֹב הַתְּסְרָים ich bin zu gering für all die Wohltaten. Der "Größere" u. ä. wird durch den Positiv mit Art. bezeichnet.

II. Sehr gut = סוֹב מַאָּד. Der größte u. ä. wird durch den determinierten Positiv gebildet. זְקָרְ בֵּיתוֹּ der kleinste; od. durch einen Genit. partitivus זְקָרְ בֵּיתוֹ sein Hausältester. Endlich kann ein Superlativ durch Verbindung eines Subst. mit dem Gen.-Pl. desselben Subst. erzielt werden עַבֶּר עַבְּרִים Knecht der Knechte d. i. unterster Knecht;

der Lieder, schönstes L. = Liebeslied.

C. Apposition. I. Ein Subst. steht in Apposition, wenn es zu einem andern im gleichen Kasus tritt u. es ergänzt od. näher bestimmt. Die Appos. bezeichnet so Namen, Species, Eigenschaft, Gezähltes od. Stoff. הַּבְּהַר d. Euphratfluß. אֵרשׁ פֿהַר ein Mann, e. Prie-

ster; bes. bei Völkernamen אִישׁ פּ. Hebräer. אָשָׁה e. Witwe. הַבְּקר הַנְּחשֶׁת die ehernen Rinder.

II. Ein Adverb ist Appos.: מְחְיָה מְעֵט Lebensunterhalt ein wenig. שְּיָאֵר הְנָּם meine Hasser ohne Grund.

§ 91. Pronomina.

II. Abhängige persönl. Fürwörter.

a) Mit einem Nomen verbunden bedeuten sie meist einen Genit. subjectivus, doch auch obj. ממס das an mir begangene Unrecht. b) Das Suffix wird wiederholt, wenn es mehreren Subst. gemeinsam מבלקר Gehört es zu einem aus nom. regens u. rectum zusammengesetzten Ausdruck, so wird es nur zum nom. rect. gesetzt מבל שבי mein heiliger Berg. c) Hängt ein Genitiv von 2 Substantiven ab, so tritt er hinter das 1. u. wird beim 2. durch ein Suffix ersetzt מבל בול מו שבי שבי שבי שבי שבי שבי מו צו בי מו בי מו בי מו אור בי מו אור בי מו בי מ

lachte Sara) בקרבה in ihrem Innern d.h. bei sich. (Jonathan liebte David) שנפשו wie seine Seele d.h. wie sich selbst. Für Sachen steht קצם השמים wie d. H. selbst.

B. Das Relativpronomen vgl. § 112 Relativsätze.

C. Pronominalbegriffe mittels Umschreibung.

I. Als Indefinita werden gebraucht (außer מָה u. מָה אָלְה מִּה מִּא אָבְּה u. מִּה אַנְה מִּא אָבְּה מִּא שִּיה שׁ irgendeiner, ein jeder; mit Negation = niemand. דְּבָּה irgend etwas, mit Negat. = nichts. שֵׁיָּה וֹבְּי שִּׁיְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבִּיר אַנְבְּיִר אַנְבִּיר אַנְבְּיִר אָּבְּיִר אָנְבְּיִר אַנְבְּיִר אָנְבְּיִר שִּׁנְבִיר אַנְבִּיר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִר אַנְבְּיִב אַנְבִּים אָבְּיִר שְּׁבְּיִב אַנְבִּים אָבִים אַבְּיִים אַבּיִר מַנְיִם אַבְיִים אַבּיִים אַבְּיִים אַבְּיִים אַבּיִבּים אַבּיִים אַבּיִר מּבּים בּיִבִּים אַבּיִים אַבּיִים אַבּיִים אַבּיִים אַבּיִים אַבּיִים אַבּיִּים בּיִבִּים בּיִבִּים בּיִבִּים בּיבִּים בּיבּים בּיבּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים

II. Reziprozitätsbegriffe werden umschrieben durch זָה... הָאָהָה der eine .. der andere; זָה ... הַאָּהָה dieser .. jener; od. איש ... אָהיר (ein Mann .. sein Bruder) = der eine .. der andere; od. אָרשׁ... בְּעָהַהּי,

femin. אַחוֹתה . . אָשׁה (od. רעותה).

II. Verba.

§ 92. Person u. Subjekt.

A. Das unbestimmte persönliche Subjekt "man" wird ausgedrückt:

1. durch die 3. Pers. Plur. (m.) דורי בהר man ließ

ihn laufen.

2. od. die 3. Pers. Sg. m. קרָא man hat benannt. Vereinzelt steht dabei das Partizip mit od. ohne Artikel. es soll niemand von ihnen entfliehen. 3. die 2. Pers. Sg. m. בה האמר so soll man sagen. Vgl. auch עד באה od. nur באָבָה (bis) man kommt (du kommst) — in der Richtung nach.

4. durch das Passiv אַז הרְהַל damals begann man.

B. "Es" wird durch die 3. Pers. Sg. mask., auch fem., bzw. durch das Partiz. ausgedrückt. מְּרֶה לוֹ es entbrannte ihm. רְהָאֵר לְיִשְׂרָאֵל es geschah. בְּהַבְּר לִישִׂרְאֵל es ward J. Angst. Mal. 1, 11 פּרְקָּטר es wird geopfert.

C. Doppeltes Subjekt. In Verbalsätzen wird, nicht nur in der Poesie, neben die Person das tätige Glied als Mitsubjekt gesetzt. אַלִיר פִּי־קרְאָרֵר בּי־קרְאָרֵר עוֹ ihm rief ich laut eigtl. mein Mund. Ähnlich werden דְּר, בּפִשׁ beigefügt, vgl. Ex. 6, 3. Selten ist ein solches 2. Subjekt im Nominalsatz, vgl. Ps. 83, 19.

D. Passivkonstruktion. I. Die Verben, die im Aktive. Akkus. nach sich haben, können im Passiv persönlich konstruiert werden, aber auch, unter Beibehaltung des Akkus., unpersönlich. בְּיַבֶּר בְּרֶבְי עֲשֶׁר

der R. meldete man die W. E.

§ 93. Das einfache Perfekt.

Es bezeichnet das wirkliche od. gedachte Vollendetsein e. Handlung od. e. Zustandes u. steht:

I. zum Ausdruck von Ereignissen u. Zuständen, die der Vergangenheit angehören u. zwar a) als Tempus historicum, sofern solche Ereignisse usw. als wirklich vergangen berichtet werden Gen. 3, 13 מהדואת לשית was hast du da getan? Besonders am Anfang einer Erzählung Hi. 1, 1. b) als perfectum praesens bei Handlungen, die für die Gegenwart abgeschlossen gelten כיהוה. c) oft im Sinn des Indic. Plusquampf. in Nebensätzen 1. Sam. 9, אמראון שטראל 15 ביהוה בלה את־און שטראל u. J. hatte das Ohr S. geöffnet (einen Tag, bevor Saul kam), bes. aber in Relativ-, Kausal- u. Temporalsätzen. Gen. 19, 27 (Abraham machte sich früh nach dem Ort auf) אַשֶּׁר עָמֵד שָׁם wo er gestanden hatte. d) od. Konjunktiv Impf. u. Plusquampf. Gen. 43, 10. So besonders nach בַמְעָט בָּלְרְנָר beinahe. בַּמְעָט בָּלְרְנָר beinahe hätten sie mich aufgerieben.

II. von der Gegenwart a) bei Handlungen od. Zuständen, die längst vollzogen bzw. eingetreten, aber in ihrer Wirkung noch in die Gegenwart reichen Ps. 6, 3. Namentlich bei intransitiven Verben יְּלֶעְהֵּי ich wurde matt, יְּלֶעְהִי oloα, קְּיִיהִי harre. שׁׁמַהְּתָּר b) als Aoristus gnomicus bei erfahrungsmäßigen Tatsachen, Ps. 9, 13 (Jahwæ) יפון עלא שֶׁכָה יִבְּעָהְי vergißt nicht. c) als Perf. confidentiae bei göttlichen od. menschlichen Schwüren u. Zusicherungen. Gen. 1, 29 הַּבְּהַ בְּתַּתְּר hiermit übergebe

ich. ישבעתר ich schwöre.

III. von der Zukunft a) bei Erwartungen u. Zusicherungen. Gen. 30, 13 אַשרוּכִר בַּנוֹת preisen werden mich d.T. b) namentlich in prophetischer Rede (perf. propheticum) Jes. 5, 14. 9, 1. c) als Futur. exactum in Bedingungssätzen Gen. 43, 9.

§ 94. Das einfache Imperfekt.

Es steht:

II. von der Gegenwart a) von Handlungen u. ä., die bis in die Gegenwart andauern (Permansiv). Gen. 24, 31 לְּמָה תְעֵמֵּה בַּחֹרִיץ warum stehst du (noch) draußen? In der prophetischen Formel האמר יהוֹה. Im präsentischen Sinn steht das Impf. gern in Beschreibesätzen Gen. 49, 27. Bisweilen ist es gleich unserem Praes. historicum Ex. 5, 15. b) von Handlungen, die sich wiederholen od. typisch sind. מוֹ מִינְיִים וֹ חֹנִייִּ מִינִים וֹ חֹנִייִּ מִינִים וֹ חֹנִייִּ מִינִים וֹ חֹנִייִ מִינִים וֹ חִנִּיִים וֹ חִנִייִ מִּיִּיִים וֹ חִנְּיִים וֹ חִנְיִים וֹ חִנְיִים וֹ חִנְיִים וֹ חִנְיִים וֹ מִינִים וֹ חִנִייִים וֹ חִנְיִים וֹ חִנִייִים וֹ חִנְיִים וֹ חִנִים וֹ בְּיִים וֹ חִינִים וֹ חִייִּים וֹ מִינִים וֹ חִנְיִים וֹ חִנְיִים וֹ חִינִים וֹ מִינִים וֹ חִינִים וֹ חִינִים וֹ בּינִים וֹ חִינִים וֹי חִינִים וֹ חִינִים וֹ חִינִים וֹ חִינִים וֹ חִינִים וֹי חִינִים וֹ חִינִים וֹ חִינִים וֹ חִינִים וֹ חִינִים וְ חִינִים וְּינִים וְּיִים וֹי בְּינִים וֹי וֹי בְּינִים וֹ בִּינִים וְּיִים וְּיִים וֹי בְּינִים וֹ בִּינִים וְּינִים וְּיִים וֹי בִּינִים וְּיִים וְּיִים וֹי בִּינִים וְּיִים וֹי בִּיִים וְּיִים וְּיִייִים וְּיִייִים וְּיִים וְּיִים וְיִייִים וְּיִים וֹיִייִים וְּיִים וֹיִיים וְּיִים וְּיִים וְּיִים וֹיִים וְייִים וְּיִים וְּיִים וְייִים וְּיִים ו

III. von der Vergangenheit, bei Handlungen u. ä., die a) länger od. kürzer andauerten (progressive Dauer) Gen. 37, 7 הַבָּה הְסַבֶּינָה אֲלְמִיוֹתְיכֶם 1. Sam. 3, 2 לֹא יוּכֵל 2. הַבָּה הִסְבֶּינָה אֲלְמִיוֹתְיכֶם 1. Sam. 3, 2 לֹא יוּכֵל 5 b) od. sich wiederholen Hiob 1, 5 בָּכָה יְעָשֶׁה (so tat). c) nach den Partikeln אַ dann, שִׁרָם noch nicht, בַּטֶרֶם bevor, שַרָּם bis. Ex. 15, 1 אָז ל damals sang M. (freilich auch Perf. Gen. 4, 26) Gen. 37, 18.

§ 95. Perfekt u. Imperf. consecutivum.

A. Das Perfekt mit 7 consecutivum (Perf. consecutivum). Es setzt Geschehnisse od. Zustände in einen

gedachten od. wirklichen Zusammenhang mit etwas Vorhergehendem. Die Zeitsphäre deckt sich mit der des vorhergehenden Tempus od. seines Ersatzes. So hat es

I. präteritalen Sinn u. zwar a) als tempus frequentativum nach voraufgehendem Impf. (Gen. 2, 6), od. als Nachsatz eines Temporalsatzes (1. Sam. 2, 15). b) nach erzählendem Impf. (Imp. consec.) 1. Sam. 7, 16. c) nach Perf. Gen. 31, 7.

II. präsentischen Sinn nach vorhergeh. Impf. Ps. 90,6.

Wie beim Impf. consec. muß auch beim Perf. consec. das unmittelbar vor dem Verb stehen; sonst tritt das Impf. ein. יְהַרְגּרְ אֹחָר ְיִמְיּרָ.

B. Das Imperfekt mit 7 consecutivum (Impf. conse-

cutivum). Es hat

I. präteritalen Sinn. Im Fluß der Erzählung ist es das eigentliche tempus historicum, entsprechend dem griechischen Aorist. Eingeleitet wird die Erzählung mit Perf. u. dann fortgesetzt mit Impf. cons. בייש היה es war einmal e. Mann..u. es wurden (ihm) geboren. Sobald sich ein Wort zwischen u. Impf. drängt, tritt statt Impf. cons. das Perf. ein. בייש בייש er entsandte (die Taube) ... u. sie fand keinen (Rastort). יוהר... ווהאלהים נפה u. es ge-

schah . . . da versuchte Gott. Der Gebrauch des Impf. cons. hat sich so eingebürgert, daß es sich schließlich auch in Buchanfängen findet Richt. 1, 1. Statt e. Perf. kann irgendeine präteritale Wendung voraufgehen. החבר בשנת במות im Todesjahr (des Königs Ussia) schaute ich. In jüngerer Literatur steht für Impf. cons. das Perf. cons. Jer. 37, 15

II. präsentischen od. zeitlosen Sinn im Änschluß an ein präsentisch gebrauchtes Perf. od. Äquivalent. הַמַלָּהְּ לְּמֵלְהָּ du hältst mich u. stellst mich hin.

III. futurischen Sinn, angeschlossen an ein futurisch

gebrauchtes Perf. od. Äquivalent Jes. 9, 5.

§ 96. Imperativ, Jussiv u. Kohortativ.

Imper. u. Juss. vertreten den Befehls-, der Kohortativ den Willensmodus.

B. Jussiv. Auf die 2. u. 3. Pers. beschränkt, wird er teils frei, teils abhängig gebraucht. Beigefügtss אַי verbindet sich mit der Negation, die beim Juss. אַל־ ist. פּאַ מַרְעָה אָּרְשׁ ersehen möge sich P. e. Mann. אַל־ Nach Imper. od. Kohort. bedeutet der

Juss. eine Absicht הוֹצֵא אֱת־בִּיָה רָיָמֵּת. Sodann steht er

häufig in Bedingungssätzen.

C. Kohortativ. Auf die 1. Pers. beschränkt bedeutet er einen Entschluß, e. Selbstaufforderung u. ä. ich will singen. Er steht frei u. abhängig u. kann im letzteren Fall eine Absicht od. Folge umschreiben. הַנָּרְ כָּרָה damit ich begrabe.

§ 97. Infinitiv absolutus.

lung aus. שמער שמוע höret immerfort!

3. Er kann durch einen 2., etwas Neues hinzubringenden Inf. abs. ergänzt werden בַּבָּא רָשׁוֹב [der

Rabe] flog hin u. her. Häufig wird die Fortdauer der Handlung durch אָהְלוֹהְ mit שְּלֹהְ u. dem Inf. abs. eines anderen Verbs bezeichnet 1. Sam. 6, 12.

4. Bei abgeleiteten Konjugationen steht derselbe Inf., בנכת gestohlen bin ich wahrhaftig, od.

d. Inf. Kal od. ein stammverwandter.

5. Endlich kann er das Verb finitum vertreten, bes. bei Staunen od. Unwillen erregenden Ereignissen, aber auch sonst. Hos. 4, 2. 1. Sam. 2, 28. Am Anfang der Rede hat er gern Kommandosinn Ex. 13, 3 JCIC.

6. Das Tempus des an u. für sich zeitlosen Inf. abs. richtet sich nach d. Zushg. Überall, wo er angewendet wird, kann die Rede dann ins Verb. finit. übergehen

2. Sam. 16, 13.

§ 98. Inf. constructus.

Er wird teils als Nomen, teils als Verb konstruiert. A. Als Nomen kann er im Nomin., Gen. u. Akk. stehen, mit Suff. versehen sein u. von Präpos. abhängen.

Nur selten aber nimmt er den Art. an עץ הדעה.

1. Der Inf. als Nomin. Jes. 7, 13. Genit. ביום לשות משלם am Tage des Machens. Akk. אביה ביום לשות ein Lachen hat er bereitet; mit pron. possessivum בשנת מלכו i. J. seines Regierens; nach Präpos., bes. nach ב ע. ב, sei es allein od. nach יִרָה. Solche Sätze werden in Zeitod. Umstandssätze aufgelöst (ב = während, indem, בהיותו קרוב während er nahe ist. בהיותו קרוב sobald, als) בהיותו קרוב sobald er hörte. ביהי מבוא sobald er kam.

2. Vor allem aber wird er nach כ gebraucht für Zeitu. Zweckangaben לראות את־העיר um die Stadt zu betrachten. Negation ist לבלתי אכל־ממני. לבלתי Gelegentlich fehlt das regierende Verb. היה (bzw. יורהי) mit ט u. Inf. bedeutet etwas können, müssen, sollen od. wollen. רֵיהֵי הַשֵּׁעֵר לְסִגֹּר d. Stadttor war zu schließen = sollte geschl. w,

- 3. Ähnlich gebraucht werden Wendungen, die eine Pflicht, ein Gebot od. Verbot enthalten. עַלְרֵינָה לְעָשׁוֹת uns liegt es ob, zu tun.
- 4. Weiter steht so der Inf. zur Auffüllung unselbständiger Verben wie אָבָה wollen, בְּהַה anfangen, הַבְּקָּ Gefallen haben, בְּבֹּלְ können, בְּבֵּי gestatten, הְבִּלְּ לְּבֶּה fortfahren u.ä. בּבֹלְ בְּבָּה sie fuhr fort zu gebären; od. solchen Verben, die eine andere Näherbestimmung verlangen, z. B. הַבְּבֵּרָב eilen, הַבְּבֵּרָב am Morgen tun.
- 5. Besonders steht ל mit Inf. gerundivisch. בָּרָאּ er schuf machend = er machte schöpferisch.
- 6. Der Inf. cstr. ist zeitlos. Der Zushg. entscheidet über die Zeit.
- 7. Gewöhnlich wird er durch das Verb. finit. fortgesetzt 1. Sam. 24, 12. Jes. 36, 17. Gen. 39, 18. Umgekehrt setzt der Inf. cstr. bisweilen e. beliebige andere Verbalform fort 1. Sam. 8, 11 f.

2. Das Subjekt kann im Genitiv stehen בְּחֶמֵלֵת יְהוְה als J. ihn verschonte; doch auch im Nomin. Jes. 10, 15. Der Nom. ist notwendig, wenn auf den Inf. zunächst das Objekt folgt Gen. 4, 15.

3. Nominale u. verbale Rektion treffen zusammen

in Sätzen wie ביום עשות אלהים ארץ ושמים.

§ 99. Das Partizip.

Es wird auch teils als Nomen, teils als Verb gebraucht. Im ersteren Fall haftet ihm der Begriff der Dauer od. Wiederholung, im anderen der Begriff der Einmaligkeit an.

I. Als Nomen kann es im stat. cstr. stehen u. mit e. Genitiv verbunden werden. מֹצִאָּל . יְרָא אֱלֹהִים d. mich

findende. בְּרוּהָ יְהוֹה.

II. Als Verb kann es mit dem Akk. od. e. Präpos. verbunden werden. הקרות אותם was sie betroffen hatte; ja sogar mit Art. u. Suff. Ps. 18, 33 המודר שפור der mich gürtete. בור שפור gegürtet mit e. E.

III. Über die Zeitdauer entscheidet der Zushg. במת — moriens, mortuus, moriturus. Das Part. Pass.

Kal ist immer perfektisch בהרב geschrieben.

a) Perf. Zur Verstärkung kann הָּיָה od. e. Äquivalent hinzutreten הָבָּקר הַיִּירָ הִרְשׁוֹת.

b) Präsens. Das Subjekt kann durch eingeführt

werden הנה הכה siehe du bist schwanger.

c) Futur, bes. nach הנה Gen. 6, 17. Ähnlich wird od. יהנה gebraucht Jes. 2, 2.

d) Für הכה kann auch שיך, neg. איך eintreten.

IV. Das aktive Part. steht gern in Beschreibe- od. Zustandssätzen. רְבָרָא ישֵׁב es erschien (ihm Jahwæ...) während er saß (am Zelteingang). V. Beachte das Part. nach עוֹדֶנוּ מְדַבֵּר (§ 82). עוֹדָנוּ מְדַבֵּר מְדַבֵּר מְדַבֵּר während er noch redete.

VI. Das Part. wird häufig durch Verb. finit. abgelöst. 1. Sam. 2, 8.

§ 100. Apposition u. Unterordnung eines Verbs.

Der Sinn eines Verbs kann vervollständigt werden 1) durch ein anderes Verb, 2) durch ein Nomen.

- 1. Die Apposition. Das einem anderen Verb beigefügte V. kann sich ihm bei- od. unterordnen. Beide verbinden sich nach unserem Denken zu einem Hauptbegriff. a) Asyndetische Beiordnung. Beide Verben haben das gleiche Tempus. Beide Verben sie verderbten früh. Gen. 30, 31. Besonders häufig werden so die Imper. אַבָּה עַרָּה אַבְּרָהְם verwendet. 1. Sam. 3, 9. Gen. 13, 17. b) Syndetische Beiordnung durch בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהַם בּיִבְּהַם בּיִבְּהָם בּיִבְּהַם בּיִבְּהָם בּיִבְּהַם בּיִבְּהָם בּיִבְּהַם בּיִבְּהַם בּיִבְּהַם בּיִבְּהָם בּיִבְּהַם בּיִבְּהָם בּיִבְּהַם בּיִבְּהָם בּיִבְּהָם בּיִבְּהַם בּיִבְּהָם בּיבְּהָם בּיִבְּהָם בּיבְּהַם בּיבְּהַם בּיבְּהַם בּיבְּהַם בּיבְּה בִּיבְּהַם בּיבְּבָּה בּיבְּהַם בּיבְּהָם בּיבְּהַם בּיבְּבְּה בּיבְּהָם בּיבְּה בּיבְּהָם בּיבְּה בּיבְּהָם בּיבְּה בּיבְּהָם בּיבְּה בּיבְּיה בּיבְיה בּיבְּיה בּיבְּיה בּיבְיה בּיבְיבְיה בּיבְיה בּיבְיה בּיבְיה בּיבְּיה בּיבְיה בּיבְּיה בּיבְיה בּיבְיה בּיבְיה בּיבְּיה בּיבְיה בּיבּי בּיבְיה בּיבְיה בּיבְיה בּיבְיה בּיבְיה בּיבּי בּיבְיה בּיבּיה בּיבּי בּיבּיה ב
- 2. Die Unterordnung erfolgt gewöhnlich durch 5 mit Inf. e. anderen Verbs; vgl. § 98.

§ 101. Der einfache Objekts-Akkusativ.

I. Der von einem Verb abhängige bestimmte Akkusativ wird durch אָרּה, häufiger בּוֹשׁ eingeführt, vgl. § 45 IV. Als bestimmte Akkusative gelten Eigennamen, mit dem Artikel, e. bestimmten Genitiv, od. Suff. versehene Nomina. אַרּיבֶּרֶם נְבוֹח אֵר הַשְּׁמִים אַר שׁרִים אַר שׁרִים אַר אַר פּרָם נְבוֹח מּל ohne folgenden Art. od. determinierten Genit., ja sogar vor ganzen Sätzen z. B. Relativsätzen od. vor בַּוּקרָאֶינָה עֵינִיכֶם אַר אַשֶּׁר־עַשִּׁירִת . בּּרַבְּעָיִרָּה עֵינִיכֶם אַר אַשֶּׁר־עַשִּׁירִת . נְּקַרְאֶינָה עֵינִיכֶם אַר אַשֶּׁר־עַשִּׁירִת . פּפּפּנדל. Gen. 1, 30. יִּהְרָאֶינָה עֵינִיכֶם אַר אַשֶּׁר־עַשִּׁירִת .

Die Poesie hat häufig and da nicht, wo es in Prosa

steht. Wie es scheint, nimmt der Gebrauch von Suff. statt der Verbalsuffixe in jüngerer Zeit zu, wie u. a. ein Vergleich von Gen. 7, 5 J mit Gen. 6, 22

P אחל lehrt.

II. Vor pronominalem Objekt ist או nötig 1) wenn der Akk. vorangeht אור באיתי. 2) wenn schon ein Suff. beim Verb steht u. meist auch wenn ein 2. mit ווי eingeleiteter Akk. folgt ילא ימיר אחר ואר בעמי . יהראני אחר לא ימיר אחר ואר עמי . יהראני אחר של ימיר של ימיר אחר עמיר . יהראני אחר של של er wird mich u. m. V. nicht töten; doch s. Deut. 11, 6. 3) wenn durch Nichtsetzung von אר eine Unklarheit entstände. Das pronomin. Objekt fehlt oft als selbstverständlich bei Verben wie

III. In späterer Literatur besonders hebt אמר (vergleichbar dem als Nominativ dienenden אֹתה od. אֹתה od. אֹתה im Neuhebräischen, Albrecht, Neuhebr. Gram. S. 53) auch das Subjekt des Satzes hervor Richt. 20, 44.

Dan. 9, 13.

IV. In späterer Sprache (bes. Chronik) endlich wird das Objekt in aram. Weise durch \(\bar{z} \) eingeführt. Jes. 11, 9.

Lev. 19, 18.

V. Ein Objektsakkusativ steht im Hebr. zum Teil abweichend vom Deutschen 1) nach Verben der Fülle u. des Mangels. אַלִּרָם אַילִים ich bin satt der Brandopfer von Widdern. Gen. 1, 21. 18, 28. 2) des An- u. Ausziehens הוד וְהַדְר לְבַשְׁהָּ 3) nach Verben des Gehens, Kommens nach einem Ort od. des Wohnens. אָבָר, וְשֵׁב , גִּוֹר , בוֹא Alle diese Verben können auch mit Präposs. verbunden werden. 4) Neben Präposs. ist der Akk. gebräuchlich bei Verben wie אָבָר, וְבַבּר, וְבַבּר וּבְּרָבּר עִבְּרָר.

VI. Figura etymologica (absolutes Objekt). Konstruktionen wie μάχην μάχεσθαι entsprechend kann das

Über den Inf. absol. s. § 97.

§ 102. Der adverbielle Akkusativ.

Der Akkus. ist auch der Adverbialkasus. Als solcher verdeutlicht er die näheren Umstände, unter denen eine Handlung sich vollzieht. Meist wird er aber durch Präpo itionen ersetzt. Näher steht der Akk. adv.:

I. bei Ortsbestimmungen 1) auf die Frage wohin? בּיֵלֶהְ עֵשֶׂר הַשְּׂרֶה E. ging aufs Feld. S. auch § 45 V. 2) wo? meist nur bestimmte Wendungen wie בִּיִּת u.ä.

Gen. 18, 10. 24, 30.

II. bei Zeitbestimmungen 1) auf die Frage wann? bei allgemeinen Angaben בֹּקר am Morgen. heute.

2) wie lange? המשים ומאת יום 150 Tage.

III. bei Bestimmungen die Art u. Weise od. den Zustand betreffend, auf die Frage wie? Gen. 15, 2. יְהַלְכֹר sie werden zu dir kommen gebeugt.

IV. nach der Frage in bezug worauf? חלה אחדרגליו

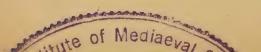
er war krank in bezug auf seine Füße.

§ 103. Doppelter Akkusativ.

2 Akk. können regiert werden

1. von den Kausativstämmen aller transitiven V. z. B. בְּרָאָה sehen lassen. Gen. 48, 11. הַשְּׁהָ tränken. Gen. 24, 14; ferner von den Verben

2. füllen (מֵלֵא), entbehren lassen (חָבֶּר), beklei-

CAMPBELL

den (הַלְבִּישׁ), entkleiden (הַלְבִּישׁ), umgürten (אַנָּר),

umgeben (שמר, סבב). Gen. 41, 42. Ps. 8, 6.

3. beschenken (דְבַר), berauben, segnen (בַּבֶּל), begnadigen, antun (בַּבֵל), vergelten (שֵּלֶם), versorgen (בֹלֶבֶל).

4. antworten (בָּבָר, אֶנָה), befehlen (בְּבָּר, hagen (לָמֵר), kundtun (הוֹדִיעַ), lehren (לָמֵר), mel-

den (הגרד).

5. achten, halten für etwas (תְּשֶׁה, bauen, bilden aus od. zu etwas (לְצֵר, בְּנָה), machen (לְצֵר, בְּנָה), nennen (עְשֶׂה, בִּרְקָה). בּרְקְה er rechnete es an .. als Gerechtigkeit. רַיִּבֶּרְ יִהֹוָה אַלְהִים אַתְּהְאָרֶם J. E. bildete den M. aus Staub (Akk. d. Stoffes).

1. Kön. 18, 32 (Akk. d. Produktes.). Doch wird das Produkt häufiger durch ≒ eingeführt Gen. 2, 22.

6. Der 2. Akk. kann bei einem transit. V. eine nähere Bestimmung des 1. sein (Accus. limitationis) 2. Sam. 3,27 פיכהו. החמש er schlug ihn . . auf den Unterleib.

§ 104. Präpositionen.

S. darüber, namentlich nach ihrem vom Deutschen abweichenden Gebrauch, d. Lexika.

B. Der Satz.

I. Der einzelne Satz.

1. Nominal- u. Verbalsatz.

§ 105. Der einfache Nominal- u. Verbalsatz.

A. I. Für den Satzbau ist eigentümlich, daß Subjekt u. Prädikat in einem Nomen od. etwas ihm Gleichwertigen bestehen können. Man nennt solche Sätze "Nominalsätze".

- 1. In der einfachsten Form derselben fallen Subj. u. Prädik. zusammen; z. B. in dem Ausruf ס פערב o eure Verkehrtheit, in dem Befehl שָׁמוֹר Obacht! (Inf. absol.), od. in der Aussage Gen. 22, 24 יפרלישוֹי u. er hatte e. Kebsweib.
- 2. Für gewöhnlich ist aber der Nominals. mindestens 2gliedrig. Das Subj. ist ein Nom. Hes. 41, 22 קרוֹרוי seine Wände [waren aus] Holz,od. e. Pronomen קרוֹנוּ das [ist] seine Deutung. Das Prädikat ist ein Subst., Fürwort, Adjektiv (Partizip), Adverb od. Zahlwort. מי הַאִּישׁ wer [ist] der Mann?

II. Der Zusammenhang entscheidet über die Zeitsphäre. Gegenwart יְהֹוֶה הַאֵּלֹהִים J. [ist] Gott; Vergangenheit Gen. 2, 10 יְנָהָר בְּצָא Zukunft Gen. 16, 12

ידוֹ בכֹל

III. Um das Prädikatsverhältnis eines Nomens a) zum anderen zu verdeutlichen, tritt nicht selten zwischen Subj. u. Präd. das im Genus u. Numerus nach dem Subj. sich richtende Pronomen der 3. Pers. אַה בּבּר יִשְׁבְעֵאל. הראַ רְבָּבֶּשׁ das sind die Söhne J. So steht das Pron. der 3. Pers. sogar, wenn das Subj. ein Pron. der 1. od. 2. Pers. ist. אַבָּר הראַ מֹהָה נוֹל tilge weg. b) Bisweilen wird auch הַהָּה עַרָּרָם u. sein Gegenteil בּּבָּה עַרָּרָם בַּרָּה עַרָּרָם בַּרָּה עַרָּרָם.

IV. Für die Wortstellung gilt, daß gewöhnlich das Subj. dem Prädikat vorangeht. Das Umgekehrte tritt ein, wenn auf dem Prädikat ein besonderer Nachdruck

liegt, od. wenn das Prädikat ein Fragewort ist.

B. Verbalsätze sind Sätze, deren Subjekt in einem Nomen (bzw. in einem in der Verbalform liegenden Pronomen) u. deren Prädikat in einem Verb. finitum besteht. רַיַּעשׁ אֱבָּהִים. Gewöhnlich folgt das Subj. dem

Verb. Von dieser Wortstellung kann aus rhetorischen Absichten abgesehen werden; Gen. 3, 13 הַּבְּחָשׁׁ הִשֹּׁיאֵנִי die Schlange hat mich verführt. In der jüngeren Sprache greift auch ohne solche Gründe das Subj. dem Verb gelegentlich vor 1. Chr. 21, 4 — 2. Sam. 24, 4. Über die Zeitsphäre des Verbalsatzes s. § 93 ff.

§ 106. Der erweiterte Nominal- u. Verbalsatz.

Über Erweiterungen durch einfachen Objektsakku-

sativ, adverbielle Bestimmungen usw. s. § 101 ff.

I. Im erweiterten Nominals. ist gewöhnlich die Wortstellung Subj., Prädikat, Objekt bzw. Adverb. Gen. 9, 9. Durch besondere Absichten können aber Obj. u. Adv. zwischen od. vor die beiden Hauptglieder treten. Gen. 41, 2.

II. Im erweiterten Verbalsatze ist gewöhnlich die Wortstellung: Verb, Subj., Obj. bzw. Adverb. Gen. 1, 7. Durch besondere Absichten kann auch hier eine große Mannigfaltigkeit in der Wortfolge erzielt werden. Gen. 18, 16. Richt. 17, 6.

III. Casus pendens.

Eine noch größere Bewegungsfreiheit tritt dadurch ein, daß ein einzelnes Satzglied selbständig gemacht u. an die Spitze des Satzes gestellt, nachher aber durch ein Pronomen od. א bzw. durch beides zugleich aufgenommen wird. Ein solches vorausgestelltes Satzglied steht im "casus pendens". Logisch angesehen vertritt es 1) einen Genitiv. Nah.1,3 בְּבְּבֶּבֶּה בְּסִוּפָה .. וְבִּבְּבָּבְּ וֹ sein Wegd.i. der WegJ.s ist im St. Verbals. Gen.17,15. 2) einen Akkusativ. Jes.1,7 אַרְבֶּרְבֶּם זְרִים אָּכְבִּים אַרָה בּּרִבּ אַבְּרָבָם וֹרִים אָּכְבִּים אַרָּה בּרִבּ אַבְּרָבָם וֹרִים אָּכְבִּים אַרָּבּ בּרָבּ שׁרִבְּ בּרָבּ שׁרִבְּ בּרָבּ בּרָבָּ בּרָבּ בּרָבָּ בּרָבּ בּרָבּ בּרָבּרָב בּרָבּ בּרָבּרָב בּרָבּ בּרָבּים וֹרִבּ בּרָבּ בּרָבּ בּרָבּ בּרָבּ בּרָבּים וֹרָבּי בּרָבּים וֹרִבּי בּרָבּים וֹרִבּי בּרָבּי בּרָבּים וֹרַבּ בּרָבּים וֹרִבּי בּרָבּים וֹרִבּים בּרָבּים וֹרִבּים בּרַבּים בּרָבּים וֹרִבּים בּרָבּים בּרָבּים וֹרִבּים בּרָבּים בּרָבּים בּרִבּים בּרָבּים בּרָבּים בּרִבּים בּרָבּים בּרִבּים בּרָבּים בּרָבְּים בּרָבְּים בּרָבּים בּרִבּים בּרָבּים בּרְבּיבּים בּרָבּים בּרָבּים בּרְבּים בּרְבּיבּים בּרְבּבּים בּרָבּים בּרָבּים בּרָבּים בּרָבּי

§ 107. Kongruenz im Nominal- u. Verbalsatz.

A. 1. Ist das Prädikat eines Nominalsatzes ein Adj. od. Part., so richtet es sich nach seinem Subj. im Genus u. Numerus הַבְּרִית בְּבִּרִית בַּבְּרִית 2. Ist das Subj. ein Dual, so tritt das Adjektiv in den Pl. Gen. 29, 17 בְּרִית die Augen L. waren blöde. 3. Nur selten bleibt das voranstehende adjektivische Prädikat unverändert, wenn das dazugehörige Subj. e. Femin. od. Plur. ist Ps. 119, 137, 155. 4. Reden Frauen von sich im Plur., so gebrauchen sie oft das Mask. statt des Fem. Jer. 44, 19. 5. Kollektive können mit dem Plur. verbunden werden 1. Sam. 6, 13 בְּרִרִם בַּבְּרִים.

6. Plurale, die als Einheit od. distributiv gefaßt werden, können mit dem Sing. verbunden werden Prov. 12,10.

Gen. 27, 29 אררה אררה.

B. 1. Im Verbalsatz kongruieren Subjekt u. Prädikat im Genus u. Numerus. Gen. 3, 7 התפקדוה עיני שניה Besonders wenn das Subjekt vorausgeht, so zwingt es dem folgenden Verb sein Geschlecht auf.

2. Ein vorangehendes Verb kann aber trotz eines

folgenden femininen od. pluralischen Subjektes in der 3. Pers. Sg. m. als einer Art neutraler Verbalform verharren 1. Kön. 22, 36 בְּרֶבֶּה es erscholl die Klage. Esth. 9, 23. Gen. 1, 14 יְהֵר מְצֹּלֵה (aber nachher יְהֵר מְצֹּלֵה).

3. Länder- u. Völkernamen können mit dem Sg. f. konstruiert werden Jes. 42, 11. Ex. 10, 7 אברה מַצרָיָם.

4. Plurale von leblosen Gegenständen, Tieren u. Gliedern des Leibes können ebenfalls mit der 3. Sg. f. verbunden werden (vgl. τὰ κακὰ γίγνεται) Jes. 34, 13. Jer. 12, 4. 1. Sam. 4, 15.

5. Plurale von Personen können, wenn es auf das einzelne Individuum ankommt, mit dem Sg. verbunden

werden Ex. 31, 14.

6. Bei Nominibus mit Kollektivbedeutung steht das vorangehende od. folgende Prädikat gern im Pl. Am. 1, 5 רְבְּעֵּר כָּלֵּר עֲבוֹ אַרְם. Hi. 1, 14. 1. Sam. 17, 46 רְבְּעֵר כָּלֵר בִּלּר עֵבו בְּרִבְּעִר כָּלֵר בִּלוּ עֵבו בְּרִבְּעָר בְּרֵב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעַב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעָב בּרְעַב בּרָעב בּרָב בּרָעב בּרַעב בּרַעב בּרַעב בּרַעב בּרַעב בּרָעב בּרָב בּרָעב בּרָעב בּרָב בּרַב בּרָב בּרַב בּרַב בּרַב בּרָב ב

7. Bei Herrschaftspluralen steht der Sg., jedoch bei mit älterer Zeit noch öfter der Pl., was aber später vermieden wird. Gen. 20, 13 באשר התער אתר אלהום.

8. Bei Genitivverbindungen wird das Verb (ebenso wie das Prädikat im Nominals.) nach dem nom. regens, nicht selten aber nach dem n. rectum konstruiert. So immer bei ליה מלה אות מונים ליה מלה ליה מלה מונים ליה מונים ליה

9. Sind mehrere syndetisch verbundene Subjekte da, so kann das Verb, besonders wenn es nachfolgt, im Pl., aber auch, bes. wenn es vorangeht, im Sg. stehen. Gen.

- 8, 22 הָרֶב דְּרָב . . לֹא יִשְׁבְּתוּר 1. Sam. 23, 13 בַּיְקָם דָּרָב. Doch ist beidemal auch die umgekehrte Konstruktion erlaubt.
- 10. Für das Fem. tritt gelegentlich schon im Impf. das Mask. als genus potius ein Gen. 41, 27.

2. Besondere Arten von Sätzen.

§ 108. Bejahende u. verneinende Sätze.

- A. I. Die Bejahung im Nominalsatz kann durch שֵׁי, geschehen Gen. 28, 16, bes. steht so שֵׁי mit Suff. u. nachfolgendem Part. als Prädikat Gen. 24, 42.

- II. Abhängige Verbalsätze werden durch בּקר. Impf., seltener durch לְבִלְתִּי negiert. a) bes. nach einem (zuweilen zu ergänzenden) Verb der Furcht. יָרָא אָנֹכִי

לְבְלְּחִי (dem Inf., aber auch mit dem Impf. verbunden Gen. 3, 11. Ex. 20, 20.

Über בְּלִר ,בַּל ,אֶפֶס s. § 94. Über בְּלִר ,בַל s. d. Lexika.

- C. Durch 2 Negationen wird oft die Negation verstärkt בְּאַרֶם מְאֵין אָרָם die Häuser [sind] menschenleer.
- D. Mitunter wirkt eine Negation auch auf einen 2., mit 7 angereihten Satz hinüber Lev. 19, 12. Jes. 6, 10.

§ 109. Frage- u. Antwortsätze.

I. Zuweilen werden Fragen (namentlich zweifelnde) ohne besondere Partikeln, bloß durch Ton od. Wortstellung gekennzeichnet 1. Sam. 11, 12. 25, 11. Meist

aber werden besondere Partikeln gebraucht.

A. 1. So steht bei einfachen direkten Fragen תַּע. zwar a) bei unsicherer Antwort 1. Sam. 9, 11. Hi. 1, 8. b) wo "nein" erwartet wird. תַ = num Gen. 4, 9. Solche Fragen sind geradezu verneinende Sätze. c) wo "ja" geantwortet werden soll. 1. Kön. 21, 20. Gewöhnlich steht aber תַּלֹא הִרא בְּתִיבּה nonne. הַבֹּלֹא הִרא בְתִיבּה ist das nicht geschrieben? (Beliebte Zitierformel.)

2. Die einfache indirekte Frage wird teils durch 7, teils, u. zwar lieber, durch 28 gebildet Gen. 8, 8 — 15, 5.

B. Disjunktive direkte u. indirekte Fr. haben im 1. Gliede אָם, im 2. אַמ (רָאָם) od. אֹנ. Jos. 5, 13. Ex. 17, 7. Gen. 37, 32.

II. Positive Antworten werden gewöhnlich durch Wiederholung des die Frage bildenden Wortes gegeben. המנא Antwort ימנו ich habe (dich) gefunden = ja; negative bisweilen durch bloßes אַרָן.

§ 110. Bitt- u. Schwursätze.

A. Über Bezeichnung einer Bitte od. e. Wunsches durch Juss. Optat. u. Imper. s. § 96.

I. Wunschsätze sind auch Sätze wie שלום לכם Heil

[sei] euch!

II. Bitten u. Wünsche können 1) durch מו ע. של gebildet werden. a) Nach או steht dann d. Impf. אם steht dann d. Impf. או wenn du hören wolltest! b) steht z) mit Impf. Hi. 6, 2. 2) Imper. nach או Gen. 23, 13. 3) Perf. שמ wären wir doch tot!

2) durch Ausrufe in Frageform. מריְשִׁימֵנִי שׁפֵּט wer setzt mich zum Richter? d.i.o wäre ich doch R. Besonders wird so מֵר יָהָּן gebraucht Ri. 9, 29. Deut.

5, 26. Hi. 13, 5.

B. Schwüre u. Beteuerungssätze.

Alle Schwüre sind Selbstverwünschungen. "Wenn (DR) ich das getan habe, will ich bestraft sein", d. h. ich habe es nicht getan. "Wenn ich das nicht getan habe (R), will ich bestraft sein", d. h. ich habe es getan. Aus Angst vor Eintreffen der Strafe bleibt der Nachsatz weg. (Wie der verschwiegene Nachsatz lautet, zeigen Stellen wie 1. Sam. 3, 17. 2. Sam. 3, 35.)

I. Durch das eben Gesagte erklärt sich der Gebrauch von אם לא bei Schwursätzen = wahrlich nicht u. אם לא שם לא bei Schwursätzen = wahrlich nicht u. אם לא שם אותר שלא שלא bei Schwur wird auf das Schwören Gottes übertragen. Gen. 14,23. 24,38. Seltener tritt שם לא ein. 1. Kön. 1,30.

II. Der Schwur kann durch besondere Beteuerungsformeln verstärkt werden. Solche sind אַר יָהוֹה § 27 C, u. wenn Gott selbst schwörend gedacht ist, יבי אי so wahr ich lebe. Wenn bei Menschen geschworen wird בולה.

III. Wie in Schwursätzen werden אַם לא u. אָם לא a) nach Verwünschungsformeln gebraucht 1. Sam. 3, 17.
2. Sam. 19, 14. 1. Kön. 19, 2 (אָם לא = בִּי). b) od. nach der Abwehrformel הַלִּילָה. 2. Sam. 20, 20.

IV. Auch einfach beteuernd werden אים = wahrlich nicht u. אם לא (בי =) = wahrlich gebraucht.

Ri. 5, 8. Hi. 2, 5.

§ 111. Zustandssätze.

I. Zustandssätze sind Nominal-u. Verbalsätze, die mit od. ohne יו u. nachfolgendes Subjekt an einen Satz angeschlossen sind u. Zustände beschreiben, welche der Haupthandlung gleichzeitig sind. Sie werden aufgelöst durch Nebensätze mit indem u. während, obgleich u. ä. Bei beschreibenden Zustandssätzen steht gewöhnlich das Partizip. 1) Nominalsätze. Vgl. auch ganz kurze Nominalsätze wie 1. Sam. 1, 1 ישׁמוֹ אֵלְקְיָהוֹ מִצְּלְקְיָהוֹ ohne Zahl, zahllos. 1) Verbalsätze. (Warum stehst du draußen) אַרְן מִסְבָּר וֹנְאֵנְיִלְיִ שִׁמִּרְ שִׁנְּהְיִּהְיִּ שִׁמִּרְ שִׁנְּהִיּר שִׁנְּהִיר שִּיּרְיִי שִׁנְּהִיר שִׁנְּהִיר שִׁנְּהִיר שִׁנְּהִיר שִׁנְּהִיר שִׁנְיּהִיר שִׁנְּהִיר שִׁנְיּהִיר שִׁנְיּהִיר שִׁנְיִּהְיִי שִׁנְיִּהְיִי שִׁנְיִּהְיִי שִׁנְיִּהְיִי שִׁנְיִּהְיִי שִׁנְיִּהְיִי שִׁנְיִי שִׁנְיִּהְיִּר שִׁנְיִּהְיִי שִׁנְיִי שִּׁנְיִי שִׁנְיִי שִׁנְיִי שִׁנְיִי שִׁנְיִי שִׁנְיִי שִׁנְיִי שִׁנְיִי שִּׁנְיִי שִׁנְיִי שִּׁנְי שִּׁנְיִי שִּׁנְיי שִּׁנְיִי שִּׁנְיי שִּׁנְיי שִּׁנְיי שִּׁנְיי שִּׁנְיי שִּיְי שִׁנְיי שִּיְי שִּׁנְיי שִּיּי שִּיְי שִּׁנְיי שִּיְּי שִּיּי שִּיְי שִּיְי שִּיְּי שִּיְי שִּיְי שִּיְי שִּיְי שִּיְּי שִּיְי שִּיְי שִּיְּי שִּיְי שִּיְּי שִּיְי שִּיְי שִּיְי שִּיְי שִּיְי שִּיְיִי שִּיְי שִּיְי שִּיְי

II. Sie können auch die Form von Zwischensätzen haben vgl. Gen. 13, 2 im Zushg. mit 13, 1 u. 3. Zwei nacheinander gestellte können die ganze od. teilweise Parallelität zweier Vorgänge u. dergl. andeuten Gen. 38, 25. 42, 35.

II. Verbindung mehrerer Sätze.

§ 112. Relativsätze.

A. Relativsätze ohne Relativpartikel.

I. Jedem Glied eines Nominal- od. Verbalsatzes kann

ein asyndetischer Satz folgen, der als untergeordnet empfunden u. als Relativsatz aufgelöst wird. Gewöhnlich wird ein solcher asyndetischer Relativsatz einem unbestimmten Beziehungswort angeschlossen. So als Nomin. Gen, 15, 13 בֹאֶרֶץ כֹא לָהָם in ein Land[, das] ihnen nicht [gehört], od. als Äkk. Jes. 42, 16. Doch werden auch einem bestimmten Beziehungswort Relativsätze ohne Relativpartikel angehängt. Jer. 13, 20 הַּעֵרֶר יָהַן לָהְּ die Herde[, die] dir gegeben wurde. Hi. 38, 24.

II. Gewöhnlich wird in dem asyndetischen Relativs. seine Beziehung zum Leitwort durch ein Pron., das als Suffix an e. Nomen od. Verb tritt, verdeutlicht. Deut. 32, 17 אַלְהִים לֹא יְדְעִּים לֹא הַלְּחֵל Götter[, die] sie nicht gekannt hatten. Ps. 18, 31. Jedoch wird der pronominale Rückweis häufig unterdrückt Jes. 6, 6. Sogar eine Präposition mit rückweisendem Pron. kann fehlen. Jes. 51, 1.

III. Asyndetische Relativsätze können auch substantiviert u. als Nomin., Genit., Akk. od. von e. Präposition abhängig gebraucht werden. Jes. 41, 24 הְּנֶבֶּה בָּכֶּם e. Greuel ist, [der] euch wählt. Ps. 81, 6. Jes. 41, 2. Jes. 65, 1 נְּרָתַּה לְלֹא שָׁצֵּלֵה ich war zu er-

forschen für [die, welche] nicht fragten.

IV. Da als Relativsätze dienende asyndetische Verbalsätze wie Gen. 49, 27 יְאֶבּב יְטְרֶבְּ e. Wolf, [d] er raubt den Sinn e. Adjektiv haben (ein räuberischer W.), so ist begreiflich, daß solche Sätze auch den Artikel erhalten können. Jos. 10, 24 אֵיְשֵׁי הַמְּלֶבֶה הֶהֶלֶכה הָהֶלֶכה אָתוֹּל Krieger, die mit ihm gingen.

B. Relativsätze mit אָשֶׁר.

I. a) Gewöhnlich ist אשר der Exponent eines Rela-

tivsatzes, der sich an ein determiniertes Leitwort anschließt. Wie bei den Relativsätzen ohne eigentliches Relativpron. wird auch in Sätzen mit אָשֶׁלְ die Beziehung zum Leitwort durch e. rückweisendes Pron. hergestellt. Jer. 27, 9. 28, 9 הַּבְּרֵא אֲשֶׁר שִׁלְּהוֹ d. Prophet, welchen er sandte. Gen. 28, 13 הַּבְּרֵא אֲשֶׁר אַהָּה שֹׁכֵב עְלֵיהָה d. Land, auf dem du liegst. Num. 17, 20.

b) Ein geographisches Leitwort wird häufig durch das Relativadverb שָּׁבְּה, שֶׁבְּ vertreten. Gen. 13, 3 מַּבְּל d. Ort, wo sein Zelt war.

Lev. 18, 3. Gen. 3, 23.

c) In längeren Sätzen bes. folgt nicht ein Pron., sondern das Leitwort zuweilen selbst. Gen. 50, 13.

d) Eigentümliche Konstruktionen entstehen, wenn 2 Sätze einleitet u. das rückweisende Pron. erst im

2. Satz steht Deut. 11, 6.

e) Das rückweisende Pron. kann auch bei einem dem Relativs. untergeordneten Infin. od. e. Äquivalent stehen, Gen. 3, 11 הַּעֵץ אֲשֶׁר צִּרְיִתִּיךְּ לְבַלְתִּי אֲכֶל־מִשְּׁנִּפּר der B., von dem ich dir gebot, nicht von ihm zu essen.

f) Auch tritt es oft erst in einer von einem verbum dicendi abhängigen direkten Rede auf 1. Kön. 11, 2.

II. Das Beziehungswort ist bisweilen indeterminiert Gen. 45, 6. Deut. 28, 49 גוֹר אָשֶׁר לֹא־הִשְׁמֵע לְשׁנוֹ e. Volk,

dessen Sprache du nicht verstehst.

III. Wo der Zushg. klar, fehlt häufig das rückweisende Pron. So immer, wenn אָשֶׁר בְּחוֹהָ מוֹגְּ als Nominativ einen Verbalsatz einleitet, Gen. 3, 3 הָעֵץ אֲשֶׁר בְּחוֹהָ הַגָּן. Gen. 2, 8. 19, 5. 28, 15. Besonders in negativen Nominals. steht indessen das rückbezügliche Pron. Gen. 17, 12. Der Verzicht auf das rückweisende Pron. nimmt im jüngeren Hebr. (Chronik) zu.

IV. אָשֶׁר kann auch ohne Leitwort stehen u. "derjenige, welcher" bedeuten. אָשֶׁר ist dann substantivisch gebraucht. Gen. 38, 10 רַיִּרע בְּעֵינֵי יְהוְה אָשֶׁר עָשָׂה es mißfiel in den Augen J. das, was er get. hatte. Num. 22, 6. Gen. 43, 16 רַיֹּאַמֶר עַל־בֵּיחוֹ. Gen. 31, 32.

V. In Relativsätzen, die sich an eine 1. od. 2. Person anschließen, wird Personalkongruenz innegehalten. Gen. 45, 4 אָנָי יוֹכֶּה . . אַעֶּר־מְכֵרְתָּם אֹתי ich bin J. . .

den ihr verkauft habt. Jes. 41, 8.

VI. זר, זר, (§ 33 IV). Prov. 23, 22. Ps. 74, 2.

§ 113. Subjekts- u. Objektssätze.

Subjektssätze sind Sätze, die logisch als Subjekt, u. Objektssätze sind Sätze, die logisch als Objekt zu dem regierenden Verb anzusehen sind.

A. Subjektssätze werden durch בּי, später אָשֶׁר, eingeführt. Gen. 37, 26 מָה־בַּצָע כִּי נַהֵּרֹג was [ist] Ge-

winn, daß wir töten? Gen. 3, 1. Pred. 5, 4.

B. Objektssätze können von Verbis dicendi et sentiendi abhängen, 1) asyndetisch als Nominalsatz Ps. 9, 21 בקלה אווים אווים mögen d. H. erkennen, sie sind Menschen od. Verbalsatz Jes. 48, 8. 2) syndetisch. Nominalsatz Gen. 47, 6. Verbals. Gen. 30, 27 ich habe Anzeichen, daß er mich gesegnet hat. 3) von בי וויברכוי Nominals. Gen. 1, 10. Verbals. 1. Kön. 21, 15. 4) von אָשׁר (bes. jünger. Literat.). Nominals. 1. Sam. 18, 15. Verbals. Gen. 24, 3; sogar Beut. 9, 7.

§ 114. Adverbialsätze.

Adverbialsätze sind Sätze, die ähnlich den adverbiellen Bestimmungen des Nom. u. Verbs, den Sinn des Hauptsatzes ergänzen. Näher kommen in Betracht:

I. Folgesätze nach אָשֶׁר od. אַשֶּׁר Gen. 31, 36. 11, 7. II. Finalsätze nach לָמִעָן (אָשֶׁר). Gen. 21, 30. 18, 19.

III. Temporalsätze nach אָחֶר, אָשֶׁר, אָשֶׁר, אָשֶׁר, אָד, אָם, באָשֶׁר, אָשֶׁר, אָשֶׁר, אָשֶׁר, אָד, אָחָרי

ערם, אַשֶּׁר u. ä. Ri. 1, 28. Gen. 32, 3.

V. Konzessivsätze nach אָם כָּל stärker ist בָּם כַּל Ps.

23, 4. Ohne 45 steht 53 Am. 4, 6.

§ 115. Bedingungssätze.

A. Ohne Konditionalpartikel.

Reale wie irreale können ohne besondere Partikeln einfach nebeneinander gereiht werden. Über den Ge-

brauch der Tempora vgl. § 93 ff.

1.Perfektein beiden Sätzen. Prov. 18,22 בְּצָא אָשָׁה מָצָא hat einer e. Weib gefunden, so hat er e. Gut gef. 2. Imperfekte. Ps. 139, 18. 3. Partizip im 1., Perf. consecut. od. Imperf. im 2. Satz 1. Kön. 20, 36. Ex. 21, 12. Eigentümlich ist die Anwendung von כל ההרל ... יַּבְּעָּר בּיִּרְיָּר ... יַבְּעָּר ... יַבְּעָר ... יַבְּעָר ... so soll es gerächt werden. 4. Perf. consec. in beiden Sätzen. Gen. 44, 29.

5. Ein Infinitiv im Vorders. u. Perf. cons. im Nach-

satz 2. Sam. 7, 14.

6. Für den positiven Vordersatz kann בָּיֵשׁ, für den negativen כָּלֹא eintreten. 2. Kön. 10, 15. 2. Kön. 5, 17.

B. Mit Konditionalpartikel.

Gewöhnlich aber werden sie durch besondere Partikeln eingeführt.

I. Bei der als real vorgestellten Bedingung steht אב (in jüngeren Texten aramäisches בּר, od. בּּר; negativ

II. Bei irrealen Fällen steht לוב (in jüngsten Texten Pred. 6, 6. Esth. 7, 4 aram. אללי, negativ לולא, vor einem Nominals. 2. Sam. 18, 12; od. e. Verbals. im Perf. Gen. 43, 10 לולא החמהמה wenn wir nicht gezögert hätten. Est. 7, 4 לולא שנה וויי אלר... נמברנו wenn ... wir verkauft

würden, od. im Impf. Deut. 32, 27.

Paradigmen.

A. Nomina.

I. Das unveränderliche Nomen mit sämtlichen Suffixen. § 46.

Singular	Singular
Mask.	Fem.
Sg. Hf. DAD Roß	סוּסָה Stute
Roß of Roß	סוסת Stute
" 3. m. of sein R.	seine St.
, 3. f. סיס ihr "	החָסְיסְ ihre "
" 2.m. สุดาดุ,i.P. สุดาด d e in l	R. anoro,i.P.anorodeine "
" 2. f. קסף dein R.	קרסתס deine "
" 1. com. סרכל mein "	meine "
Pl. 3. m. Doto ihr "	nnon ihre
" 3. f. קסקס ihr "	ייסוס ihre "
" 2. m. מוסכם euer "	פונסתכם ", eure
" 2. f. ງວຸ້ວາວ euer "	פוסְתְבֶּן eure "
1 com hanan under	atanan ungara
Plural	Plural
Mask.	Fem.
Pl. Hf. סוסים Rosse	היסים Stuten
Vf hom Rosso	Stuten
" 3. m. סוסיר seine R	
" 3. f. סופר ihre "	יקיקים ihre "
9 m Tran deine	and deine
	2 '
, 2. f. סרסיף deine "	לוכותות deine "
" 1. com. סרסר meine "	meine קרסותי
" 3. m. סְּרְּמֵיהֶם ihre "	יה ביהם, ביה ihre "
, 3. f. סוסיהן ihre "	תיהן, קוסותן – ihre "
" 2. m. סוסיכם eure "	eure פרסותיכם ,
" 2. f. סרסיכן eure "	פרסותיכן eure "
" 1.com סוסרנה unsere "	unsere "
,	8*

II. Das veränderliche Nomen ohne Fem.-Endung. § 47ff. I. Klasse. Einsilbige Nomina.

A. Starke Nomina.

*ķuţl Werk	
2. Laryngale Nomina. *kiţi Knabe Ewigkeit	## ## ## ## ## ## ## ## ## ## ## ## ##
*ķail t Knabe	-п.в.в п.в.в.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.е.
Kneck	L L L U, L L L U, L L L L L L L L L L L
Nomina *ķuţl Heiligtum	Morgen Chiant Craen Craen Craen Craen Craen
1. Nichtlaryngale Nomina *katl *kitl *kut. 'tund Buch Heiligt	*
1. Nich *ķaţl Hund	98 ii ¶ L. D. C. L. D. L. D. D. D. D. D. D. D. L. D. D. D. D. D. D. L. D. D. L. D.
	Sg. Hf. "Vf. m.leicht.Suff. "schw. Suff. "Vf. "leicht.Suff. "schw. Suff. "ydf. "ydf. "ydf. "ydf. "ydf.

B. Schwache Nomina.

*kutl Krank- heit	בלילי ה ביבילי ה ביבילי הייני ביבילי הייני ביבילי הייני ביבילי הייני ביבילי הייני	
4. Tert. j *ķiii *ķiii Frucht Krank-	الم الم <th></th>	
*katl Böck- chen	L. L. L. L. L. L.	Bak- ken ¿ਜ਼ਾੰ
3h.Ned.j *ķaţl Öl- baum	AELE E E C. P. E.	Augen Etc.
3a.Med.2v 3b.Med. j *kaţl 'kaţl'	אַנְיָר הַ מְּיִרְיָּיִי מְּיִרְיִי מִּיִרְיִי מִּיִרְיִי מִּיִרְיִי מִּיִרְיִי מִּיִרְיִי מִּיִרְיִי מִּיִרִי מִיִּרִי מִּיִרִי מִיִּרִי מִּיִּרִי מִּיִּי מִּיְי מִּיְי מִּיְי מִּיִּי מִּיְי מִּיְי מִּיְי מִּיי מִּיְי מִּיְי מִּיְי מִּיְי מְיִּי מְיִּי מִּיְי מְיִּי מְיִּי מִּיְי מְיִּי מְיְיי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיְיי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיִּי מְיְייי מְיְּייי מְיְּייי מְיִּייְייי מְיִּייי מְיִּייי מְיִּייי מְייי מְיייי מְיייי מְייייי מְייייי מְיייייי מְייייייי מְיייייייי	
kuţl	7	
2. Med. geminat. * kith * * Mutter Ge	ロ ロ は は で に に で で で は な な な な な な な な な な な な な な な な	Zähne Džťu
*kaţl		Hande D'G'G
1. Med. n *ķaţl *ķiţl Nase Ziege	U U U L L U. L L L U. L L L L U. L L L L	
1. Med. n * kaţl * kiţl Nase Zieg	に に に に に に に に に に に に に に	A (1) (2) (2) (3) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4
	Sg. Hf. " Vf. m. leicht. S. " schw. " Pl. Hf. " Vf. m. leicht. S. " schw. "	Dual Hf. " Vf.

II. Klasse. Zweisilbige Nomina mit

		* ķ.	atal	(# T)
1	Wort	weise	demütig	(*kaţil) Feld
Sg. Hf.	ָּדָבָר דָּבָר	ָדוֹכָם דוֹכָם	דָבֶר	שֶׁרֶה
" Vf.	ָּהַבָּר <u>ִ</u>	בֿעַכָּם		סורה
m. leicht. Suff.	יָּבֶרוֹ יִּבְרוֹ	חָכִמוֹ		שָׁבַּהוּ
27 27 21	नामन	חבמה		नांष्
" schw. "	הַבַּרְכֶּם	בוכֿמכם		Antlitz
Pl. Hf.	ַהְבָרִים יְבָרִים	חַכָּמִים	עַנָרִים	פָּנִים
" Vf.	הַבְרֵי	חַכְמֵי	עַנְרֵי	פָּנֵר
m. leicht. Suff.	ַהָבָרָיר <u>ַ</u>	חַכְמִיר	גמלים	פַּנָרר
" schw. "	הבריכם	חַבְמֵיכֶם	Kameele	פְּנֵיכֶם
	Flügel			
Dual Hf.	כנפום			
" Vf.	בַּלְפֵר			

III. Klasse. Zweisilbige Nomina mit veränderlichem Vokal in letzter Silbe. § 51.

	*ķâṭal Ewigkeit	*mikṭal Recht	*ķâṭal(-il) Hirt	* <i>ķâṭil</i> Feind
Sg. Hf.	עוֹלָם	משׁפִני	רֹעֶה	אורב
" Vf.	עוֹלֵם	משפט	רֹצֵה	שליב אונב
m.leicht.Suff.		מִשְׁפָטוֹ	רֹצֵלהוּ	אורבו בי
27 27 27	עולמה	משפטה	ן רֹעֵר	אַרִיבָה בַּ
" schw. "	עולמכם	טָשְׁפּּנְיכִם	meinH.	אויבכם 🎖
Pl. Hf.	עוֹלָמִים	משׁפָטים	רעים	אויבים
" Vf.	ערלמי	משׁפִמר	רֹצֵי	שליבר אויבר של אויבר שליבר שליברר
m.leicht.Suff.	עולמיו	משפטיר		אויביר פּ
" schw. "	עולמיכם	משפטיכם		אוֹיְבֵיכֶם

2 veränderlichen Vokalen. § 50.

	*ķaţil	1	*ķăţul	*ķĭţăl
Greis	Vorhof	Schulter	tief	Herz
זְּקֵר	רַבַּרָ	בֿעל	עמק	לַבָּב
יַקַד יַּקַד	חַצַר	ۋثاك		לְבַב
זַקנוֹ	וְאַרוֹ	בְתַפּוֹ		לָבְבוֹ
וַקנָּה				לְבָּבָּה
				לְבַרְכֶם
זְקַנִים	חַצִּרִים	בְּתַפוֹת	עַמִקּים	
זַקנֵי	בוּגְרֵי.	כִּתְפוֹת		
זְּקַנְיר	תַּצִּרָיר	בְּתֵבְּירַר		
זקניכם	עֹבְּנַיכֶּם			
Lenden				
וְרֵכַיִם				*

IV. Klasse. Nomina mit veränderlichem Vokal in vorletzter Silbe. § 52.

Ehre	eățâl Herr	* <i>ķiţâl</i> Schrift	Aufseher	*ķăţîl Prophet	arm	*kittalân Gedächtnis
כְבוֹד	אָדרֹן	ּרְתב	פָּקיד	נָבִרא	עָנָר	זָבְרוִֹן
ּבּרוד	אָדרֹן	בָּתָב	פְּקיד	לָבִרא	עָנִר	זַּכְרוּדְ
רבודו	אָדוֹכוֹ	ּכְּתָבוֹ	פַּקידוֹ	יְבִראַר יְבִראַר		זָכֶרוֹנוֹ
בְּרִדְה	אַרְוֹנְהָּ	בּתַבָּה	פַּקיוָה	וְבִראָה		
כבודכם	אַדונכם	נעבכם	פַּקידָכֶם	נָבֶראֲכֶם		
	אַדוֹנִים	כָּתָבִים	פַקידִים	וְבִראִים	עניים	
	אַדוֹנֵי	בָּתְבֵּי	פָּקידֵי	נבראר	עלהר	
	אַדוֹנָיוּ	בַּתְבַיר	פַּקידָיו	לֶבִראָרר		
	אַרְוֹנֵיכֶם	ּכְתַבִּיכֶם	פַּקידיכֶם	נְבְראַר <u>כֶם</u>	ננירכם	

III. Das veränderliche Nomen mit Fem.-Endung.

I. Klasse. § 53.

	*katlat		*kiţlat		ný*	*kutlat
	Königin	Magd	Niere	Niere Schande	Wüste Gesetz	Gesetz
Sg. Hf.	ַמַלְכָּה	HOLL	٠ ٢ ٢	בְרְפְּרִי	דרבר.	L. L.
" Vf.	מֶלְכַּת	שמבונו		ברפר .	דרבה	השר
mit leichtem Suffix	מלכתו	मृद्गता		ברפתי.	ַבוּבְבָּתוֹ	<u>השָּרוֹ</u>
7 77 78	מַלְבֶּיֵחִוּ	नग्रमुक्		בורשה ב	דר מהוד	しるいい
" schwerem "	מַלְכַּתְּכֶם	שפחתכם		ברפהים	הרבינם	הקינם
Pl. Hf.	מלכות	שָׁמְתוֹה	בְּלֶּרוֹת	הרפות	הרניה	הקוה
" Vf.	מַלְכוֹת	שפחות	جزئن	ברפור .	דרבות	بالإزام
mit Suffix	מַלְכוֹתְּיוּ	שפחותוו	בליותיר		מְרְבוֹתָּיר	חקותיו
		-				

II. Klasse. Weibliche Segolatnomina. § 53.

er ler		
a mit ve ē vor d 54.	Rat	
III. Klasse. Nomina mit ver- änderlichem ā od. ē vor der Endung. § 54.	Schlaf	
III. Klass änderlich En	Jahr	
	geben	
mi l		-

	Tür	nehmen	geben	Jahr	Schlaf	Rat
Sg. Hf.	ָב. יני.	, <u>C</u>	Ę	בו בו	ָם בּרָבָּי	A: HH E.
" Vf.	יני. יני.	קההו	ren'	בות ביים	שָׁנֵב	A H
mit leichtem Suffix	<u>וילהו</u>	wohnen	Schande	نعزدز	عَرْدر	אַנוּ
" " "	नार्द्रुया	ים ה ה	in the second se	当だらい		さればい
" schwerem "	すぐずいロ	שָהְינִינִ	म्युक्म	تهديدت		
Pl. Hf.	יַלָּחוָה	gehen		تهزرت		ביות
" Vf.	הַלְתוֹת	۳ پرن ۸۷:		ָם. בַּבְּינִינִי		
mit Suffix	ַבְּלְתוֹתָיר	לבהי ה		شَرْدر		

IV. Klasse. § 54.

		*kăţălăt			*ķățilăt	
	Gerech- tigkeit	Erd- boden	Ge- schrei	Leich- nam	Teich	Tier
Sg. Hf.	17.77	Z L Q L	Į ACE	4.	ברטה	בהמדו
" Vf.	4. CC	Z D	זעקת	J. C.	ערכה	בהמח
mit leichtem Suffix	אַדְקָתּוֹ	אַרמהי	זַצְקָתוֹ	נבלהו		(*bihmat)
3 3 3	おいない。	がたないに	すななです	נבלהד		न्याय्य
" schwerem "	אָרַקַתְּעָם	が下れたい	דעקיינם דעקיינם	נבליקבם		בהמיזכם
Pl. Hf.	אַרַקּוֹת			,		בהמות
" Vf.	ארקות				ברכות	בהמות
mit Suffix	¥דקוהיר					

V. Klasse. § 55.

	Gebärerin	Herrin	Schädel	Königtum
Sg. Hf.	ילינים	בורר. בירר ה	ולקל י	ממלנה
" Vf.	֡ ֭֭֓֞֝֜֝֞֝ ֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֖֓֞֡֡֡֡֡֡֡֡֞֡֞֞֡֡֡֡	الجيداد (*gabart)	#5#5r	ממלגר
mit leichtem Suffix	יְיֹלְדָּמּוֹ	נְבְרְמִי	はくなくでし	מַמַלְרָשוֹ
77 77 78	いるでは			Gedanke
" schwerem "	רוֹצְדְּמְנֶם			מהשנה
Pl. Hf.	ָינְלָדוֹת הְיֹלְדוֹת		#Ç#Çira	מהשנים
				מהשבתו
				מהשבות
				מחשנות

B. Ver-A. Starke I. Nichtlaryn-

		I. Grundstamn	1
	Trans.	Intrans.	Intrans.
Perf. Sg. 3. m.	למק	אַפּגַ בָּבֵד	ב. קשין
3. f.	ב השלה	פַּ בָּבָדָה	קַנְיה בּי
2. m.	פַּיִ לִמַלִּת	בְּבַדְהָ	ק קשינה
2. f.	קטלת	אַ כַּבַדְתָּ	ק קטינה
1. c.	קַטַּלְתִּר	בַּבַּדְתִּי	קשׁינָתִּי
Pl. 3. c.	קטלר	בָּבְדוּ	קִנר
2. m.	קַטַלְהָם	נְבַדְתָּם	למונעם
2. f.	קשַלְהֶּוֹ	בָבַדְהָּוֹ	קנינון
1. c.	בְלַנֵּרָּ	בָּבְּרֵנוּ	קשׁ פר
Inf. absol.	קטוכ	(כָבוֹד)	רָכוֹל
Inf. cstr.	קשל	שְׁנֵא שָׁכַב	können
Imp. Sg. 2. m.	קטל	כָּבַד	
2. f.	קטלי	פָּבְדִי	
Pl. 2. m.	קִנְילה	פָּבְדוּ	
2. f.	קַם לְנָה	בְּבַּדְנָה	
Impf. Sg. 3. m.	יקטל	יִכבַד	יקטן
3. f.	הקשיל	הַלְבַּד	
2. m.	הקטל	תְּבְבַּר	

ba.

Verba.

gales Verb. § 63 ff.

	II. Intensiv III. Kausativ IV. Reflexiv					Reflexiv
a	Act. v. I	b) Pass. v. II a	a) Act. v.I	b) Pass. v. III a		t-Refl. v. IIa
(2	קשל(-שֵׁי	קשל	הקשיל	הַקְמֵל	נלמק	נינולמק (-מק)
	קִּשְּׁלָה	קִפְּלָה	הקשילה	הַקְמָלָה	נִקְנְילָה	התְקַשְׁלָה
	קַפַלְתָּ	קַפַּלָת	הַלְמַ לְהָּ	הַקְטַ לְהָ	נַקְעַ לְתָּ	הָתְקַשַּׁלְהָּ
	ל מּלְת	למלינו	הקטלת	הקטלת	נַקְמַלְתְּ	התַקַפַּלְת
	ַ קַפַּלְתִּר	קַמַּלִתּר	הקַטַּלִתִּי	הַקְטַ לִתִּי	נִקְטַׁלְתִּי	ההקפשלתי
	קְּטַלרּ	קשלה	הקטילו	הַקְטְלר <u>ה</u> קְטְלר	נקטלר	ההקקף
	קשַלְתִּם	למּלְמֶם	הקטַלְתָם	הַקְּטַ לְהָם	נַקְשַׁ לְהָם	ביני להלה לינים
	קשַ לְהֶּדְ	ָלְפַילָהָ <i>ו</i> ּ	הקטלהו	הקשלהן	נקְטַ לְהֶּד	<u>ה</u> תַּלַפְּלָתָּו
	קשַׁלְנרּ ק	קַשַּׁלְנרּ	הקטַלנר	הַקְטַ לְנוּ	נַקְעַ לְנרּ	התקפלנה
5	קשל ,קש	קשל	הַקְמֵל	הַקְּמֵל	הקטל, נקטל	
	קשל		הַקְמִיל		הַקָּמֵל	הָתְקַמֵּל
	למק		הַקְמֵל		הקטל	הקקמל
	קַטְלֵר		הַקְמִילִי		הַקְמְלִי	התקשלי
	קִמְלרּ		הַקְמִילה		הקטלר	<u>היילה</u> קני
	קַפַּלָנָה		הַקְמֵלְיָה		הָקְמַלְנָה	הָתְקַפַּׁלְנָה
-	יָקַמַל	יקשל	רַקִטִיל	רָקְמַל	יַקְמֵל	וֹעלמֹנְ
	הַקַמֵל	הַקְפַל	הַקִנִיל	הַקְמַל	הקקטל	שַׁתְ לַמַל
	הַקַמֵל	הקשל	הַקְנִיל	הקשל	הקקטל	<u>שלו ל</u> מק

	I. Grundstamm		
	Trans.	Intrans.	Intrans.
2. f.	תַקְנְילִי	שַּׁבְבָּרִ	
1. c.	מקטל	אָכבַד	
Pl. 3. m.	יקטלו	רָכָבְּדוּ	
3. f.	תַקְשׁ לְנָה	תְּכְבַּרְנָה	
2. m.	הַקְמְלֹר	הָכְבְּדוּ	
2. f.	תקם לנה	תּכְבַּ דְנָה	
1. c.	נקטל	נָכְבַּד	
Jussiv			
Part. act.	קֹמֵל	כָבַד	קטין
pass.	קטול		

II. Starkes Verb

Suff.	ihn	sie	dich (m.)	dich (f.)
Perf. Kal Sg. er tötete	ַ קְנִי לָּהוּ קִנְילוּ	קָנה	קמֵלָה	למׁכִּנּ
sie tötete	ַקָּטָלַתְּהרּ קַטָּלַתִּהרּ קַטָּלַתִּרּ	לָם לַּשְׁה	קָנְילָּתְּהְ	לָם לָּתֶּדְּ
du tötetest(m.)	ן קְטַלְתְּחוּ קַטַלְתִּוֹ	לַטַ לְּתָה		
du tötetest (f.)		קְמַלְתִּיהָ		

IT T.A.		III Vo	ngotiv	TV	Reflexiv
II. Inte		III. Kausativ			
a) Act. v. I	b) Pass. v. II a	a) Act. v. I	b) Pass. v. III a	n-Refl. v.1	t-Refl. v. II a
הַקַטָּלִר	תקשלי	הַקשׁילִי	הַקְטִלִי	הַקַטְלֵי	מַתְּקַטְּלֵר מַתְּקַטְּלֵר
אַקַמֵּל	אקשל	אקטיל	אַקטַל	מקטל	אָתקטל
רַקִּטְלַרְּ	רָקְשָׁלה	יַקְטַׁ ולה	רַקְטְלר	רַקִּטְלרּ	יתקשלר
מַלַמַּלְנָה	מַלמַלנָה	תַּלְמַלְנָה	הָקְנָה	שׁלְפַׁי לְנָה	שִּׁתְלַמֵּלְנְה
נעלמקנ	שׁלִמְנֵר	הַקְנִילה	הַקְמְלרּ	הַ קַנְים לר	עלעלמֿקנ
מַלנָה	שׁׁלֹמַלְנָּת	מַקְנֵי לְנָה	בַּלְמַלְנָה	הַקְנָה	מִתְקַנָּה
יָל <u>מ</u> קל יַ	נָק ִ פַל	נַקְטִיל	נַלְטַל	<u>י</u> למול	נעלמק
		רַקְטַל			
מְקַמֵּל		מַקְנִיל		נַקְטָל	מִתְּקַפֵּל
	מְקְמָל		מקטל		

mit Suffixen. § 71.

mich	sie (m.)	sie (f.)	euch (m.)	euch (f.)	uns
קְםֻלֵנִי	לֿמֿנָם	קִנְילָוּ			קִם לְנרּ
קָטְלַחְנִי	לַטְלָתַם		_	_	קָם לַּחָנרּ
קָ ט ַלְהַנִּי	ַ לַטַ לְ תָּ ם				קַטַ לְהָׁנרּ
קְטַלְתִּינִי	קטַלְתִיב				קְמַלְתִּינוּ

Suff.	ihn	sie	dich (m.)	dich (f.)
ich tötete	ַקְמַלְתִּיה קַמַלְתִּיר	קִם לְתִּידָה	קַטַלְתִּיה	לַםַלְתִּינּ
Pl. sie töteten	קטלוחו	קָנידָה קַנידָה	קטלוה	קָטְלוּהְ
ihr tötetet	קַנַי לִתֹּרהוּ		-	
wir töteten	קְמַלְנֹרהר	לַמַ לְנֵוּדָה	קַמַלְנֹרָה	קַם לְנוּהְ
Inf. Kal	קְמְלוֹ	קְנְילָהּ	קטְלָה קטְלָה	למקנ
Imp. Kal Sg.	קָמֻלֵּהוּ	לה לני לה לני		
Pl.	קִםֻּלָּחוּ	קִם לֹרָהָ	unnelfastise	_
Impf. Kal Sg. 3. m. o	יִקְטְלֵּהוּ	יִקְנְיֻלֶּהָ	יִקְטָלְה	<u>וַלְטְבֵּנְּ</u>
a	יִלְבָּשֵּׁחוּ	יִלְבָּשֶּׁדָּ יִלְבָּשֶּׁדָּ	יַלְבֶּשְׁה	יַלְבָּשׁׁדְּ
Pl. 3. m.	יַקְטָלֹרְהרּ	יקטלוה	יקט לוה	יקטלוה
Energicus Ķal Sg. 3. m.	רִקְיִם בֻּנוּר	יַקְיְ לֶנָּה	יַקְיָם בֶּלֶּהְ	
Perf. Kittel Sg. 3. m.	קְּטְלוֹ	למֹלִה	קטָלְה	קטַלּדְּ
Perf. Hiktîl Sg. 3. m.	הקטילו	הקטילה	הקטילה	הקטיבה
Imp.	הַלְטִילֵחוּ הַ			

mich	sie (m.)	sie (f.)	euch (m.)	euch (f.)	uns
_	קְמַלְתִּים	_	לַטַ לָּתִּיכֶּם	_	_
קש ליני	קָטְלוּם	קָטְלרּד		_	קָטָ לֿרִנר
קַמַלְתֹּוּנִי	_	Manager .			קָטַ לְתֹּרנר
	קְמַלְנוּם		לַטַ לְנוּכֶם		
ַלְםְבֻּנִי בְּטְבֻנִי	. קְנְי גַּם	_	ן קָטְ לְנֶם ן קָטְ לְנֶם		לַנְינּ
קְטְלֵנִי	להקם			_	קטֻלנר
קִנְילרִנִי	קטְלוּם	_	astrophysics.		קִם לֿרנר
ַרְקְשְׁבֻּׁנִי רִלְבָּשֵׁנִי	יִלְבָּשֵׁם יִלְבָּשֵׁם		יקטְלֶכֶם	_	יִלְבָּשׁנר יִלְבָּשׁנר
רַקְטְ לֹרְנִי רִקְטְ לֶנִי (—לַנִּי)	יִקְמְלֹהִם		יקט לויכם		יִקְטְלֹּוּנוּ
קִמְ לַנִי	קְּשָׁלָם ק	קִּמְלָּד	קשֶּלֶכֶם		קִמַּבָּנרּ
הָקְמִילַנִי	הקטילם	_	_	_	הקט ילנה

Laryngales Verb. III. Verba primae laryngalis. § 72.

		Ķal		Hiķţil	
Perf. Sg. 3. m.	st עָמַד	עמר stand auf			
3. f.	עֶמֶרָה			הֶלֶמִירָה	
2. m.	הַבַּרָת			הֱעֻמַּרָהָּ	
2. f.	עָמַדְת			הֱעֶמֶּרְתִּ	
1. c.	עַמַּדְתִּי			הֱעֶבֶּירָתִּי	
Pl. 3. m.	צֶמְדרּ			הֶדֶּמִירה	
2. m.	עַמַדְהֶּם			בּגְבַיּהָם	
2. f.	עַמַדְהָּוֹ			הֶעֶמִירָתָּוֹ	
1. c.	עָמַדְנוּ			הֶעֶמַּרְנוּ	
Inf. abs.	עָמוּד			הַנָּמֵד	
Inf. cstr.	עמד			הָלָמִיד	
Imp. Sg. 2. m.	trans. עמר	intr	ans. pin	ַהְעֲמֵד	
2. f.	אַמְד ָר		הזָקר	הַעְמִידִי	
Pl. 2. m.	עִמְד רּ		יווֹלנּ	הַעְבִירוּ	
2. f.	עַמֹּרְנָה		חַלַקְנָה	הַלְבַבְּרָה	
	trans		intrans.		
Impf. Sg. 3. m.	רָעַמֹד	ב לאמר	אַ יָּמוֹנַק	רַעָּמִירד	
3. f.	הַעָמר	ש מאמר e	פי מינול	הַעָמִיד	
2. m.	קעמד	שַׁ עַנְאָסִר	אַ מַּהַוֹק	קַנְירד	
2. f.	הַלַּמְדִי	מְאַסְפִּר "	ה. מיבוצר	קְנִירִר	
1. c.	אָגֶמֹר	מאמלב	אָמֶוֹל	אָעַקְיר	
Pl. 3. m.	רַעַמְדר -	רַאַסְפַר	רֶ בֶּיָדוֹן קרּ	רַּעָמִידוּ	

IV. Verba mit quiescierendem 81. § 73.

Hoķţal	Niķţal	Ķal	Hiķţîl	Hoktal	Niķţal
הָנֻמַד	נֶעֶמַד	אַבֶל aß	הֶאְכִיל	נוּאֲכַל	נֵאֶכַל
הַנְּמְיָה	נֶגֶימֶדָה				
ביגקוני	בַּבֶּבֶּרָתָ				
הַגְּמָּדְתְּ	ֶנֶעֶבֶּהָרָת				
הְגְמַיְהִתּי	נֶעֶמַיְתִּי	wie di	e Verba p	rimae lary	ngalis
הָעָמְדרּ	נֶגֶימָדרּ				O
הֶלְמַרְתֶּם	נֶעֶמַרְתָּם				
בּוֹלְבָּקְי	נֶצֶבְּקְרָתֶּן				
הַלְּמַדְנוּ	נֶעֶמַרָנוּ				
הַלְמֵד	ַנְעַמֹּד	וכול	•		
	הַלָּמֵר	כל , אַכל	*		
	הַעָמַר	לל	*		
	הַנְמְרִי	בלי			
	הַּגֶּלְמִדּרּ	כְלֹר -	•		
	הַנָּמַרָנָה	בֿלְנָה	*	•	
		(h-10-10)	L.		
רַעָּמַר	רֶעָמֵד	אכַל (יאבֶל)			
מַּגְמַר	מַעָּמָר	אבַל			
הַּגְּמַד	הַלָּמֵד	אכַל			
הָעָבִיר	הַּלֶּמְדִי	אכָלִר	•		
אַלְּמַר אַלְּמַר	אַלְמֵר	בַּל			
רָעָמְרוּ	רַלְמְדרּ	אַכְלֹּרִ	רָא		
					0 4

			Ķal			
	3. f.	הַּעֲמֹדְנָה	הָאֶׁסֿפָיָה	מַבְּלַנָת מָּבְנָת	מְצַמַּדְנָה	
	2. m.	קַעַמָּדרּ	קאַסְפר	שַּׁבָּוֹקנּ	הַעַמידוּ	
	2. f.	הַעַלִּדְנָה	מַּאֶסֿפְנָה	מַתַלָּבָה מַנְלָבָה	הְעַמִּדְנָה	
	1. c.	נַאָמר	נֶאֶסֹת	נֶחֶזַק	בַּעָמִיד	
Perfekt					קָּהָסִיר =	
Imperf.		רַחשב	קה הוא	לְחַכַּם	gel	
		denkt	stößt	ist weise	n-	
Part. act.		למֵד			מְעַמִיד	
pas	S.	עָמוּד				

V. Verba mediae laryn-

	Ķal		Ķiṭṭal
Perf. Sg. 3. m.	בעַשָּׁ 🍨	נַתִּם	নুনু segnete
3. f.	דָּבְּיִתְּשִׁילִיה fet שֶׁבְּיִתְּשִׁילִיה	פָּל נְדָּקה e	בֵּרֶ —,בֵּרְכָה
2. m.	الله شياعات	היי נעלע די נעלע	בֿרַכְהָּ
2. f.	שַּׁבְּחָשֶׁ בּ	אָ נעוֹלוּטָלּע אַ נעוֹלוּטָלּע	בַּרַכְהָּ
1. c.	שׁ שָׁחַיִּתִי שֵּׁי שֵׁי	נ <u>ְ</u> תְבְּיתִּר	בַּרַכְתִּי
Pl. 3. c.	שָׁחַשר	בְּדַלִבוּר	בְּרֶ –,בֵּרְכוּ
2. m.	המביבה	מְתַבְּמֶתם	בּֿרַכְתָּם
2. f.	מְדַּדִישְׁהָ שִׁלְ	וְחָבְיתְּוֹר	בּרַכְמֶּן
1. c.	אַ מַיִּיבְירָ שִּ	ינַתַּאָנוּ	בַּרַכְנוּ

Hoktal	Niķṭal	Ķal
הַנֶּבְבָּרָנָה	הַּלָמַרְנָה	<u>תֹאַכַּלְנָה</u>
הַבְּיִבְיּרָר	הַעֶּלְמְדרּ	הָאּבְלוּ
הַלְמַרָנָה	הַּעָמַרָנָה	תאבלנה נאכל
ַנְגְימַר הרפה	נֶעָמֵר	Impf. cons.
and wand	נְּהָפַּוּ	רַיּׁאכֶּל רָיִּאכָל
ch		er sagte
	נֶגֶנֶה	
מְצָמָר		

galis u. mediae 7. § 74.

	Ķuṭṭal	Niķṭal	Hi <u>t</u> ķa	ttel
לֵבׁלִמָּנ לִבַּלְמִנְּ לָבַלְמִנְּ לְבַלְמִנְ לְבַלְמִנְ לְבַלְמִנְ	בְּרֶכְתָּם בֹּרֶכְתָּ בֹּרֶכְתָּ בֹּרֶכְתָּ בְּרֶכְתָּ בְּרֶכְתָּ בִּרֶכְתָּ בִּרֶכְתָּ בִּרֶכְתָּ	יִּשְׁבַּיִם יִּשְׁבַּיִם יִּשְׁבַּיִּם יִּשְׁבַּיִּם יִּשְׁבַּיִם יִּשְׁבַּיִם יִּשְׁבַּים יִּשְׁבַּים	הְתְנַחַמְתָּם הְתְנַחֲמְה הִתְנַחֲמְה הִתְנַחֲמְה הִתְנַחֲמְה הִתְנַחֵמְה הִתְנַחֵמְה הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ הִתְנַחִמּ	ִיעַבּרַכּשׁם יִעַבּרַכּשׁר יִעַבּרַכִּשּׁׁ יִעַבּרַכִּשׁ יִעַבּרַכִּשׁ יִעַבּרַכָּשׁ יִעַבְּרַכָּשׁ יִעַבְּרַכָּשׁ יִעַבְּרַכָּשׁ יִעַבְּרַכָּשׁ יִעַבְּרַכָּשׁ יִעַבְּרַכָּשׁ
בֿעַלני לַעַאָתּני בַּעַאָתּ	בַרְכְנוּ בְּרַכְמָן	נִתְּׁעַיּמִינּ נְתְּּעַיּמִינְיּ	בילנטלת בילנטלת בילנילת	<u>הַּלְבּרַכְּתּוּ</u> הַלְבַּלְּכְתָּוּ

	Ķal		Kiṭṭal
Inf. absol.	שָׁחוֹט	נֹמֵם	בָּבָ
Inf. estr.	שָׁחֹשִׁ	נַתֹב	בּרה
Imp. Sg. 2. m.	שָׁחַש	נַתִּב	בָּרֶדָּ
2. f.	שָׁבְּיִבִיר	נַחָבִיר	בֶּרְכִי
Pl. 2. m.	שָׁתְשׁרָ	וַדְמוּר	בֶּרֶכוּ
2. f.	שׁחַיִּה	וַהִאנָה	בַּרְכָּיָה
Impf. Sg. 3. m.	נְעָׁיַתִּי	יְנַתֵּב	יְבָרֵדּ
3. f.	טְּמֶׁעַם	שׁנַחֵב	بالأثرا
2. m.	הַלְּחַם	הַנַחַב	#J _ h
2. f.	הִשְׁחֲטִי	הַנְדְבִייּי	הַבְּרָכִי
1. c.	מֶשְׁתַב	אַנהַם	אַבְרֵדּ
Pl. 3. cm.	יִשְׁ תְּטוּ	רְנַדְּמַרּ	וְבֶּרְכָּה
3. f.	הִשְׁדַטְנָה	שׁנַבוֹאַנָה	הְבָרֵכְנָה
2. m.	ינתְּעָת	הַנְחָאַר	הְבֶּרְכוּ
2. f.	הִשְׁחַיְינִה	הַנַ <u>ה</u> וֹמְנָה	הַבְרַכְיָּה
1. c.	נְשְׁחֵט יִ	לְנַתֵּם	יָּבֶרָה
Impf. m. Suff.	יִשְׁחָמֵינִי	Impf. cons. אָר	ַרְבְּרֶבְרָבְיּ; Ipf.m. Suff. קבָרֶבְ
Part. act.	שׁוַדוני	מִנַחַם	מְבָרֵה
" pass.	שָׁרוּלמ		• .

	Ķuṭṭal	Niķṭal	Hiţķā	ttel
	(נשְׁחוֹני		
		ن شِ ترم	הַתְּנַהֵם	بالأقتاد
		השָׁהִט	הִתְנַחֵם	בים בינו
		הַשְּׁחָטִי	הָתַנְחָמִי	התברכי
		השֶׁקחר	ההְנַחֲמוּ	יות בנכני
		השָׁחַטְנָה	הָתְנַחִמְיָה	הִתְבָּרֵכְנָה
וְלָתַם	יְבֹרַהְּ	רִשָּׁחַם	יִתְנַחֵם	נ ^י עברני
מֹנֻתַם	קברה	ע מָשָׁ תַם	שַּעַנַיום	فألأفتك
לוֹנָתִב	קבֹרַהָּ	הַשָּׁחַם	שַּׁנְלַנֵוֹם	فنعفتك
אַלְבַוֹמִר	הְּבְרֶ,הִּבְרְכִי	הַשְּׁחַנִי	שַּתְנַחַמִּי	<u>הַתְבְּרַכִּר</u>
אַנְתַם	אָבֹרַדְּ	אָשָׁתִני	מֶּתְנַחֵם	אָרֶבְּרֵדְּ
רָנְ דוֹבוֹר ּ	יְבְרַ,יְבְרְכֵנּ	ר שָׁחַטר	יַתְנַדֻּקְמּרּ	יוְתַבְּרְכֵנּ
הְנְחַמְנָה	קבַרְכָנָה	فشتامث	עלנדולני	עניבניני
הְנְתַמֹּר	מְבְרֶ, מְבְרְכוּ	השוחיםו	עַּתְנֻיֶּחַמרּ	עניבנרני
ענבואנה	הְבֹרַכְנָה	מַשְּׁחַטְיָה	שֹׁתְנַחֵמְנָה	עַתְבָּרֵכְנָה
נְנָתַם	נְבֹרַהְ	נשָׁחֵט (שְׁחֵט	<u>ַנְתְנַחֵם</u>	בּוֹעבּ בׁנּ
		נִשְׁיָחִם	מְתְנָחֵם	מֹנוֹבּנוֹנ
מְנָדָה	מְבֹרָךְ			

VI. Verba tertiae laryngalis. § 75

Hiffritial	השפלתה השפלתה השפלתה השפלתה השפלתה השפלתה מאנו	השהלה השהלה השהלה השהלה השהלה
Niķţal	֡֡֜֜֜֜֜֜֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓֓	(学之)
Hokţal	בְּשָׁילֵהְ הַּ הְשִׁילִהְ הַּ הְשִׁילִהְ הַּ הְשִׁילִהְ הַּ	た。
liţil	בשלילה בי היאליה הי	בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים בשילים
Kuttal	E E E E E E E WSu	
Kiţţal	は	
Ķal	LE CE	E E E E E E E E E E E E E E E E E E E
	Perf. Sg. 3. m. 3. f. 2. m. 2. f. 1. c.	Inf. absol. Inf. cstr. Imp. Sg. 3. m. 2. f. Pt. 2. m. 2. f.

And the second s	Ķal	Kiţţal	Kuṭṭal	Hiķţîl	Hoķţal	Niķţal	Hitkattal
Impf. Sg. 3. m.	がた	ישלרו	רָשָׁבְּּת	「ゆぐ」	רָשָׁלָּת	に強くに	ישהלח
3.f.	vie Tap	नुक्र	wie	ですべて	प्रविद्युद्ध	に歩ぐて	השהלח
2. m.		השלר	्रव्यू	可導がい		にははい	नक्रम्
2. f.		השלחר		呼ばいれ		いまざれて	ल्क्रेंप्र
1. c.		TARE		という。		コンは次	なみにくに
Pl. 3. m.		רשלחו		רַשָּׁלָי הנ		に強く口に	ישְׁשַלְּעוּ
3.f.		השל הנה		השל הידו		השל הנה	השוניק של של הנה
2. m.		ल्ज्द्रमः		השליחי		にはたこと	ज्येष्ट्रम
2.f.		השצחנה		השל הנה	Impf. m.	השלחנה	लक्षेल्द्र पर्म
. 1. c.	,	נשלח		で強ぐて	Suff.	にからこ	रंकेलर्ग
Impf. m. Suff.	רשלחני		Juss	לשַלַח Jussiv	רַיּשָּׁלִיתַנִי		
Part. act.	コッピ	コッせい		点事が「「		נשָׁלָּע	משהגה
pass.	強くに立		משלר		こかもな		

B. Schwache Verba. VII. Verba 21. § 76.

		ý	Ķal	77.7.41	77.7.7	
	Trans.	Trans.	Intrans.	niżny	Hoķţal	lviķţal.
Perf. Sg. 3. m.	ि हेच्ये fiel	inggab	viz näherte sich	הצים	E.T.	a a
3. f.	regel-	ב ה	regelmäßig	にでき	רצישר	CAL.
2. m.	mäßig	נהה[ד] נהה[ד]		いまで	いた。	A L
2. f.		בו בו		usw.	usw.	usw.
1. c.		, לבילי				
Pl. 3. c.		, C.				
2. m.		, תקם לתיקם				
2. f.		נהים		1		
1. c.		ָ לַבְּפָּרְּ				
Inf. absol.	נפול	LEF	לַקַת.v נָגוֹשׁ	Ent.	E T	לגוף, הניהן
Inf. cstr.	दृंबर	e c	nឃ្វុំ, ភាក្ខុភិពehmen	でが、	E P	הקנש
Imp. Sg. 2. m.	ָלְפֵּלָ בְפֵּלָ	न	th, 172	trip trip		דיפגים

		Ý	Ķal	17.1.47	17-11-1	
	Trans.	Trans.	Intrans.	าเห็น	Hokiai	lviķtal
2. f.	נפלר	تن. تا	ia.	に近地に		TECOL
Pl. 2. m.	زوراد	ed.	T.	הגישו		רפניםר
2. f.	בלילר בשילה		, A.C.	に対けて		TEXACT.
Impf. Sg. 3. m.	רמי. רמי	臣	ישר יגש	もだら	E	רפגש
4.00	ra'.	m.		usw.	usw.	usw.
2. m.	E G	Suf	ביבים ביבים			
લ	הפלר	המלי ז				
1. c.	Z. G.	בעי בי	2 SA			
Pl. 3. m.	רְפָּלָר י	י. ייים	יהשר			
3.f.	השלנה.		- English			
2. m.	<u>ਜ਼</u> ਫ਼ਟਾ	ess.	بالإثاد			
2. f.	הפיליר.	اقار ا	- Chinger			*
1. c.	לפיל נפיל	E	CEA.			
Part, act.	ָרָשָׁ'. נפיל	£.	t i	מַהָּם	And the second s	G.
" pass.	בשניל בשניל	נֶתוּד	נגרש		מַהָּמָ	

_
11
F
cm
330
-
-
ಡ
Õ
بي
7-1
er
⊢ i
VIII

VIII. Verba 1. § 77 I.	al Hikțil Hoķial Niķial Ķal	רַשַּב רוּיִשַּב הוּיִשָּב הוּיִשָּב הוִיִשָּׁבִּה רוּיִשָּב הוִיִשָּׁבִּה רוִיִשָּׁבִּה הוִשָּׁבִּה רוִיִשְּבָה הוִשָּׁבִּה הוִשָּׁבִּה הוִשָּׁבָה רוּיַשָּבַה הוִשָּבִה רוּיַשָּבָה הוִשָּבָה רוּיַשָּבָה רוּיַשָּבָה רוּיַשָּבָה רוּיַשָּבָה רוּשִּׁמִּם usw. usw. mäßig	נטוב הושב הושב הישר הישר הישר ב ימים הושב הושרב הישרב הישרב	הַלְשֵׁב הַלְשֵּב הַלְשַׁב הַלְשַׁב הַלְשַׁב הַלְשַׁב הַלְשַׁב הַלְשַׁב הַלְשַׁב הַלְשַׁב הַלְשַב הַלַשַב הַלַשַב הַלַש הַלַש	וירש
	Ý0H	בי שָׁע בִי אַיִּעְיִנְיְּ	ה יוני		
\$ 771.	Hiķţîl	ָרִשׁ, הִּוֹשִׁינ הוֹשִׁנְהָ הוֹשְׁבְּהָ מוֹאַבָּהָ	בישור בישור	הושׁרְרָּר הושְׁרְבָּרּ הושְׁרְבָּרּ	היש, יושינו
erba 11.		درن erbte regel- mäßig	رپهر	ָרָ שָׁרְּ רְיָשׁרְּ	יררש
VIII. V	Ķal	wohnte kannte regel- vgl.tert. mäßig lar.	۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲	a a a a a a a a a a a a a a a a a a a	E
		جنשّد wohnte regel- mäßig	רשור שֶׁנֶר	ָב ה ה ה עני ה ה ה ה	ָהָ הַיּ
		Perf. Sg. 3.m. 3.f. 2.m.	Inf. absol. Inf. cstr.	lmp. Sg. 2. m. 2. f. Pl. 2. m. 2. f.	Impf.Sg.3.m.

		Ķal	The second secon	Hiķiil	Hoķţal	Niķţal	Ķal	Hiķiū
2.m.	השנו	ELA	הירש			פּיָשָׁת		
2.f.	השני	E.	הירשי			הישבר		
1.c.	ne.x	Z FA	がしても			מרשת	-	
Pl. 3.m.	יָשָׁתָיּ (שָׁתִּי	4	נינישני	•		usw.		
3.f.	<u>השַּבְרָרי</u>	הלאלד. הראלד	הירשנה					
2.m.	השבר	הרשי.	מַררָשָּׁרּ					
2.f.	בישליני.	פו אנו	בירָשָּׁיָנִי					
1.c.	נשָׁת	Fi	נירש		The second secon	mediatrocaria		:
Impf. m. Suff.		, \$\frac{1}{4};		النبيد .sanf			f	ברטב. ssul
Impf. mit								•
r cons.	LÉAT	FEA	ניירב	נייוֹדַשׁ, נְיּוֹשֶׁב			נילטב	רורטע
Part, act.	ng.	Į.		מושרנ			, Tan	
pass.	רָשָּׁרֶּו	F			מושׁב		נטוע	

X. Verba med.

		Ķal		Hiķţîl
Perf. Sg. 3. m.	סַבַב	trans.	intr.dh.S	הסב ,הסב
3. f.	מְסָבַבָּת		הַ הַבָּה	הסַבָּה
2. m.	בַּבוֹתְ	9	אַ דַּמַּוֹתָ	קוֹבַסְבַּוֹיתָ
2. f.	סבות ב			הַסְבּוֹת
1. c.	מַבֿוֹתִי			הַסבֿותי
Pl. 3. c.	מַבַבּרַ		חַמר בומר	הַחַלּר ,הַסַבר
2. m.	סַבּוֹהֶם			הָסִבּוֹתֶּם
2. f.	סַבוֹהֶנ			הָסִבּוֹתֶן
1. c.	סַבּוֹנוּ			הָסְבֿוֹנוּ
Inf. absol.	סבוב			הָמֶב
Inf. estr.	⊐ 5			הָמֶב
Imp. Sg. 2. m.	סׄב			קמַב
2. f.	ס ֹבִּר			ָהֶסֻבְּר
Pl. 2. m.	סֿבר			הַסבר
2. f.	סָבּרנָה	A. T. C.		ָהָסבֶּ ׂ רנָה
	Trans.	Trans.	Intrans.	
Impf. Sg. 3. m.	רָסֹב	רָבֵּד	ה בלל	יָמֶב יַ
3. f.	קלב	be- schützt	הַ נעלק הַ נעלק	טֿבֿב
2. m.	שׁמַב	50H U 020	בּ שַׁלַּלְרָ פַייּ	ਸ ਠੂੰ ਯ ੇ
2. f.	טַפֿבּר		הַ תַּלַלִּר	שַׁמַבָּר
1. c.	אָסֹב		אַקל	אָמַב

geminatae. § 78.

Hohtal				Ni	ktal
Hoktal	Ķiţţel	Ķôţel	Ķôṭal	Trans.	Intrans.
הרסב הרסבות הרסב הרסבות ה	pries הבלל קדים pries Kuttal הלל הלל הלוגל Kilkel גלגל wälzte Hitkalkel התובל הל	סובב סובבה סובבה סובבה סובבה סובבה חבבה ח	סוִבַּבְנּה סוִבַּבְּתָּ סוִבַּבְּתָּ סוִבַּבְּתָּ סוִבַּבְּתָּ סוִבַּבְּתָּ	נְסַבּוֹתְי יִסְבּוֹתְי יִסְבּוֹתִי יְסַבּוֹתִי יְסַבּוֹתִי יְסַבּוֹתִי יְסַבּוֹתִי יְסַבּוֹתִי יְסַבּוֹתִי	zerschmolz g wälzte sich
	,	סובב סובב סובב סובבי סובבנה מובר	ימיר	הפוב הפב הפבר הפבר הפבר הפבר	
רוסב תוּסָב תוּסָב תוּסָבִּי אוּסָב		אָסוִבֵּב הְסוֹבֵב הְסוֹבֵב הְסוֹבֵב	אָסוִבַב הְסוִבַב הְסוִבַב הְסוֹבַב	אַפֿר אַפֿר אַפֿר אַפֿר ישֿפֿר יפֿר	

		Ķal		Hiķţîl
Pl. 3. m. 3. f. 2. m. 2. f. 1. c.	יָסבּר הְסַבּר הְסַבּר הְסָבִר הָסבּר הָסבּר הָסבּר הָסבּר הָסבּר הַסבר הַסבּר הַסבר הַסבר הַסבר הַסבר הַסבר הַסבר הַסבר הַסבר הַסבר הבר הבר הבר הבר הבר הבר הבר הבר הבר ה	תְּצָלֶינָה klin- gen	נַקַל הַקּלּינָה הַקּלּינָה הַקַלּינָה הַקַלּינָה הַקַּלּינָה	יְבֻבּר קסבּר קסבּר קסבּר קסבּ יָסב
Impf. cons. Impf. m. Suff.	ַרְּסָב רְסָבַּהוּ			וַיְּטֶב יְסָבֵּהוּ
Part. act. pass.	סבר סברב			מַסֵב
Aramais. Impf.	יסב wi יהל wi ist nie	ie לַנָשׁ		יַפַּב

XI. Ver-

,			311. 101
		Ķal	-
	Trans.	Intrans.	Intrans.
Perf. Sg. 3. m.	DPstand auf	starb מֵת	vii schämte
3. f.	ָּק ֶ מָה	בַּתָתה	sich בֿוֹשָׁה
2. m.	קְמְהָ.i.P. קְמְהָ	בַּמָתָה	ಶ್ರೆಫ್ತ
2. f.	- פַּמְהָּ	قَرْك	حَشِمَ
1. c.	ַ קַמְתָּתִי קַמְמָתִּי	בַּנִתּר בַ	قِ صُالِع د
Pl. 3. c.	קמוּ	מַתְּרּ	בּוֹשֵׁר
2. m.	כמתם	מתם	בשתם

Wahtal	Kittei	Kôţel	Kôtal	Ni	ķţal
Hoķţal	Ý siies	¥ ofer	, Noint	Trans.	Intrans.
רוּסַבוּ		רְסְוֹבֵברּ	רְסְוֹבֶבַר	רַסַבּרָ	
תוסברנה		הְסוֹבַבְנָה	הַסוֹבַבְנָה	חָסַבֶּרנָה	
תוסבו		הְקֹינְבֵבוּ	הַסְוֹבֶבוּ	יַעַ פַּבּר	
קופברנה		הִסוֹבֵבְנָה	הסובבלנה	הפבינה	
נוּסַב		רְסוֹבב	נְסוֹבֵב	נפֿב	
		מְסוֹבֵב		בָּסָב בֹ	
מוּסָב			מסובב		
יְפַב					
		1			
1					

ba 7². § 79 L

	ktîl chneTrVok.	Hoķţal	Niķţal	Ķôţel	Ķôţal
הַקָּים	הַמָּית	הוּקם	נָקוֹם	קוֹמֵם	קוֹמֵם
הַקִּימָה	הַמִּיתָה	wie	נָקוֹמָה	wie	wie סוֹבַב
הַקִּימִיהָ הַ	הַבַּתָּה	הושב	נְקוּמׁוֹ <u>ת</u>	סוֹבֵב	Nr. X
הַקימות	הַבְּתָּ	Nr.VIII	נקומות	Hitkôtel	
בַקִּימֹוֹתִי	בּבְּמִתִּי		ַנְקָרּמוֹתִר. יְנְקָרּמוֹתִר.	ההקקומם	
הַקִּימוּ	הַבְּלִתוּ		נַקומוּ	wie	
הַקִּימוֹהֶם	הָמִתֶּם		וְנְקְמוֹתֶּם	הסתובב	
Beer, H	Hebr. Grammatik	II.		10	

		Ķal		
	Trans.	Intrans.	Inti	rans.
2. f.	קַמְהֶּוּ	בֿענ	בְשִׁתְּד	
1. c.	קַֿמנוּ	בַּרֹתְנרּ	בשנר	
Inf. absol.	קום			
Inf. estr.	קים			
Imp. Sg. 2. m.	קום			
2. f.	קרמי			
Pl. 2. m.	קרמר			
2. f.	ק ֹמְנָה			
	Trans.	Trans.	Intrans.	Intrans.
Impf. Sg. 3. m.	נָקוּם	רָמוּת	יָבוֹא	יבוש
3. f.	בַּלנם	wie יָקוּם	kommt	
2. m.	הַקוּם			
2. f.	הַקוּמִי			
1. c.	אָקום			
Pl. 3. m.	יָקרמַר יָקרמַר			
3. f.	הְשֹׁבְנָה,הְקְנּמִינָה		הָבוֹאֶינָה	
2. m.	הַקומו		u.	
2. f.	הְקוּמֶרנָה		הָבֹאנָה	
1. c.	נַקרם			
Jussiv	יָלִם			
Impf. cons.	רַיָּקם	,		
Impf. m. Suff.	नकृग्णं			

	kțîl ohneTrVok.	Hoķţal	Niķṭal	Ķôţel	Ķôṭal
הַקִּימִוֹנֶּרְ הַקִּימִוֹנֵרְ	בּמַתְנוּ הַמְּתְנוּ		נְקְמֹינֶתְ נְקִרּמֹינֵרָ		
הָקִים הָקַם			הקום הקום		
בּלֿומנּ בּלֿומׁו בּלֿם			הקום הקומי הקומי		
<u>הַקְמְנָה</u>		לגסת	הקמנה הפוח	וכומר	והומח
וֹלִים הַּלִּים הַלִּים הַלִּים הַלִּים		יוּקם wie יוּשֵׁב Nr.VIII	יקום ב הקום ב הקום אקום אקום יקומי יקומי	יְקוֹמֵם wie יְסוֹבֵב Nr. X	יְקוֹמֵם wie יְסוֹבֵב Nr. X
הָקִינָה הָקִימָּינָה הָקִימִּינָה נָקִים	ָּ פְּשֵׁבְנָה		הקובינה הקומו הקומו נקום	•	
וְלָכֶם נַּיָּלֶם יָקִם					

		Kal		
	Trans.	Trans.	Intrans.	Intrans.
Part. act.	מָם	מת	82	בוש
pass.	קרם			

XII. Verba

	Ķ	al	
	Trans. ohne Tren-	Intrans. mit	Niktal
	nungsvokal	Trennungsvokal	
Perf. Sg. 3. m.	73 merkte	merkte	נָבוֹן
3. f.	בַּבָּלָת	בּרנַה	wie נקום
2. m.	בַּנְתָּה	בּרנֿוּת	
2. f.	בּֿלנע	בּינְוֹת	
1. c.	בֿניער בֿיניער	בְּרֹנֹיתִי	
Pl. 3. c.	تُودَة	ברכה	
2. m.	בּוֹנֶתׁם	בִּרנוֹהֶם	
2. f.	בֿלמון	בְּינִיתֶן	
1. c.	בַּבּר	ברכונה ב	
Inf. absol.		75	
Inf. cstr.	•	בָּרן	
Imp. Sg. 2. m.		בְּרַן	
2. f.		בִּרנִר	
Part. act.	7 3	`	נָבוֹן
pass.	שִׁים ,שֹּים		

Hiķţîl	Hoķţal	Niķţal	Ķõțel	Ķôţal
מקים	מוקם	נָקוֹם	מקומם	מְקוֹמָם

med. j. § 79 II.

	<i>Kal</i> Intrans. mit u. ohne Trennungsvokal
Impf. Sg. 3. m.	יְגִּרֹל jauchzt
3. f.	הָגִיל
2. m.	הָגָיל
2. f.	הָּגְילִי
1. c.	אָגִיל
Pl. 3. m.	רְגְֿרְלָהְ
3. f.	הָּגַלְנָה ,הְגִילֶּינָה
2. m.	הָגִילוּ
2. f.	הְּגַלְנָה ,הְגִילֶינָה .
1. c.	לָבִיל
Jussiv	יָבֵּוֹ
Impf. cons.	רַבָּד
Impf. m. Suff.	יְשִׂיבֶּהוּ

XIII. Verba

Air			
At .	Ķal	Ķiṭṭal	Ķuṭṭal
Perf. Sg. 3. m.	enthüllte בָּלָה	נְּלָה	גְלָה
3. f.	עָשֶׁת, בֶּלְתָה	بإزرر	בְּלָתָה
2. m.	machte	הַי ּלִּיתָ	בְּלֵיתָ
2. f.	בְּלֵית בְּ	בְּבָית	בְּלֵית
1. c.	בּלְיתִי	בְּבַּרתִר ,בְּבִּרתִר	בברתר
Pl. 3. c.	754 II	בְּלֹרִ	नर्डेव
2. m.	י לוֹי בְּלִיתָּם ^ בּּלִיתָּם	נְּלִיתֶּם	גְּבֵּיתֶם
2. f.	יאָן וּלִיתָּוּ .	וּבְבּרתָת	בְּבֵּיתֶן
1. c.	קלרכר בּלָיכר	בְּבְּרכר	בְּבֵּרכר
Inf. absol.	נְלֹה	בַלה ,בַלַה	
Inf. estr.	בְּלוֹת	גַּלות	בְּלוֹת
Imp. Sg. 2. m.	בְּלֵה	צר ,נגלה	
2. f.	אָלָי וּלְלִי אָּלִי אָּ	befiehl בַּלָּר	
Pl. 2. m.	Suff Suff	בַּלַר	,
2. f.	וּבֶּלינָה	בַּבֶּלרָכָה	
Impf. Sg. 3. m.	רִנְּלֶה	רְבֵּבֶּה	יְגָלֶּה
3. f.	הְגְלֶה	wie Impf.	wie Impf.
2. m.	הִגְּלֶה	Ķal	Kal
2. f.	תְּגְלֵי		
1. c.	אָלֶשָּׁה , אֶגְלֶה׳		
Pl. 3. m.	יִגְלַה		
3, f,	ַתְּגְּלֶרנָה תּגְּלֶרנָה		

13 od. 73. § 80.

	N (1)			
Hiķţîl	Hoķţal	Niķṭal	Hiţķaţţal	Hiţķaţlal
הְגָלָה (־הָ) הָגְלָה	הְגָלָה	נְגְלָה	הְתְּבַּבְּה	השָׁמַדֶּנָה
הגָלֶתָה	ָהגְלָתָה	נְנְלָתָה	התַלַּלְתה	השתחוית E
ַרָה,הְגְלִיהָ	ּ הָגְלֵיתָ	נְגְלֵיתָ	הָתְנַּלִּינְתָ	
הּגְלַית	wie בְּבָּה	נְגְלֵית	הְתַבַּלִית	השתחנית פ
הְגְלִיתִי		נְגְלֵּרִתִי	הְתְנַּלִּיתִי	הַשְּׁמְּחֵוֹי בְּי הַשְּׁמְחֵוֹי בְּיִ הַשְּׁמְחֵוֹי בְּיִ
ָדגְלר _ְ		נְגְלֹיּ	הָתגַּלּרּ	שַׁ אַתְּתְּתְּירִ בַּ
הְּגָלֵיתֶב		נְגְלֵיתֶּם	הְתְנֵּלִיתֶב	הְשְׁמַתְוֹינֶם
הְּנְלֵיתֶוֹ		נְגְלֵיתֶן	התנקיתו	השׁמַבוניתו
ָהְגְלִיכר <u>הַ</u>		בְּגְלִרכר	הַתְּבַּבְּינר	השְׁתְּ חַרִּינרּ
הַגְלֵה	הָגְלֵה	כְּנְלֹה ,הַנְּלָה		
הַלְלוֹת		הָנָּלוֹת	הָתְנֵּלוֹת	הָשְׁמַּדְווֹת
הָֿרֶב ,הַגְּלֵה		הְּגָלֵה	הְתַּגַּלֵה	השִׁתְּחַנֵה
יַבְּלֵל (הַעַל) הַגְּלִל		הָגָּלִר	הַהְבַּבְּר	השְׁתַּוְר
(הַדְּ הַנְלַנִּ		הָנְּכִיּ	הָתְגַלָּר	השתחור
הַגְּלֶּינָה		הָבָּבֶּרנָה	הָתְגַּבֶּינָה	השָׁתְּדֶתנֶינְה
רַגְּלֶה	רָגְכֶּה	יִגְּלֶה	יִתְנַבֶּלֶה	יִשְׁתְּחָנֶה
wie Impf.	wie Impf.	wie Impf.	wie Impf.	wie Impf.
Ķal	Ķal	Kal	Ķal	Ķal

	Ķal	Kiţţal	Kuṭṭal
2. m.	הִגְלר		
2. f.	הִגְּלֶינָה		The state of the s
1. c.	נְגְלֶה		TO THE PROPERTY OF THE PROPERT
Impf. cons.	נַיֶּבְהְ, וְיַּיְשְׁבְּ, וְיַיְרָא יַנְּהָרָא, לְיָּבֶּן, נְיָּדִי יַתּתַע, וַיִּבָּן, וְיַיִּעשׁ	רַרָּצֵּר	
Part. act. pass.	הֹלֶה הַלרָר	מְנֵלֶּה	מְנָלָּה
Impf.m.Suff.	יגְלֵחָה הְגְלְיִ		

XIV. Ver-

	, Ķ	Ķiţţel	
Perf. Sg. 3. m.	tr. XXX fand	intr.אָבְיא war	מצא ,לשָא
3. f.	מצאה	voll מֶלְאָה	מִצַאָה
2. m.	מֿגַאער	מַלַאָת	מַצַאקּת
.2. f.	בָּצָאַת	מְלֵאת	מאאת
1. c.	בֿאַאַה	מָלֵאתִי	מַצַאתִר
Pl. 3. c.	בָּיצִאַרָּ	מָלָאַרָּ	מאַאר
2. m.	מֹגאערֶם	מְלֵאתֶׁם	מֹאַמֶתׁם
2. f.	מָגָאקֶר	מְלֵאתֶן	מאמנו
1. c.	מָצַאנר	מְלֵאנר	מצאנר

Hiķţîl	Hoķţal	Niķṭal	Hiţķaţţa l	Hiţķaţlal
	c			
רְיַּשְׁקְּ רְיָּבֶל רַהַּעֵל		רַיּנְּל רַיִּרָא	>ัล ภ ุกุา	จกรู้ ซุ้งว
מַגְלֶה	מְנְלֶה	נְגְלֶה	בוְתְּבֵּבֶּנֶת	מְשְׁמַהְנֶתְה

ba x³. § 81.

Ķuṭṭal	Hiķţîl	Hoķṭal	Niķţal	Hiţķaţţel
מְצָאָה מְצָאָה מֵצֵאּרָ usw.	הְמְצִיאָ הְמְצִיאָה הִמְצֵאׁתְ usw. הַכְיאָה הַכְיאָה u. הָבִיאָה הַבִּאֹתָם	יילמאָא nsw.	יְמְיָאה יִמְיְאה יִמְיָאה usw.	ייעלפֿאָע ייעלפֿאָע מאָאט nsw.

		Kal	Ķiţţel
Inf. absol.	קיצוא		מצא
Inf. cstr.	מְצֹא		SÄD.
Imp. Sg. 2. m.	فرثرى		מצא
2. f.	מצאר		מצאר
Pl. 2. m.	כוֹצְאַר		כיצאר
2. f.	מְצֶׁאנָה		בַּצֶּאנָה י
Impf. Sg. 3. m.	יִמְצָא	רמלא	ימצא
3. f.	עלגא		תמצא
2. m.	فأفثع		תמצא
2. f.	הִמְצִאָּר		המצאר
1. c.	אָמָדָא		אמצא
3. m.	רָמְצָאר		רַמִצאר
3. f.	הַמְבָּצאָה		הַמַּצֵּאנָה
2. m.	הַמְצָאר		הַמַצאר
2. f.	הִמְצָאנָה		הַמַצָּאנָה
1. c.	נֹמֹגָא		נְמַצֵא
Impf. m. Suff.	רָמְצָאֵהר, דּ	ڒ۬ڎؚڲڰ	
Part. act.	מֹצֵא		ממצא
pass.	בְּעַצַרָּאַ		

Kuţţal·	Hiķţîl	Hoķţal	Niķţal	Hitkattel
	הַמְצֵאּ		נְמְצֹא	
	הַמְּגִיא		הָמָצֵא	הַתְּמַצֵּא
	הַמְצֵא		ניפֿגא	יעמֿגא
	הַמְצִׁיאִי		הַּמָּצִאָּר	התמצאר
	הַבְּיִצִיאר		בַּבְּיִצְא:	יַתְמַאָּאַרּ רַיִּ
	הַבְּעָּאֶנָה הַבְּי		הַמָּצָאָ הָה	התמצאנה
יִמְצֵא	רַמְצִיא ,יָבִיא	יביצא	יִמְצֵא	עמגא.
wie Impf.	הַמְצִרא _	wie Impf.	שממא	wie Impf
Ķal	המציא פ	Kal	שׁמַּגַא	Kittel
	הַמִּצִּיאִר אָּר אַנּ		עמָגאר	
			% kan kan kan kan kan kan kan kan	
	יַנְמִדְּיָאֵר בְּיֵּ		רָבָּיִצָּאַר	
	תַּמְבֶּאנָה בַּ		ניפׁמַמָּאבָים	
	הַבְּיאר		הַמְיצָא	
	הַּמְעֶּאָיָה		ַהָּמָעָבָּה הַפָּעָאַבָּה	
	נַמְיִּרא		زفرتزي	
	Jussiv יַמְצֵא			
	מַמְצִיא		נמגא	מעמאא
מְמָצָא		* Azzz		

Aus der

Sammlung Göschen

Hebräsches Übungsbuch von Prof. Georg Beer. Nr. 769.

Semitische Sprachwissenschaft

von Prof. Dr. C. Brockelmann. Nr. 291.

Hiroglyphen von Geh. Regier.-Rat Prof. Dr. Ab. Erman. Nr. 608.

Israelitische Geschichte bis auf die griech. Zeit von 3. Benzinger. Nr.

Das alte Morgenland won F. Sommel. Nr. 43.

Landes= und Volkskunde Palästinas von Prof. Lic. Dr. Gust. Hölscher Mit 8 Vollbildern und 1 Karte. Nr. 345.

Preis jedes Bandes M. 2.10 und 100% Be legerteuerungszuschlag.

Ausführliche Verzeichnisse stehen auf Wunsch gern zur Verfügung.

VEREINIGUNG W SSENSCHAFTLICHER VERLEGER
WALTER DE GRUYTER & CO., VORMALS
G. J. GØSCHEN'SCHE VERLAGSHANDLUNG
J. GUTTENTAG, VERLAGSBUCHHANDLUNG GEORG REIMER / KARL J.
TRUBNER / VEIT & COMP.
BERLIN W. 10.

Studien zur Religions- und Sprachgeschichte des alten Testaments.

Von Dr. Willy Staerk, Lic. theol.

- I. Heft. I. Prolegomena zu einer Geschichte der israelitischen Vätersage. I.
 - II. Zur Geschichte der hebräischen Volksnamen. I.
- II. Heft. I. Prolegomena zu einer Geschichte der israelitischen Vätersage. II.
 - II. Zur Geschichte der hebräischen Volksnamen. II.

Preis pro Heft M. 3.—.

- Die religiösen Bewegungen innerhalb des Judentums im Zeitalter Jesu. Von M. Friedländer. Oktav. Preis geh. M. 7.—.
- Das Tier Jehovahs. Ein kulturhistorischer Essay von Dr. Ernst Heilborn. Preis kartoniert M. 3.—.
- Ahasver in der Weltpoesie. Mit einem Anhang: Die Gestalt Jesu in der modernen Dichtung. Studien zur Religion in der Literatur von Theodor Kappstein. Preis kart. M 3.—.
- Lexicon Syropalaestinum. Adiuvante Academia Litterarum Regia Porussica. ed. Fridericus Schulthess. Preis M. 10.—.

Zu allen Preisen tritt ein Verlegerzuschlag von 100°/0.

VEREINIGUNG WISSENSCHAFTLICHER VERLEGER
WALTER DE GRUYTER & CO, VORMALS
G. J. GOSCHEN'SCHE VERLAGSHANDLUNG
J. GUTTENTAG, VERLAGSBUCHHANDLUNG GORG REIMER KARLJ.
TRÜBNER VEIT & COMP.
BERLIN W. 10.

Israels Kulturentwickelung. Von Prof. Dr. Max Löhr. Mit zahlr. Abbild. im Text und einer Karte. 80. VIII, 147 S. 1910. Geh. M. 360.

Aus dem Vorwort: Das Buch soll die Materien behandeln, die sonst in einer hebräischen Archäologie zusammengefaßt werden Da es für einen weiteren Leserkreis bestimmt ist, wollte ich die zünftige Darstellungsweise der Archäologie vermeiden und bin bemüht gewesen, die einzelnen Materien unter dem Gesichtspunkt historischer Entwickelung zu behandeln. Daher der Titel: Kulturentwickelung.

Studien zum althebräischen Buchwesen und zur biblischen Litteratur- und Textgeschichte. Von Dr. Ludwig Blau. Prof. a. d. Landes-Rabbinerschule in Budapest. Erster Teil: Studien zum althebräischen Buchwesen und zur biblischen Litteraturgeschichte. Gr. 8°. IV, 203 S. 1902. M. 6.75.

Leo Modenas Briefe und Schriftstücke.

Von Dr. Ludwig Blau. Ein Beitrag zur Geschichte der Juden in Italien und zur Geschichte des hebräischen Privatstiles. Zum erstenmal herausgegeben, mit Anmerkungen und Einleitung versehen.

- I. Teil: Text und Anmerkungen (hebräisch). Einleitung 1. Hälfte. 8°. III, 96 u. 208 S. 1907. M. 7.50.
- II. Teil: Einleitung 2. Hälfte. 8°. S. 97—184. 1907. M. 3.—.

Zu allen Preisen tritt ein Verlegerzuschlag von 100%.

Der

israelitische Prophetismus.

In fünf Vorträgen für gebildete Laien geschildert

noa

Carl Heinrich Cornill,

weiland Geheimer Konsistorialrat, Doktor der Theologie und Philosophie, o. Prosessor der Theologie an der Universität Kalle.

Dreizehnte Auflage (25. bis 29. Tausend).

1920. Oftav. VIII und 184 Seiten. Preis M. 4.50, geb. M. 7.50.

Für das nun schon zum dreizehnten Male erscheinende Büchlein bedarf es wohl keiner besonderen Empsehlung mehr. Die Schrift wird nach wie vor ihren Iweck erfüllen: zum Studium der prophetischen Literatur anregen, das Verständnis des ifraelitischen Prophetismus fördern und ihm die Liebe und Vewunderung erwerben, welche dem Verständnis mit Naturnotwendigkeit solgen muß. Es hat als Unterrichtsbuch in Lehrerseminaren einen festen Plas.

Die

Lese- und Schreibfehler im Alten Testament.

Nebst den dem Schrifttexte einverleibten Randnoten klassifiziert

von

F. Delitzsch,

Geh. Reg.-Rat und Prof. an der Universität Berlin

Ein Hilfsbuch für Lexikon und Grammatik, Exegese und Lektüre.

1920. Lex.-Oktav. Preis 20 Mark.

Die vorliegen le Schrift hat es sich zur Aufgabe gestellt, mittels Klassifizierung einer großen Anzahl (etwa dreitausend) Lese- un i Schreibfehler im Alten Testament, deren Ursache festzustellen: sie will damit für lie fernere textkritische Arbeit eine neuere sichere Grundlage schaffen un i allem unmetholischen und uferlosen Emendieren ein Ziel setzen.

Bei der Beleutung des Verfassers innerhalb seiner Wissenschaft und bei dem grundlegen len Wert seiner Feststellungen wird das Buch Alttestamentlern aller Bekenntnisse sowie Orientalisten, Archäologen und wissenschaftlich interessierten Theologen unentbehrlich sein.

Klassische Philologie / Orientalia in Auswahl

WALTER DE GRUYTER & CO. / BERLIN W 10

GRIECHISCH

listorische griechische Grammatik. Von Dr. E. Kieckers, Professor
in Dorpat.
I. Lautlehre. 134 Seiten. 1925. (Samml. Göschen Bd. 117) Geb. RM. 1.80
II. Formenlehre. 190 Seiten. 1926. (Samml. Göschen Bd. 118)
Geb. RM. 1.80
III. Syntax. Erster Teil. 118 Seiten. 1926. (Samml. Göschen
Bd. 924)
IV. Syntax. Zweiter Teil. 142 Seiten. 1926. (Samml. Goschen
Bd. 925)
die Bände besonders wertvoll.
Griechische Lautstudien. Von Ferdinand Sommer. Oktav. VIII,
172 Seiten. 1905
Die Grundlagen der griechischen Tempuslehre und der homerische
Tempusgebrauch. Ein Beitrag zur historischen Syntax der grie-
chischen Sprache. Von Carl Mutzbauer.
I. Band. Groß-Oktav. VIII, 402 Seiten. 1893 RM. 15.—
II. Band. Groß-Oktav. XIV, 324 Seiten. 1909 RM. 9.— Geschichte der griechischen Sprache. I. Bis zum Beginn der klassi-
schen Zeit. Von Dr. Otto Hoffmann, o. Professor an der Univer-
sität Münster. Zweite, verbesserte Auflage. 160 Seiten. 1916.
(Samml. Göschen Bd. 111) Geb. RM. 1.80
Auswahl aus griechischen Papyri. Von R. Helbing. Zweite, ver-
änderte Auflage. 132 Seiten. 1924. (Samml. Göschen Bd. 625)
Geb. RM. 1.80
"Selbst der, der wenig von der Papyrusforschung weiß, wird sich an Hand dieses Buches leicht hineinfinden." Philologische Wochenschrift.
areses Buches tetent nineinfinaen. Philologische Wochenschrift.
Grammatik der griechischen Papyri aus der Ptolemäerzeit mit Einschluß der gleichzeitigen Ostraka und der in Ägypten verfaßten
Inschriften. Von Edwin Mayser.
I. Laut- und Wortlehre. Neue Ausgabe. Groß-Oktay. XIV.
538 Seiten. 1923
II. Satzlehre. Analytischer Teil. 1. Hälfte. XX, 390 Seiten.
1926
Preisigke. Begründet im Auftrage der Straßburger Wissenschaft-
lichen Gesellschaft zu Frankfurt a.M. Fortgesetzt von Professor Dr.
F. Bilabel.
Band I. Lexikon-Oktav. VIII, 668 Seiten. 1913-1915.
RM, 21.—, geb, RM, 23.—
Band II. Lexikon-Oktav. 464 S. 1918. RM. 14.50, geb. RM. 16.50
Band III. 1. Hälfte. Groß-Oktav. VII, 151 S. 1926. RM. 8.—
2. Hälfte. Groß-Oktav. 1927
Berichtigungsliste der griechischen Papyrusurkunden aus Ägypten. Lexikon-Oktav. 1913—1922 RM. 30.—. geb. RM. 32.—
10 1 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10

Auswahl aus griechischen Inschriften. Von Direktor Dr. Robert I. Von den Anfängen bis auf Alexander den Großen. 137 Seiten. 1923. (Samml. Göschen Bd. 70) Geb. RM. 1.80 II. Von Alexander dem Großen bis zum Ausgang der Antike. 144 Seiten. 1924. (Samml. Göschen Bd. 557). Geb. RM. 1.80 Neue Wege durch die griechische Sprache und Dichtung. Sprachgeschichtliche Untersuchungen. Von Georg H. Mahlow, ehem. Direktor des Humboldt-Gymnasiums zu Berlin. Oktav. VIII. 525 Seiten. 1926 RM. 22.—, geb. RM. 25.— Alt-Ithaka. Ein Beitrag zur Homer-Frage. Studien und Ausgrabungen auf der Insel Leukas-Ithaka von Wilhelm Dörpfeld. Unter Mitarbeit von P. Goessler, E. v. Hille, Ad. v. Seydlitz, R. Uhde. 2 Bände. Quart. Mit 89 photographischen Beilagen Geb. RM. 35. und 20 Tafeln . . Homers Odyssee. Die Wiederherstellung des ursprünglichen Epos von der Heimkehr des Odysseus nach dem Tageplan. Von Wilhelm Dörpfeld. Übersetzung v. H. Rüter. 2 Bände. Oktav. Geb. RM. 8.— Homers Ilias. Versuch einer Wiederherstellung des Urgedichtes vom Zorn des Achilles in deutscher Prosa von Heinrich Rüter. Oktav. XIX, 189 Seiten. 1929 Geb. RM. 4.— Über die Pharmaka in der Ilias und Odyssee. Von Oswald Schmiedeberg. Lexikon-Oktav. III, 29 Seiten. 1918. (Schriften der Wissenschaftlichen Gesellschaft in Straßburg, Heft 36) RM. 0.50 Homers Zorn des Achilleus und der Homeriden Ilias. Von Eugen Petersen. Herausgegeben von Franz Studniczka. Oktav. XII, V, 40 Seiten. 1918. (Schriften der Wissenschaftlichen Gesellschaft in Straßburg, Heft 34) Oktav. XLVI, 294 Seiten und 368 Seiten. 1862. RM. 5.—, geb. RM. 7.— Euripidis tragoediae ex recensione Adolphi Kirchhoffii. 2 Bände. Vol. I: Scholia in Hecubam, Orestem, Phoenissas. Oktav. XIV, Rhesum, Troades. Oktav. VIII, 440 Seiten. 1891. . RM. 9.— Die sieben Redepaare in dem Septem des Aischylos. Von Carl Con-Mit einem Anhang über griechische Türen und Schlösser. Oktav. 163 Seiten. Mit 49 Figuren. 1897 RM. 5.— Platon. Von Paul Friedländer, o. ö. Prof. a. d. Universität Marburg. I. Eidos. Paideia. Dialogos. Mit 3 Tafeln. Groß-Oktav. X, 278 Seiten. 1928 RM. 12.50, geb. RM. 14.50 II. Die platonischen Schriften. Erscheint Herbst 1930.

Der Verfasser wird dem Politiker, Philosophen, Erzieher und Dichter Platon in gleicher Weise gerecht. Er versucht das Wesen des platonischen Philosophierens, das man aut kein System bringen kann, und das Wesen des platonischen Dialoges aus der umfassenden Persönlichkeit zu begreifen. Jeder der beiden in sich abgeschlossenen Bände ist einzeln zu beziehen.

Platons Selbstbiographie. Von H. Gomperz, o. ö. Professor an der Universität Wien. Oktav. 46 Seiten. 1928 RM. 3.—

Platos Stellung im Aufbau der griechischen Bildung. Von Werner Jaeger. Quart. 49 Seiten. 1928. (Sonderdruck aus "Die Antike" Nachlaß herausgegeben von Eduard Wellmann. Oktav. IV, instruxit Hermann Diels. Editio iterata. Groß-Oktav. X, 854 Seiten. 1929 RM. 28.—, geb. RM. 31.— Philonis Alexandrini opera quae supersunt ed. Leopoldus Cohn et Paulus Wendland. RM. R.M. CXIII, 298 S. 1896 9.— | Vol. IV. XXXII, 307 S. 1902 10.— Vol. III. XLIV, 314 S. 1897 9.— Vol. III. XXII, 306 S. 1898 9.— Vol. VI. LXXX, 223 S. 1915 13.— Vol. VII. Indices. Compos. J. Leisegang. Pars I. 338 Seiten. 1926 RM. 30.—, geb. RM. 31.50 RM. 55.—, geb. RM. 56,50 Pars II. S. 339-878. 1930 Philonis Alexandrini opera quae supersunt ed. Cohn et Wendland. Editio minor. RM. Vol. I. X, 280 S. 1869 4.— Vol. IV. XI, 254 S. 1902 Vol. II. XI, 306 S. 1897 4.— Vol. V. X, 306 S. 1906 Vol. III. XII, 290 S. 1893 4.— Vol.VI. XIII, 200 S. 1915 4.---4.---Prosopographia Attica. Ed. J. Kirchner. Vol. I. Lexikon-Oktav. VIII, 603 Seiten. 1901 . RM. 24.— Vol. II. Lexikon-Oktav. VIII, 660 Seiten. 1903 . RM. 28.— Fünf Vorträge über den griechischen Roman. Von Eduard Schwartz. RM. 3.-Pausanias der Perieget. Untersuchungen über seine Schriftstellerei und seine Quellen. Von A. Kalkmann. Oktav. VII, 295 Seiten. RM. 5.— Griechische Geschichte. Von Karl Julius Beloch. I. Band: Die Zeit vor den Perserkriegen. Zweite, neugestaltete Auflage, in zwei Abteilungen. 1. Abteilung. Groß-Oktav. XII, 446S. 1912. RM. 12.—, geb. RM. 14.— 2. Abteilung. Mit 1 Karte. Groß-Oktav. X, 409 Seiten. 1913. RM. 12.—, geb. RM. 14.— II. Band: Die klassische Zeit. Zweite, neugestaltete Auflage. 1. Abteilung. Groß-Oktav. VIII, 432 Seiten. 1916. RM. 12.—, geb. RM. 14.— 2. Abteilung. Mit 1 Karte und 4 Plänen. Groß-Oktav. 418 Seiten. 1916 RM. 12.—, geb. RM. 14.— III. Band: Die griechische Weltherrschaft. 1. Abteilung. Groß-Oktav. XII, 652S. 1922. RM.12.—, geb. RM.14.— 2. Abteilung. Groß-Oktav. 1923. RM. 16.—, geb. RM. 18.— IV. Band: Die griechische Weltherrschaft. 1. Abteilung. Groß-Oktav. VIII, 734 Seiten. 1925. RM. 30.—, geb. RM. 33.— 2. Abteilung. Groß-Oktav. XIX, 700 Seiten. 1927. RM. 38.-, geb. RM. 40.-In Belochs Werk haben wir eine ausführliche, den neuesten Stand der Wissenschaft spiegelnde Darstellung der griechischen Geschichte von der Urzeit bis zum Eingreifen der Römer, die volle Beherrschung der Quellen und der neueren Literatur mit einem flüssigen Stil verbindet. Die Vorzüge des Werkes sind bekannt, vor allem die Betonung der wirtschaftlichen, sozialen und geistigen Entwicklung, der universalgeschichtliche Standpunkt und der sichere Takt in der Beurteilung des Wertes der antiken Quellen und der neueren Literatur. Griechische Geschichte. Von Heinrich Swoboda. Vierte, verbesserte Auflage. Durchgesehener Neudruck. 189 Seiten. 1921. (Samml. Göschen Bd. 49) Geb. RM. 1.80

LATEINISCH

Grundriß der lateinischen Sprachlehre. Von Dr. W. Votsch, Professor in Magdeburg. Neudruck. 189 Seiten. 1925. (Samml. Göschen Bd. 82)

Professor in München.

1924. (Samml. Göschen Bd. 890)....... Geb. RM. 1.80

Die Oden des Horaz in Reimstrophen verdeutscht und zu einem
Lebensbilde des Dichters geordnet. Von Karl Staedler. Oktav.
XXXVI, 126 Seiten. 1901.... RM. 1.—, geb. RM. 1.50

Die Mctamorphosen des P. Ovidius Naso. In Auswahl mit einer Einleitung und Anmerkungen herausgegeben von Julius Ziehen. 192 Seiten. 1909. (Samml. Göschen Bd. 442). Geb. RM. 1.80

Die Gedichte des P. Vergilius Maro. In Auswahl mit Einleitung und Anmerkungen herausgegeben von Julius Ziehen.

Virgils Aneaslied. Verdeutscht und erklärt von Adolf Trendelenburg. Oktav. IX, 327 Seiten. 1928. RM. 10.—, geb. RM. 11.— Virgils ländliche Dichtungen. Verdeutscht und erklärt von Adolf

Virgils ländliche Dichtungen. Verdeutscht und erklärt von Adolf Trendelenburg. Groß-Oktav. VII, 149 S. 1929. Geb. R.M. 8.— Mit den Übersetzungen Trendelenburgs liegt Virgils Werk zum ersten Male in modernem deutschem Gewande vollständig vor. Gehalt, Geist und Rhythmus. der zweitausend Jahre alten Dichtung wurden hier wahrhaft verdeutscht, nicht nur grammatisch oder logisch oder inhaltlich übersetzt, nicht nur ästhetisch oder psychologisch übertragen.

Etruskische Frühgeschichte. Von Fritz Schachermeyer. Großoktav. XXII, 317 Seiten. Mit 6 Skizzenblättern. 1929

RM. 22.—, geb. RM. 24.—

Römische Geschichte. Von Dr. Julius Koch, Realgymnasialdirektor a. D. 2 Bände.

I. Königszeit und Republik. Fünfte Auflage. Neudruck. 142 Seiten. 1926. (Samml. Göschen Bd. 19) . . . Geb. RM. 1.80 II. Kaiserzeit bis z. Untergang des weströmischen Reiches. Sechste Auflage. 135 Seiten. 1921. (Samml. Göschen Bd. 677). Geb. RM. 1.80

Römische Geschichte bis zum Beginn der Punischen Kriege. Von Karl Julius Beloch, Mit 3 Karten. Großoktav. XVI, 664 Seiten. 1926 RM. 35.—, in Leinen geb. RM. 37.50

Geschichte der altehristlichen lateinischen Literatur vom 2. bis 6. Jahrhundert. Von Dr. Alfred Gudeman, Professor in München. 120 Seiten. 1925. (Samml. Göschen Bd. 898). Geb. RM. 1.80 Leben, Werke und Einfluβ aller christlichen Schriftsteller werden unter Berücksichtigung ihrer künstlerischen und menschlichen Oualität ausführlich behandelt.

Mittellateinische Dichtungen. Eine Auswahl mittellateinischer Gedichte aus dem 8.—13. Jahrhundert. Mit Einleitungen, Anmerkungen und Glossar herausgegeben von Dr. Carl Beck. 97 Seiten. 1926. (Samml. Göschen Bd. 927). Geb. RM. 1.80 Aus dem Zeitalter der Karolinger. Sequenzen des Notker Balbulus. Aus den Cambridger Liedern. Vagantenpoesie. Hymnen.

Geschichte der neulateinischen Literatur Deutschlands im 16. Jahr-

hundert. Von Georg Ellinger.

Band I. XXI, 516 Seiten. 1929. RM. 20.—, geb. RM. 22.— Band II. 420 Seiten. 1929. RM. 18.—, geb. RM. 20.—

Die hier in erweiterter Auflage vorliegenden Schrifttafeln enthalten in chronologischer Reihenfolge Beispiele der lateinischen Schrift und der aus ihr hervorgegangenen Schriften von den ältesten Zeiten bis zum XVIII. Jahrhundert,

Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen. Sonderverzeichnis mit Preisen auf Wunsch.

Tabulae in usum scholarum. Ed. J. Lietzmann. Sonderverzeich-

nis mit Preisen auf Wunsch.

Geschichte der klassischen Philologie. Von W. Kroll. Zweite, verbesserte Auflage. 148 Seiten. 1919. (Samml. Göschen Bd. 367.) Geb. RM. 1.80

Die Antike. Zeitschrift für Kunst und Kultur des klassischen Altertums. Herausgegeben von Werner Jaeger. Quart. Bd. I—VI. 1925—1930. Jeder Band kompl. RM. 40.—, Einzelheft RM. 10.—

ORIENTALIA

Grundriß der indo-arischen Philologie und Altertumskunde. Unter Mitwirkung hervorragender Gelehrter des In- und Auslandes. Begründet von Georg Bühler. Fortgesetzt von F. Kielhorn. Herausgegeben von H. Lüders und J. Wackernagel. Oktav. Band II: Allgemeines und Sprache. Band II: Literatur und Geschichte. Band III: Religion, weltliche Wissenschaften und Kunst. Sonderverzeichnis mit Preisen auf Wunsch. Indisch. Von Dr. Walther Wüst. Mit einem Stammbaum der

Die vorliegende Darstellung der indischen Sprachgeschichte hält die Mitte zwischen rein fachwissenschaftlicher Erörterung und jener einfacheren Bele't rung, wie sie der Student braucht.

A Sanskrit - English Dictionary. Von Carl Capeller. Based upon the St. Petersburg Lexicons. Lexikon-Oktav. VIII, 672 Seiten.

Reallexikon der Assyriologie. Unter Mitwirkung zahlreicher Fachgelehrter herausgegeben von Erich Ebeling, a. o. Professor an der Universität Berlin, und Bruno Meißner, o. Professor an der

Universität Berlin, Lexikon-Oktav.

1. Lieferung: A-Altkleinasiatische Völker. Mit 14 Tafeln. XI.

80 Seiten. 1928. Subskriptionspreis RM. 8.— 2. Lieferung: Altkleinasiatische Völker—Arwad. Mit Tafel 15—22. Seite 81—160. 1929. Subskriptionspreis RM. 7.—3. Lieferung: Ararium—Assyrien. Mit Tafel 23—38. Seite 161 bis 240. 1929. Subskriptionspreis RM. 9.—4. Lieferung: Assyrien—Ausgrabungen. Seite 241—320. 1930.

Vertreter der allgemeinen Religions- und Kulturgeschichte, der alttestamentlichen Wissenschaft, der Rechts- und Medizingeschichte, denen bisher eine Orientierung

über Assyriologie sehr erschwert war.

Die Keilschrift. Von Bruno Meißner, o. Professor an der Universität Berlin. Zweite Auflage. Mit 6 Abbildungen. 112 Seiten. 1922.

(Samml. Göschen Bd. 708) Geb. RM. 1.80 Die Hieroglyphen. Von Adolf Erman, o. Professor an der Universität Berlin. Zweiter durchgesehener Neudruck. 92 Seiten. 1923. (Samml. Göschen Bd. 608)........... Geb. RM. 1.80 Semitische Sprachwissenschaft. Von C. Brockelmann, o. Professor

an der Universität Halle. Zweite, verbesserte Auflage. 160 Seiten. 1916. (Samml. Göschen Bd. 291)...... Geb. RM. 1.80 Handbuch der altorientalischen Geisteskultur. Von D. Dr. Alfred

Jeremias, a. o. Professor für Religionsgeschichte in Leipzig. Mit 260 Bildern nach den Monumenten und 1 Sternkarte. Zweite, völlig erneuerte Auflage. Lexikon-Oktav. XVIII, 508 Seiten. 1929 RM. 24.—, geb. RM. 26.—

In der neuen Auflage ist das umfangreiche archäologische und urkundliche Material des letzten Jahrzehnts berücksichtigt und die Zahl der Bilder erheblich vermehrt worden. So ist das Werk in noch höherem Maße als vorher ein unentbehrliches Handbuch für alle, die sich vom philosophischen, theologischen, religions- oder kulturgeschichtlichen Standpunkte aus mit der antiken Geistes-

welt zu beschättigen haben.

Astronomische Chronologie. Von Professor Dr. P. V. Neugebauer.

Berechnung von Himmelserscheinungen beliebiger Art erörtert, Sowohl der Orientalist als der Historiker können ohne Vorkenntnisse die astronomischen

Angaben selbst nachprüten.

Die christlichen Literaturen des Orients. Von A. Baumstark. 2 Bde. 1911. I. Band: Einleitung. I. Das christlich-aramäische und das koptische Schrifttum. 134 S. (Samml. Göschen Bd. 527.) Geb. RM. 1.80 II. Band: II. Das christlich-arabische und das äthiopische Schrifttum. III. Das christliche Schrifttum der Armenier und Georgier. 116 Seiten. (Samml. Göschen Bd. 528) . . . Geb. RM. 1.80 Geschichte der syrischen Literatur mit Ausschluß der ehristlich-

palästinensischen Texte. Von Anton Baumstark. Quart. XVI, 378 Seiten. 1922 RM. 14.40

Handbuch der Islamliteratur. Von Professor Gustav Pfannmüller. Lexikon-Oktav. VIII, 436 Seiten. 1923. RM. 8.—, geb. RM. 10.— Das Handbuch umfaßt die einschlägigen Bibliographien, die Länder und Völker des Islam, die Geschichte, Religion, Philosophie und Kunst des Islam und schließlich die Literaturen der Araber, Perser und Türken. Jeder Titelliste sind Charakteristiken und Inhaltsangaben beigefügt, die den Wert des Buches als Einführung in das Studium des Islam erhöhen.

Elementa Persica. Persische Erzählungen. Mit kurzer Grammatik und Glossar von Georg Rosen. Neubearbeitet von Friedrich Rosen. Oktav. VIII, 196 Seiten. 1915. RM. 4.50 Das Drama in Persien. Von Wilhelm Litten. Mit einem Geleitwort von Friedrich Rosen. Groß-Oktav. XIX Seiten Einleitung, 371 Seiten Faksimile. 1929 . . RM. 18.-, in Leinen RM. 20.-Der Band enthält 15, zum größten Teil bisher unveröffentlichte Stücke in Faksimilewiedergabe.

Grammatik der osmanisch-türkischen Sprache. Von Dr. Gotthold Weil, o. Professor an der Universität Berlin. Oktav. VI, 258 Sei-

ten. 1917 RM. 5.—, geb. RM. 6.10 Türkische Grammatik. Von J. Németh, o. Professor für türkische Philologie an der Universität Budapest. Durchgesehener Neudruck. 126 S. 1917. (Samml. Göschen Bd. 771) . Geb. RM. 1.80

Türkisches Lesebuch mit Glossar. Volksdichtung und moderne Literatur. Von J. Németh, o. Professor für türkische Philologie

an der Universität Budapest. 106 Seiten. 1916. (Samml. Göschen d. 775) Geb. RM. 1.80 Das Lesebuch enthält Proben der Volksdichtung, wie Sprichwörter, Märchen, Lieder usw., und Stücke aus der modernen Literatur, und zwar von den besten und bekanntesten Schriftstellern der neueren Zeit.

Türkisches Übungsbuch für Anfänger. Von J. Németh, o. Professor

schrieben und mit Glossar versehen von Dr. Franz Taeschner. Priv.-Doz. a. d. Univ. Münster. Unt. Zugrundelegung eines Glossars v. Theodor Menzel. Klein-Oktav. X und IX, 53 Seiten. 1916. (Trübners philologische Bibliothek Bd. 3.) . RM. 2.-, geb. RM. 3.-Ilk Görüdschü in Urschrift und Umschrift. Üzümdschü in Umschrift. Glossar.

Türkische volkstümliche und Volkspoesie. Für Übungen in türkischer Originalschrift zusammengestellt und mit Anmerkungen versehen von Karl Lokotsch. Oktav. 23 Seiten. 1917. (Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen, 140) . . . RM. —.75 Der Band enthält Schnadahüpferl, Kinder-, Wein- und Soldatenlieder und

im Anhang Bemerkungen über die Dichter und einige metrische Übersetzungen. Türkische Nachrichten für Übungen im Türkischen in der Originalschrift. Von Arthur Ungnad. Oktav. 39 Seiten. 1916. (Kleine Texte für Vorlesungen und Übungen, 136) . . . RM. 1.25

Hebräische Grammatik. Von D. Dr. Georg Beer, o. Professor der Theologie an der Universität Heidelberg.

I. Band: Einleitung, Schrift-, Laut- und Formenlehre. Die Nomina. Neudruck. 144 S. 1920. (Samml. Göschen Bd. 763.) Geb. RM. 1.80 II. Band: Verba. Partikeln, Satzlehre, Paradigmen. Neudruck.

155 Seiten. 1921. (Samml. Göschen Bd. 764). Geb. RM. 1.80 Glossarium graeco-hebraeum oder Der griechische Wortschatz der jüdischen Midraschwerke. Von Julius Fürst. Ein Beitrag zur Kultur- und Altertumskunde. Oktav. 216 Seiten. 1891. RM. 7.—

Hebräisches Übungsbuch. Von D. Dr. Georg Beer, o. Professor der Theologie an der Universität Heidelberg. Neudruck. 135 Seiten.

hebräisches Wörterverzeichnis. Lexikon-Oktav. VIII, 978 Seiten.

Hugo Greßmann, weil. o. Professor an der Universität Berlin. Zweite, völlig neugestaltete und vermehrte Auflage. Groß-Oktav. Altorientalische Texte zum Alten Testament. In Verbindung mit Dr. Erich Ebeling, a. o. Professor an der Universität Berlin, Dr. Hermann Ranke, o. Professor an der Universität Heidelberg, Dr. Nikolaus Rhodokanakis, o. Professor an der Universität Graz, herausgegeben von D. Dr. Hugo Greßmann, weil. o. Professor an der Universität Berlin. X, 478 Seiten. 1926

Altorientalische Bilder zum Alten Testament. Gesammelt und herausgegeben von D. Dr. Hugo Greßmann, weil. o. Professor an der Universität Berlin. Mit einer Karte des alten Orients. XII,

224 Seiten und 260 Tafeln auf Kunstdruckpapier. 1927. RM. 38.—, geb. RM. 40.— Die Entstehung des Talmuds. Von Dr. S. Funk. Zweite Auflage. 140 Seiten. 1919. (Samml. Göschen Bd. 479). Geb. RM. 1.80 Talmudproben. Von Dr. S. Funk. Zweite Auflage. 140 Seiten. 1921. (Samml. Göschen Bd. 583) Geb. RM. 1.80

Die Sprache des Pentateuch in ihren Beziehungen zum Ägyptischen. Von Professor Dr. A. S. Yahuda. Mit einer hieroglyphischen Beilage. Erstes Buch. Lexikon-Oktav. XXXII, 302, 16* Seiten.

Herausgegeben von dem Direktor des Seminars, Professor Dr. Eduard Sachau. Sonderverzeichnis mit Preisen auf Wunsch. Tibetan Grammar. By Jäschke. Addenda by A. H. Francke, in

collaboration with W. Simon. Klein-Oktav. VIII, 163 Seiten. 1929. (Trübners Philologische Bibliothek, 13.) RM. 14.—, geb. RM. 15.—

Geschichte des chinesischen Reiches. Eine Darstellung seiner Entstehung, seines Wesens und seiner Entwicklung bis zur neuesten Zeit. Von O. Franke, ord. Professor an der Universität Berlin, Mitglied der Preuß. Akademie der Wissenschaften. 3 Bände. I. Band: Das Altertum und das Werden des konfuzianischen Staates. Groß-Oktav. XXVI, 431 Seiten. 1930 . RM. 28.—, geb. RM. 30.—

Chinesisch-deutsches Wörterbuch. 6400 Schriftzeichen mit ihren Einzelbedeutungen und den gebräuchlichsten Zusammensetzungen. Von Werner Rüdenberg. Quart. 687 Seiten. 1924. (F., de G.) Geb. RM. 42.—

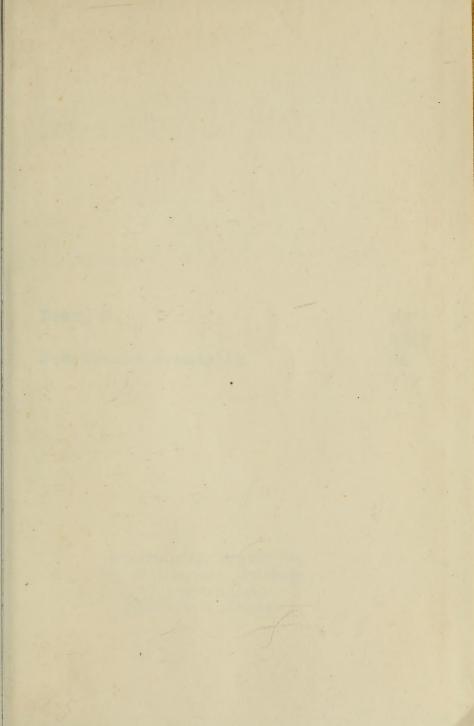
Thesaurus Japonicus. Japanisch-deutsches Wörterbuch. Lexikon der in der japanischen Sprache üblichen Zeichen und ihrer Zusammensetzung samt den verschiedenen Arten der Aussprache und den Bedeutungen. Von Rudolf Lange. 3 Bände. Quart-

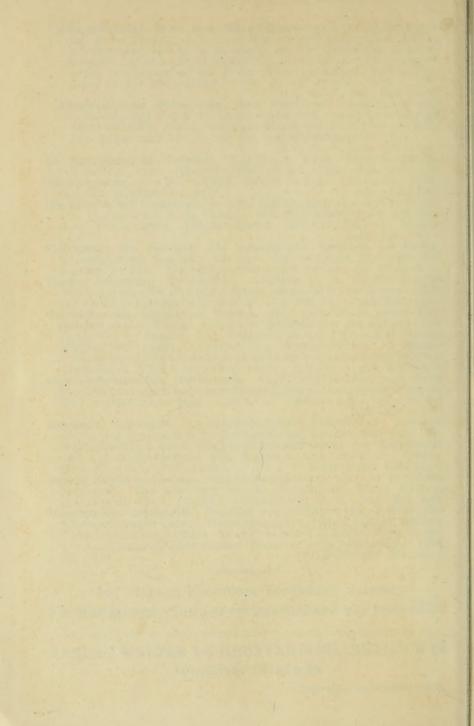
Format. 1913, 1919, 1920 Jeder Band RM. 34.— Japans Reichserneuerung. Strukturwandlungen von der Meiji-Ära bis heute. Von Professor Dr. K. Haushofer. Mit 6 Karten. 158 Seiten. 1930. (Samml. Göschen Bd. 1025). Geb. RM. 1.80

Ostasiatische Zeitschrift. Beiträge zur Kenntnis der Kultur und Kunst des fernen Ostens. Herausgegeben v. Otto Kümmel, William Cohn, Ferdinand Lessing. Quart. Jährlich 4 Hefte. Neue Folge. 1.-6. Jahrgang. (Der ganzen Reihe 11.-16. Jahrgang.) 1924 bis 1930 Pro Jahrgang RM. 36.—

Auf Wunsch kostenlose Zusendung unserer Fachkataloge, Sonderverzeichnisse u. Prospekte

VERLAG WALTER DE GRUYTER & CO./BERLIN W10 Genthiner Straße 38

Beer, G.

Hebräische Grammatik

PJ 4567 .B4 v.2

PONTIFICAL INSTITUTE
OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK
TORONTO 5, CANADA

